SET
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คู่มือ เงินทอง ต้องวางแผน

ตอน ก้าวสู่ชีวิตวัยทำงาน

ชื่อหนังสือ คู่มือ เงินทองต้องวางแผน ตอน ก้าวสู่ชีวิตวัยทำงาน
ISBN 978-616-7227-33-7
ผู้แต่ง ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
กองบรรณาธิการ ปิยาภรณ์ ครองจันทร์ ธนิต บุญยงค์ กฤติยา สุทธิชื่น และพงษ์พันธ์ พูลเพิ่ม
จัดทำโดย ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง
เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2009 9999
โทรสาร 0 2009 9991
www.set.or.th/education

ออกแบบ/จัดรูปเล่มโดย ฝ่ายรักลูก คอมมูนิเคชั่น เซอร์วิส
บริษัท รักลูกกรุ๊ป จำกัด
932 ถนนประชาชื่น แขวงวงศ์สว่าง
เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800
โทรศัพท์ 0 2913 7555, 0 2831 8400
โทรสาร 0 2831 8485
www.momypedia.com

จำนวน 78 หน้า (รวมปก)
พิมพ์ครั้งที่ 1 - 4 ตุลาคม 2554 - ธันวาคม 2560 จำนวน 18,500 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 5 ธันวาคม 2561 จำนวน 1,000 เล่ม

พิมพ์ที่ บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด
9/11-13 ซ.เสนานิคม 1 ถ.พหลโยธิน
แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0-2941-6650 โทรสาร. 0-2941-6652

พิมพ์บน
กระดาษถนอมสายตากรีนรีด
www.greenread.com

ลิขสิทธิ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
สงวนสิทธิ์ ห้ามลอกเลียนแบบไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่ง
ของหนังสือ นอกจากจะได้รับอนุญาต

คำนิยม

กรรมการและผู้จัดการ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตลาดทุนไทยให้เกิดความยั่งยืนด้วยการผลักดันนโยบายส่งเสริมการเติบโตเชิงปริมาณและคุณภาพไปพร้อมกับการสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ตลาดทุนระยะยาวให้มีความมั่นคง สร้างความมั่งคั่ง และเติบโตอย่างยั่งยืน การส่งเสริมให้คนไทยมีความรู้ทางการเงินขั้นพื้นฐานถือเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยให้มีความมั่นคงทางการเงินและเตรียมพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตวัยเกษียณในยุคที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์

คู่มือ "เงินทองต้องวางแผน ตอน ก้าวสู่ชีวิตวัยทำงาน" จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็น **"เข็มทิศและเกราะป้องกันทางการเงิน"** สำหรับเยาวชนในระดับอุดมศึกษาที่กำลังเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยเริ่มต้นทำงาน ให้สามารถบริหารจัดการเงินของตนเองภายใต้แนวคิด **"4 รู้ สู่ความมั่งคั่ง ได้แก่ รู้หา รู้เก็บ รู้ใช้ และรู้ขยายดอกผล"** พร้อมปลูกจิตสำนึกให้เห็นประโยชน์ของการออมและการลงทุนเพื่อบรรลุเป้าหมายต่างๆ ในแต่ละช่วงชีวิต

ตลาดหลักทรัพย์ฯ มุ่งหวังว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อบริหารจัดการการเงินของตนเองและครอบครัว อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสังคมไทยที่เข้มแข็ง และส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

(นายภากร ปีตธวัชชัย)
กรรมการและผู้จัดการ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำนำ

"จบ ป.ตรี แล้ว อยากไปเรียนต่อ ป.โท เมืองนอกเลย"
"อยากทำงานในองค์กรใหญ่ รายได้สูง สวัสดิการดี มีความก้าวหน้า"
"อยากซื้อรถเป็นของตัวเอง 1 คัน ซื้อบ้านใหม่ให้พ่อแม่ 1 หลัง"
"อยากมีเงินใช้จ่ายสบายๆ ตอนเกษียณ แถมยังมีเหลือเป็นมรดกให้ลูกหลานด้วย"

เป้าหมายเหล่านี้จะไม่เป็นเพียงแค่ความฝันที่เลื่อนลอย ถ้าเรารู้จักใช้เครื่องมืออันชาญฉลาดที่เรียกว่า **"การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal Finance)"** ซึ่งจะช่วยให้เงินออมงอกเงยได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนสามารถบรรลุเป้าหมายที่มุ่งหวังได้ในที่สุด

คู่มือ "เงินทองต้องวางแผน ตอน ก้าวสู่ชีวิตวัยทำงาน" เล่มนี้ จะพาเราเรียนรู้หัวใจสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล นั่นก็คือ **"รู้หา รู้เก็บ รู้ใช้ รู้ขยายดอกผล"** โดยเริ่มต้นตั้งแต่การตั้งเป้าหมายชีวิต การเลือกอาชีพที่ตรงใจและสร้างรายได้ตามที่หวัง การวางแผนออมเงินเพื่อเป้าหมายต่างๆ ในแต่ละช่วงชีวิต การใช้จ่ายเงินอย่างชาญฉลาด การขอสินเชื่อและการบริหารหนี้สินส่วนบุคคลรูปแบบต่างๆ ตลอดจนกลยุทธ์และเครื่องมือในการเพิ่มค่าเงินออมในระยะยาว

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า**คู่มือ "เงินทองต้องวางแผน ตอน ก้าวสู่ชีวิตวัยทำงาน"** เล่มนี้ จะมีส่วนช่วยสร้างคนรุ่นใหม่ที่ใส่ใจเรื่องการบริหารการเงินส่วนบุคคล ดังคำกล่าวที่ว่า **"ออมก่อนรวยกว่า"** อันเป็นความได้เปรียบและเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของเส้นทางสู่ **"อิสรภาพทางการเงิน (Financial Freedom)"** ซึ่งนอกจากจะทำให้เรามีคุณภาพชีวิตที่ดีแล้ว ยังมีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิด **"สังคมแห่งการอ่านออกเขียนได้ทางการเงิน (Financial Literacy Society)"** ที่จะหล่อหลอมให้สังคมและเศรษฐกิจไทยเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สารบัญ

หน้า

ข้อมูลส่วนตัวและเป้าหมายชีวิต 7

4 รู้ สู่ความมั่งคั่ง

รู้หา : หาเงินเพิ่ม เสริมรายได้ 8

รู้เก็บ : เก็บออมก่อนใช้จ่าย 19

รู้ใช้ : ใช้เงินอย่างฉลาด สร้างโอกาสเพิ่มเงินออม 28

รู้ขยายดอกผล : ลงทุนถูกที่ ความมั่งมีงอกงาม 49

บทส่งท้าย : แค่รู้... ไม่ช่วยอะไร 65

รู้จักตัวเอง... ด้วย "แบบทดสอบสุขภาพทางการเงิน" 68

สะกดรอยตาม "เงิน"... ด้วย "บันทึกรายได้-ค่าใช้จ่ายประจำเดือน" 72

ค้นพบตัวตนที่แท้จริง... ด้วย "งบการเงินส่วนบุคคล" 73

- งบดุลส่วนบุคคล 74
- งบรายได้และค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล 75

วิเคราะห์ตัวเอง... ด้วย "อัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล" 76

Personal

ข้อมูลส่วนตัว
และ
เป้าหมายชีวิต

- ชื่อ - นามสกุล

- คณะ - มหาวิทยาลัย

- อาชีพที่ใฝ่ฝัน

เป้าหมายชีวิต

1. ฉันจะเก็บเงินให้ได้ ..... บาท ภายในระยะเวลา ..... ปี
   เพื่อ .....
2. ฉันจะเก็บเงินให้ได้ ..... บาท ภายในระยะเวลา ..... ปี
   เพื่อ .....
3. ฉันจะเก็บเงินให้ได้ ..... บาท ภายในระยะเวลา ..... ปี
   เพื่อ .....

สรุปปีนี้ฉันจะเก็บเงิน
เพื่อเป้าหมายของฉันทั้งหมด

จำนวน _____ บาท
เฉลี่ยเดือนละ _____ บาท
เฉลี่ยวันละ _____ บาท

รู้หา : หาเงินเพิ่ม เสริมรายได้

ไชโย!

ในที่สุดก็ กำลังจะจบ เสียที อดทนลำบากตรากตรำมาตั้ง 4 ปี

"ว่าที่บัณฑิต" หลายคนคงจะคิดแบบนี้ แต่รู้ไว้เถอะว่า 4 ปีที่สนุกสนานที่สุดในชีวิต กำลังจบลง และจากนี้ไปต่างหากที่จะเรียกว่า "ลำบากตรากตรำ" ของจริง

เพราะไม่เพียงแต่สารพัดความรับผิดชอบเท่านั้นที่รออยู่นอกรั้วมหาวิทยาลัย แต่ยังมี **"หลุมพรางทางการเงิน"** รออยู่ในทุกๆ ย่างก้าวอีกด้วยและสำหรับ **"บัณฑิตใหม่ป้ายแดง"** หลุมพรางพวกนี้ก็คูจะเย้ายวนชวนเชิญเหลือเกิน

แต่อย่าเพิ่งตกใจ เพราะชีวิตจะกลายเป็นเรื่องง่าย โดยเฉพาะเรื่องเงินๆ ทองๆ ถ้ารู้จักหา รู้จักเก็บออม รู้จักใช้ และรู้จักการนำเงินที่มีอยู่ไปหาดอกผล

ชีวิต... ลิขิตเอง

ย้อนเวลากลับไปวันที่ต้องเลือกคณะ เลือกมหาวิทยาลัย หลายคนอาจจะบอกกับตัวเองว่า **"ไม่ได้อย่างใจ"** แต่เพราะบรรยากาศมันพาไป ก็ต้องเลยตามเลย

พอมาถึงตอนนี้ วันที่กำลังจะก้าวพ้นสถานภาพพี่ใหญ่ในรั้วมหาวิทยาลัยออกไปเป็นน้องเล็กในโลกของชีวิตจริง

ชีวิตนับจากนี้เราน่าจะต้องเป็นคนขีดเส้นทางเดินของเราเอง อยากจะเป็นแบบไหน อยากจะทำอาชีพอะไร

เพราะเวลา 4 ปีในรั้วมหาวิทยาลัยน่าจะทำให้หลายคนค้นพบตัวตน รู้ว่าจริงๆ แล้วเราชอบ เราสนุกกับงานแบบไหน ซึ่งอาจจะเป็นคนละขั้วกับสิ่งที่เรียนในชั้นเรียนก็ไม่แปลก เพราะในโลกนี้มีคนจำนวนมากที่ไม่ได้ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่ร่ำเรียนมา (แถมยังประสบความสำเร็จอย่างมากอีกด้วย)

แต่ถ้ายังค้นไม่พบ
หาไม่เจอก็ไม่ต้องตกใจ
ยังพอมีเวลาให้ค่อยๆ คิด
ค่อยๆ ทบทวน ค่อยๆ ถามตัวเองว่า
อยากจะทำอะไร
ที่สำคัญ คือ อยากมีชีวิตแบบไหน

เพราะหน้าที่การงานมีส่วนอย่างมากในการกำหนดรูปแบบการใช้ชีวิตของเรา ลองหลับตานึกถึงตัวเองในชุดยูนิฟอร์ม นั่งโต๊ะทำงานวันละ 8 ชั่วโมง นั่นใช่รูปแบบชีวิตที่ต้องการหรือไม่ หรือจะเป็นชีวิตวุ่นวายตลอดทั้งวันในฐานะเจ้าของกิจการ หรือจะเป็นชีวิตที่บุกๆ ลุยๆ ทำงานไม่เป็นเวลา

แบบทดสอบความถนัดในอาชีพ

เลือกข้อที่คิดว่า "นี่ล่ะ คือ ตัวฉัน (มากที่สุด)"

หรือถ้านั่งคิดก็แล้ว นอนคิดก็แล้ว ก็ยังคิดไม่ออก จะลองใช้แบบสอบถามด้านล่างนี้ให้เป็นแผนที่นำทางดูก่อนก็ได้ อย่างน้อยอาจจะทำให้มองเห็นตัวตนของเราได้มากยิ่งขึ้น

ก. ชอบเล่นกีฬาเป็นทีม ข. ชอบต่อจิ๊กซอว์ หรือเล่นปริศนาอักษรไขว้ ค. มีความสุขเมื่อเพื่อนมาขอคำแนะนำ ง. ชอบโทรศัพท์ จ. ชอบขีดเขียนแต่งเติมรูปภาพหรือข้อความเล่นในสมุด ฉ. มีความอยากรู้อยากเห็นในหลายๆ เรื่อง	ก. ชอบอยู่กลางแจ้งมากกว่าในบ้าน ข. วิชาโปรด คือ คณิตศาสตร์ ค. การตัดสินใจด้วยตัวเองเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเรา ง. เมื่อมีปัญหาจะขอคำแนะนำจากผู้อื่น จ. อยากเป็นผู้เล่นละครมากกว่าดูละคร ฉ. ชอบสังเกตและสนใจสภาพอากาศ ต้นไม้ หรือสัตว์
ก. สนุกกับการทำงานประเภททำสวน ทำอาหาร ซ่อมจักรยานหรือรถยนต์ เย็บผ้า ข. จดรายการสิ่งที่ต้องทำเสมอ ค. เมื่อต้องหารายได้ อยากลองทำงานของตัวเองมากกว่าเป็นลูกจ้างในบริษัทขนาดใหญ่ ง. มีความสุขเมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่น จ. ชอบใช้จินตนาการและเขียนนิยาย ฉ. วิชาโปรด คือ วิทยาศาสตร์	ก. ชอบเลี้ยงสัตว์ ข. ลายมือสวย และอ่านง่าย ค. คงจะมีความสุข ถ้าได้เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดกระทรวง ง. ชอบเขียนจดหมายถึงเพื่อน หรือชอบเขียนบันทึก จ. อยากทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานเป็นกลุ่ม ฉ. ชอบแยกส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ เพื่อดูว่ามันทำงานอย่างไร
ก. ชอบงานที่ต้องใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือ ข. ชอบห้องที่สะอาดเรียบร้อย ค. ไม่อายที่จะแสดงความคิดเห็นของตัวเอง หรือยกมือตอบคำถามในห้องเรียน ง. ชอบทำงานเป็นกลุ่มมากกว่าทำงานคนเดียว จ. ชอบตกแต่งห้องส่วนตัวใหม่ ฉ. ชอบอ่านวารสารประเภทสารคดี หรือการเมือง	ก. อยากจะขี่จักรยานมากกว่าดูโทรทัศน์ ข. ชอบใช้คอมพิวเตอร์ ค. คิดว่าเป็นหัวหน้าทีมที่ดีเยี่ยม ง. สามารถทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ๆ ได้ง่าย จ. วิชาโปรด คือ ดนตรี หรือศิลปะ ฉ. ให้ความใส่ใจ / ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม

ที่มา: www.set.or.th/education

รวมจำนวนข้อที่เลือก (อย่าแอบดูคำตอบ จนกว่าจะตอบคำถามและรวมจำนวนข้อแล้ว)

ก. .....ข้อ ง. .....ข้อ
ข. .....ข้อ จ. .....ข้อ
ค. .....ข้อ ฉ. .....ข้อ

ข้อที่ได้ผลคะแนนมากที่สุด
"นี่ล่ะตัวฉัน และงานที่เหมาะสม"

ก. บุคลิกภาพแบบจริงจัง ไม่คิดฝัน นิยมความจริง (Realistic)

ชอบกิจกรรมที่ต้องมีการปฏิบัติ ไม่ยุ่งยาก และตรงไปตรงมา เช่น การทำงานกับเครื่องจักร/สิ่งของ มักจะมีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ไม่ชอบแสดงตนให้เป็นที่สนใจ มีความเป็นระบบระเบียบ และยึดถือค่านิยมในการดำเนินชีวิต

เหมาะกับอาชีพงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง ได้แก่ วิศวกรโยธา ครูสอนกีฬา นักบิน เกษตรกร สัตวแพทย์ เจ้าหน้าที่รักษาป่า ช่างออกแบบสวน สถาปนิก ผู้รับเหมาก่อสร้าง ช่างไม้ ช่างก่ออิฐ นักดับเพลิง เป็นต้น

ข. บุคลิกภาพแบบที่ทำตามระเบียบแบบแผน (Conventional)

มักจะปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด สนใจในสิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม ชอบทำตามมากกว่าที่จะริเริ่มสิ่งใดใหม่เอง เจ้าระเบียบ ไม่ยืดหยุ่น และมักจะเป็นผู้ตาม

เหมาะกับอาชีพด้านงานสำนักงาน ได้แก่ โปรแกรมเมอร์ นักเทคนิคทางการแพทย์ นักบัญชี สมุห์บัญชี นักการธนาคาร นักวิเคราะห์ทางการเงิน บรรณารักษ์ เป็นต้น

ค. บุคลิกภาพแบบกล้าคิดกล้าทำ (Enterprising)

มีความเป็นผู้นำ กล้าได้กล้าเสีย มั่นใจในตนเองทั้งความคิดและการกระทำ เป็นอิสระ สนใจที่จะควบคุม มีอำนาจเหนือสิ่งต่างๆ มีทักษะทางภาษา ไม่ชอบคิดแบบนานๆ และไม่สนใจที่จะต้องเดินตามแบบแผนเสมอไป

เหมาะกับอาชีพด้านงานจัดการและค้าขาย ได้แก่ เจ้าของธุรกิจ ผู้บริหาร ทนายความ ผู้จัดการโรงแรม นักการเมือง ครูใหญ่ ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพยากรบุคคล เป็นต้น

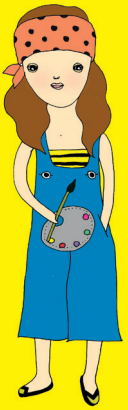

ง. บุคลิกภาพแบบที่ชอบสมาคมสังคมกับบุคคลอื่นๆ (Social)

ชอบเข้าสังคมและให้ความรู้ความเห็นกับคนอื่นรอบๆตัวร่าเริง มีความรับผิดชอบและใส่ใจในงาน พูดเก่ง ต้องการเป็นที่สนใจของทุกคน หลีกเลี่ยงการคิดซับซ้อน มักแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้สึกและใส่ใจความรู้สึกของคนรอบข้าง

เหมาะกับอาชีพด้านบริการ การศึกษาและสังคม ได้แก่ ครู แพทย์ นักโฆษณา นักข่าว ผู้รายงานข่าว นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักจิตวิทยา พนักงานขายของร้านค้าปลีก พนักงานเก็บเงิน พนักงานต้อนรับ เป็นต้น

จ. บุคลิกภาพแบบมีศิลปะ (Artistic)

รักความอิสระ สนใจเรื่องของนามธรรม ใช้อารมณ์เป็นใหญ่ เป็นตัวของตัวเอง มีความโน้มเอียงที่จะชอบไปทางศิลปะ มีความคิดริเริ่ม ไม่ชอบการปฏิบัติตามแบบแผนและการเลียนแบบ

เหมาะกับอาชีพด้านศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม ได้แก่ นักแสดง ศิลปิน นักดนตรี นักเขียน นักออกแบบเครื่องแต่งกาย ช่างภาพ ผู้ออกแบบท่าเต้น สถาปนิก เป็นต้น

ฉ. บุคลิกภาพแบบที่ต้องการใช้เชาวน์ปัญญา (Investigative)

เป็นนักคิด มีนิสัยชอบวิเคราะห์ใคร่ครวญสิ่งต่างๆ ที่ผ่านเข้ามา ชอบแก้ปัญหาที่ท้าทายความคิดและสลับซับซ้อน แต่ไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติที่ดี ไม่ยึดติดกฎเกณฑ์และแบบแผนต่างๆ หลีกเลี่ยงการอยู่รวมกลุ่มและไม่ชอบเลียนแบบ

เหมาะกับอาชีพด้านงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ ตำรวจ นักสืบ นักวิจัยทางการแพทย์ จิตแพทย์ ศาสตราจารย์ วิศวกรเครื่องกล วิศวกรไฟฟ้า นักวิจัยการตลาด นักธรณีวิทยา คนทำงานด้านกฎหมาย เป็นต้น

งานนี้สิ... ใช่เลย

เมื่อได้ "งานในฝัน" แล้ว สิ่งที่ต้องเดินหน้าต่อไป

คือ หาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ เพื่อที่จะประเมินตัวเองว่า ความสามารถและศักยภาพที่เรามีอยู่ เหมาะสมกับความฝันแล้วหรือยัง

ถ้าหากคำตอบ คือ **"ยัง"** และไม่คิดจะท้อถอย ก็ต้องเริ่ม **"ติดอาวุธ"** เพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถให้เท่าเทียมกับงานในฝัน

การติดอาวุธในหลายๆ กรณีไม่มีค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมงานสัมมนา การฝึกงาน แต่ในบางกรณีมีค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่เงินจำนวนน้อยๆ เลย เช่น การศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หากเรียนในประเทศค่าใช้จ่ายอยู่ในหลักแสน แต่ถ้าคิดจะเป็น "นักเรียนนอก" ต้องขยับเป็นหลักล้าน

อยากให้เตรียมใจไว้หน่อย กับความจริงที่อาจจะโหดร้าย เพราะไม่ใช่ทุกคนที่จะได้ทำงานที่ชอบเพราะฉะนั้นอย่าลืมมองหา "อาชีพทางเลือก" ในกรณีที่งานในฝันอาจเป็นได้แค่ความฝันที่ยังไม่เป็นความจริงซึ่ง "ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ" ที่เราต้องหาให้ครบนั้น ควรจะครอบคลุมในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้

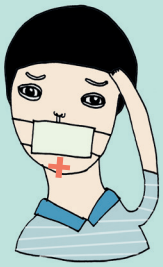
1. ระดับรายได้

ในแต่ละอาชีพมีระดับรายได้ที่แตกต่างกัน บางอาชีพรายได้อยู่ในระดับมาตรฐาน ขณะที่บางอาชีพรายได้สูงลิบ ไม่ยกเว้นกระทั่ง "เด็กจบใหม่" หรือแม้แต่ในอาชีพเดียวกัน แต่อยู่ในองค์กรที่แตกต่างกันก็ทำให้รายได้ต่างกันไปด้วย และที่มนุษย์เงินเดือนจะลืมไม่ได้เลย คือ โบนัส

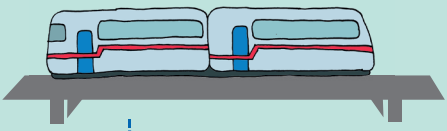
2. ความมั่นคงในหน้าที่การงาน

คงไม่มีใครอยาก "ตกงานอย่างไม่เต็มใจ" แน่ๆ เพราะฉะนั้นความมั่นคงจึงเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มองข้ามไม่ได้ โดยทั่วไปบริษัทเอกชนเล็กๆ อาจจะไม่มั่นคงเท่ากับบริษัทขนาดใหญ่ ขณะที่บริษัทเอกชนขนาดใหญ่ก็อาจจะไม่มั่นคงเท่ากับการเป็นข้าราชการ

3. สวัสดิการที่มีให้

บางครั้งรายได้อาจจะไม่ใช่เครื่องดึงดูดที่ดีเท่ากับสวัสดิการที่ได้รับจากนายจ้าง เพราะในหลายองค์กรมัดใจพนักงานด้วยสวัสดิการที่อาจจะหาไม่ได้ในองค์กรอื่นๆ เช่น สวัสดิการรักษาพยาบาลที่ไม่เฉพาะตัวพนักงาน แต่ยังเผื่อแผ่ไปถึงครอบครัวด้วย

4. สถานที่ทำงาน

หมายรวมถึงการเดินทางจากที่พักไปที่ทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพราะคงจะดีถ้าการเดินทางไปทำงานใช้เวลาไม่เกิน 30 นาที ไม่ต้องฝ่าฟันกับสภาพการจราจรติดขัด ซึ่งในท้ายที่สุดอาจจะต้องเลือกระหว่างทำงานใกล้บ้าน หรือย้ายไปพักใกล้ที่ทำงาน

5. โอกาสเติบโต

ใครจะอยาก "แป๊ก" ไปตลอด เพราะคงไม่สนุกแน่ถ้า 10 ปีผ่านไปแล้วยังนั่งทำงานเดิมๆ อยู่ที่โต๊ะตัวเดิม ในตำแหน่งเดิม โดยไม่มีวี่แววว่า จะได้ขยับไปไหน ถ้าไม่อยากให้เหตุการณ์นี้เป็นจริงก็ต้องมองหาองค์กรที่สนับสนุนให้พนักงานแสดงความสามารถให้โอกาสในการก้าวหน้า

6. วัฒนธรรมองค์กร

บางทีนี่อาจจะเป็นหมัดน็อกที่ทำให้เด็กจบใหม่อยู่ไม่ยืด เพราะเข้ากับวัฒนธรรมองค์กรไม่ได้ ซึ่งแต่ละองค์กรมีวัฒนธรรมของตัวเอง เป็นองค์กรที่เน้นการแข่งขัน การร่วมมือการทำงานเป็นทีมหรือการสนับสนุนคาวเด่น เพราะฉะนั้นก่อนที่จะเลือกองค์กรที่จะร่วมงานด้วยก็อย่าลืมทำให้แน่ใจว่า "พร้อมรับ" กับสิ่งที่จะต้องเจอ

แต่บางครั้งเราก็อาจจะไม่มีสิทธิเลือก เพราะสมัยนี้ในบางสายอาชีพ **"งานดีๆ"** หายากจริงๆ และสำหรับคนที่มีคำว่า **"เจ้าของกิจการ"** วิ่งพล่านอยู่ในหัว ก็ต้องศึกษาความเป็นไปได้ทางธุรกิจ ซึ่งบอกได้เลยว่า **การเป็นเจ้าของธุรกิจสมัยนี้ไม่ยาก แต่จะทำให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนทำได้ยาก**

เคล็ดลับ อยู่ตรงที่ถ้าเรามุ่งมั่น
ในวิชาชีพนั้นจริงๆ
พยายามแทรกตัวเข้าไปอยู่ในนั้นให้ได้
เพื่อสร้างประสบการณ์
โดยที่ยังไม่ต้องคิดถึงความยิ่งใหญ่ขององค์กร
โดยมีสิ่งหนึ่งที่ต้องทำควบคู่กันไป คือ
อย่าหยุดที่จะเรียนรู้
และเชื่อได้เลยว่า
ในที่สุดงานในฝันจะเดินเข้ามาหาเราเอง

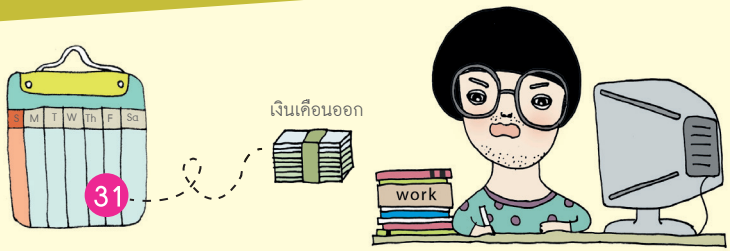

แค่หนึ่งยังไม่ถึงใจ

จะมีทำไมแค่หนึ่ง ถ้าเราสามารถมีได้ถึงสอง สาม และสี่...

ไม่ได้ยุยงส่งเสริมให้มีกิ๊ก กุ๊ก กั๊ก แต่หมายถึง "แหล่งรายได้" ต่างหาก ที่ไม่ควรมีแค่แหล่งเดียว ถ้าไม่นับรายได้ที่มาแบบฟลุ๊กๆ ที่เรียกว่า "ลาภลอย" แล้ว แหล่งรายได้ของคนทั่วๆ ไปจะมีอยู่ 4 ทางด้วยกัน คือ

1. รายได้จากการทำงานประจำ

"มนุษย์เงินเดือน" ทุกคนรู้จักและเข้าใจมันดี โดยรายได้จากแหล่งนี้จะมีกำหนดเวลาชัดเจน เช่น เดือนละครั้ง หรือจ่ายทุกครึ่งเดือน ในจำนวนเงินที่แน่นอน

ข้อดี คือ บริหารจัดการได้ง่าย **แต่ข้อเสีย** คือ หมดแล้วหมดเลย เพราะฉะนั้นถ้าไม่บริหารจัดการให้ดี อาจต้องเจอกับสถานการณ์อันแสนโหดร้ายของมนุษย์เงินเดือน คือ "ชักหน้าไม่ถึงหลัง" จนทำให้ "สิ้นเดือนเหมือนจะสิ้นใจ"

แต่หากโชคร้ายไปคิดอยู่กับบริษัทที่ฐานะการเงินไม่มั่นคง อาจจะทำให้ระยะเวลาการจ่ายเงิน รวมทั้งจำนวนเงินที่จ่าย เกิดความไม่แน่นอนขึ้น และถ้าโชคร้ายไปกว่านั้น คือ อยู่ๆ ก็กลายเป็นคนตกงาน (ซะงั้น) นี่จึงเป็นความเสี่ยงของคนที่มีรายได้จากแหล่งเดียว และไม่มีแหล่งรายได้อื่นๆ สำรองไว้

2. รายได้เสริม

เกิดจากการทำอาชีพเสริมนอกเหนือจากงานประจำที่ทำอยู่ ซึ่งสำหรับ "วัยรุ่นยุคนี้" คงแทบจะไม่ต้องแนะนำอะไรมาก เพราะน่าจะรู้จักและคุ้นเคย เพียงแต่หลายคนอาจจะยังไม่เคยทดลองทำ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานพิเศษในวันหยุด ทำงานฝีมือขายบนตลาดออนไลน์ เปิดท้ายขายของ หรือ จะใช้ความสามารถพิเศษที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์

หรือจะเป็นตัวแทนขายตรง ที่ใช้การตลาดแบบชั้นเดียว หรือ การตลาดหลายชั้นที่เรียกว่า MLM ก็ไม่ผิดกติกา เพียงแต่ต้องระมัดระวังจะตกเป็นเหยื่อของขบวนการแชร์ลูกโซ่ ที่แอบแฝงมาโดยใช้การตลาดแบบ MLM บังหน้า

เพราะฉะนั้น ถ้าไปเจออะไรที่บอกว่า **ทำแล้วรายได้ดีมาก รวยเร็ว รวยง่าย** โดยไม่ต้องทำงาน ไม่ต้องขายสินค้า

ให้สันนิษฐานไว้ก่อนเลยว่า อาจจะกำลังโดนหลอกอยู่ก็ได้

และแทนที่จะได้รายได้เป็นกอบเป็นกำแบบที่ฝัน กลายเป็นต้องเสียเงินออมที่มีอยู่น้อยนิดให้กับมิจฉาชีพไป

แต่ไม่ว่าจะทำอะไรเพื่อสร้างรายได้เสริม จะต้องไม่ไปเบียดบัง **เวลา**และ**คุณภาพ**ของงานประจำ

3. รายได้จากการเป็นผู้ประกอบการ

ซึ่งน่าจะเป็นแหล่งรายได้ที่ "ว่าที่บัณฑิต" หลายๆ คนอยากมี โดยเฉพาะคนที่ฝันใหญ่ ไม่อยากเป็นลูกจ้าง ตั้งปณิธานแน่วแน่ไว้ว่า จบออกมาจะทำธุรกิจส่วนตัว แต่ต้องบอกว่า "งานนี้ไม่ง่าย" แถม "รายได้ไม่แน่นอน" ทำให้บริหารเงินได้ยาก

แต่ไม่ใช่ว่าจะเป็นไปไม่ได้ เพียงแต่ต้องให้แน่ใจว่า มีความพร้อมที่จะทำธุรกิจนั้นจริงๆ ซึ่งอาจจะย้อนกลับไปเริ่มต้นที่การเป็นลูกจ้าง เพื่อเรียนรู้งานและสั่งสมประสบการณ์ไว้ก่อน ก็ไม่เสียหาย หรือ อาจจะเริ่มต้นจาก "อาชีพเสริม" แล้วค่อยๆ ขยับขยายจนกลายเป็นผู้ประกอบการในที่สุด

4. รายได้จากการลงทุน

เป็นรายได้จากดอกเบี้ย เงินปันผล ค่าเช่า และกำไรจากการซื้อ (ถูก) ขาย (แพง) ซึ่งรายได้ในกลุ่มนี้ ถือเป็นรายได้ที่ได้มาแบบสบายๆ เพราะไม่ต้องลงแรง แต่ต้องลงเงินและต้องลงมือหาความรู้ (ติดตามรายละเอียดได้ในตอน "รู้ขยายดอกผล")

แต่ไม่ว่าจะทำงานอะไร มีรายได้มาจากแหล่งไหนบ้าง การได้ทำงานที่รัก ถือเป็นลาภอันประเสริฐ เพราะจะเป็นการทำงานที่มีความสุข

แต่จะมีความสุขยิ่งกว่า ถ้า "รักงานที่ทำ"

เพราะทุกอาชีพมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความสำคัญ แม้ว่าจะเป็นแค่ "ฟันเฟืองเล็กๆ"

แม้ว่า หลังจากนี้เราจะคุยกันถึงแต่เรื่องเงินๆ ทองๆ แต่อยากจะบอกไว้ว่า
เงินไม่ใช่ทุกอย่างในชีวิต และคนที่มีเงินเยอะที่สุด ไม่ได้มีความสุขมากที่สุด
แต่ความสุขอยู่ที่คำว่า "พอ"

รู้เก็บ : เก็บออมก่อนใช้จ่าย

ย้อนวัยไปหยอดกระปุก

หวังว่า "พี่ปี 4" จะยังจำความรู้สึกสนุก ตื่นเต้น ดีใจ ของการหยอดกระปุกได้ แต่พอโตขึ้นเรื่อยๆ เงินในกระปุกของหลายคนอาจจะลดลงเรื่อยๆ ซักเริ่มไม่สนุกกับการหยอดกระปุกเสียแล้ว เพราะมีเรื่องให้ต้องจับจ่ายใช้สอยเต็มไปหมด และการออมก็กลายเป็นเรื่องในอันดับท้ายๆ ที่จะคิดถึง

นอกจากนี้ ยิ่งไม่ต้องคิดให้เปลืองสมอง ถ้ามี "ตู้เอทีเอ็มเคลื่อนที่" อยู่ที่บ้าน ทำให้เงินค่าขนมไม่เคยขาดมือ

แต่หลังจากนี้ ที่จะต้องรับผิดชอบชีวิตการเงินของตัวเอง น่าจะเป็นเวลาที่ต้องกลับไปสนุกสนานกับการหยอดกระปุกเหมือนเด็กๆ ด้วยวัตถุประสงค์แบบผู้ใหญ่ๆ ไม่ว่าจะเป็นการออมเพื่ออนาคต ออมเพื่อซื้อรถยนต์ ออมเพื่อซื้อบ้าน ออมเพื่อสร้างความมั่งคั่งในชีวิต ออมเพื่อวัยเกษียณ

แต่วัตถุประสงค์การออมข้อแรกที่ต้องเริ่มต้น คือ **การออมไว้เผื่อฉุกเฉิน เพราะ "ชีวิตเป็นเรื่องไม่แน่นอน"** ไม่มีใครรู้เลยว่า ในวินาทีถัดไปอะไรจะเกิดขึ้น และไม่อยากจะคิดเลยว่า ชีวิตจะเป็นอย่างไรในวันที่จำเป็นต้องใช้เงินแบบกะทันหัน แต่เมื่อล้วงมือลงไปในกระเป๋าแล้วพบว่า มันว่างเปล่า

ลองใช้วิธีออมแบบเด็กๆ ที่ใช้ได้ดีในผู้ใหญ่ คือ แบ่งกระปุกเงินออมออกเป็น 4 กระปุก (หรือ 4 บัญชี) โดยที่แต่ละกระปุกมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

กระปุกแรก เป็นบัญชีสำหรับกรณีฉุกเฉิน เช่น เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ ตกงาน ซึ่งบัญชีนี้ควรมีเงินประมาณ 3-6 เท่าของค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน (และก่อนที่จะไปเริ่มต้นที่กระปุกต่อไปควรจะทำให้กระปุกนี้เต็มเสียก่อน)

กระปุกที่สอง เป็นบัญชีเงินออมสำหรับเป้าหมายระยะสั้นหรือระยะปานกลาง เช่น เก็บเงินดาวน์รถ ดาวน์บ้าน หรือแม้กระทั่งเพื่อการท่องเที่ยว

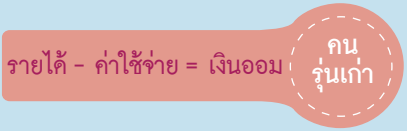
กระปุกที่สาม ยังคงเป็นบัญชีเงินออม แต่เป็นการออมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อระยะยาว เช่น การออมเพื่อวัยเกษียณ ใช่แล้ว... การออมไว้สำหรับใช้จ่ายในวันที่ไม่มีงานทำ จำเป็นต้องเริ่มวางแผนและเริ่มออมตั้งแต่วันที่เริ่มต้นทำงานนี่ล่ะ

กระปุกที่สี่ บัญชีเพื่อการลงทุน แม้จะเป็นเงินจำนวนเล็กๆ น้อยๆ แต่การแบ่งเงินออมออกไปลงทุน (ไม่ใช่แค่ฝากเงินไว้ในบัญชีเงินฝาก) นอกจากจะเป็นการเริ่มต้นเรียนรู้เรื่องการลงทุนแล้ว ยังสร้างโอกาสให้เงินได้งอกเงย

นั่นแน่! แอบเถียงอยู่ในใจใช่ไหมล่ะว่า เด็กจบใหม่รายได้น้อยนิดอย่างเรา แค่เงินจะกินจะใช้ยังไม่พอ แล้วจะเอาเงินเหลือที่ไหนไปออม ตั้ง 3-4 กระปุก

เรื่องนี้ไม่ยาก แค่ต้องลองคิดกลับหัวแบบคนรุ่นใหม่กันสักหน่อย เพราะคนธรรมดาๆ มักจะคิดว่า เงินออม คือ เงินที่เหลือจากการใช้จ่าย แต่ผลสุดท้ายคือไม่เคยมีเงินเหลือจากการใช้จ่าย ก็เลยไม่มีเงินเหลือมาออม

แต่ถ้าเป็น**คนรุ่นใหม่**อย่างเรา จะกลับหัววิธีการออมนิดหน่อย คือ แทนที่จะรอให้มีเงินเหลือ (ซึ่งมันไม่ค่อยเหลือ) แล้วค่อยออม เปลี่ยนมาเป็นแบ่งเงินออมออกมาก่อน แล้วเหลือเท่าไรจึงค่อยเอาไปกินไปใช้ วิธีการนี้ถือว่า เป็นการ **"จ่ายให้ตัวเองก่อน"**

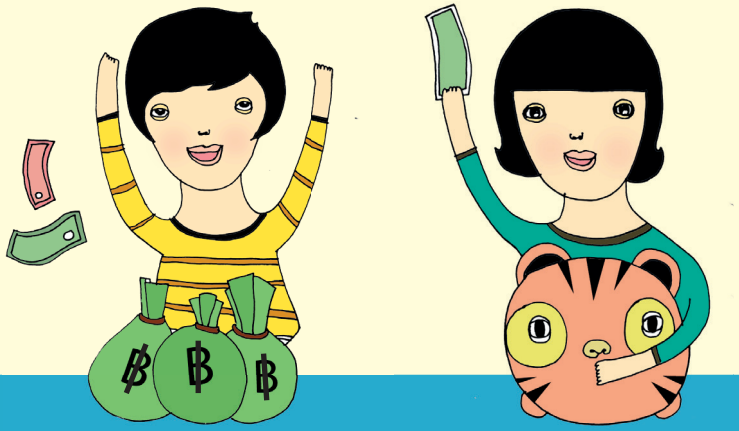
ออมเท่าไรถึงจะดี

เมื่อได้วิธีการออมแบบคนรุ่นใหม่กันแล้ว คำถามถัดไป คือ แล้วจะออมเดือนละกี่บาท ถึงจะสมศักดิ์ศรี คงต้องบอกว่า แล้วแต่ความเหมาะสม ใครออมมากก็ได้มาก ใครออมน้อยก็ได้น้อย

แต่ไม่ว่าจะออมมาก ออมน้อย ขอแค่อย่าเบียดเบียนตัวเอง
ออมตามกำลัง เพราะอดออม ไม่ใช่อดอยาก

แต่สำหรับการเริ่มต้นที่ดี ตัวเลขที่เหมาะสมน่าจะอยู่ที่ 10% ของรายได้ เพราะไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไป เช่น ถ้าเงินเดือนปริญญาตรีเริ่มต้นที่เดือนละ 15,000 บาท ก็ควรจะหักเงินออกไปออมเดือนละ 1,500 บาท ส่วนที่เหลือ 13,500 บาท จึงค่อยนำไปใช้ให้สบายใจ

แรกๆ อาจจะทำใจได้ยากสักหน่อย แต่เชื่อเถอะว่า ทำไปสักพักก็จะชินไปเอง และวิธีที่จะช่วยทำให้ชินได้ง่ายขึ้น คือ การใช้บริการหักเงินอัตโนมัติเมื่อมีรายได้เข้ามาในบัญชี แต่จะหักไปเก็บไว้ในบัญชีเงินฝากอีกบัญชีหนึ่ง หรือจะหักออกไปลงทุนก็ขึ้นอยู่กับความพอใจ

วิธีการหักเงินแบบอัตโนมัติจะช่วยให้การออมของเราบรรลุเป้าหมายได้ดีขึ้น

เพราะจะเหมือนกับว่า เราไม่เคยมีเงินจำนวนนั้นอยู่ในบัญชี แล้วทำเป็นเผลอๆ ลืมๆ ไปสักแค่ 1 ปี ลองกลับไปดูตัวเลขเงินออมแล้วรับรองจะตกใจ เพราะเงินที่เราลืมไปแล้วเดือนละ 1,500 บาท จะกลายเป็น 18,000 บาท แบบไม่รู้ตัว (นี่ยังไม่รวมโอกาสที่จะได้ดอกผลเพิ่มเติมนะเนี่ย)

หลังจากนี้เมื่อเริ่มรู้สึกชินและคืนเต้นกับเงินออมที่เพิ่มขึ้นแล้วจะลองท้าทายตัวเองด้วยการเพิ่มสัดส่วนเงินออมให้มากขึ้นเป็น 20% หรือ 30% ก็ไม่ผิดกติกา ถ้าไม่ทำให้ชีวิตเดือดร้อน

แต่ถ้าพยายามแล้ว พยายามอีก ก็ทำใจหักเงินออมออกก่อนไม่ได้ เพราะนั่นก็น่าซื้อนี่ก็น่าสนไปเสียหมด จะลองใช้วิธีการออมแบบบวกเพิ่ม โดยใช้ตัวเลข 10% เช่นเดิม แต่คราวนี้เป็น 10% ของค่าใช้จ่าย โดยตั้งปณิธานให้มั่นว่า ทุกครั้งที่จ่ายเงินออกไปจะต้องออมเงิน 10% ของค่าใช้จ่าย

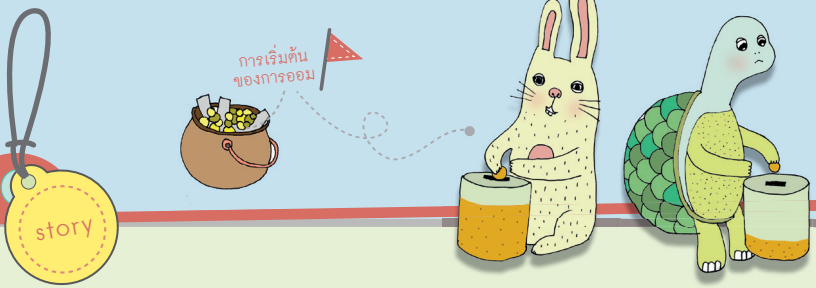

ตัวอย่างเช่น หลังจากช้อปปิ้งเสื้อผ้ารองเท้ากระเป๋ารวมกันแล้ว 1,000 บาท เมื่อกลับถึงบ้านอย่ารอช้าควักเงินออกมา 100 บาท แล้วหยอดกระปุกใส่ไปในบัญชีเงินออม และทำแบบนี้ทุกครั้ง ทุกวัน

เพียงเท่านี้ ไม่ว่าจะช้อปกระจายแค่ไหนก็ยังมีเงินออม แต่อย่าขี้โกงแอบแคะกระปุกเอาเงินออกไปช้อปปิ้งอีกก็แล้วกัน

อย่างไรก็ตาม ไม่อยากแนะนำให้ใช้วิธีการนี้ถ้าไม่จำเป็น เพราะถ้าอยากออมมากๆ ก็ต้องใช้จ่ายมากๆ หรือเงินออมที่เพิ่มพูนขึ้นก็เป็นเพราะเราจ่ายเงินไม่ยั้ง ซึ่งไม่ใช่สัญญาณที่ดีเลย

กระต่ายกับเต่า ในโลกการออม

เคยฟังนิทานเรื่อง "กระต่ายกับเต่า" ไหม ในนิทานกระต่ายพ่ายแพ้ให้เต่าแบบราบคาบ เพราะความขี้เกียจของเจ้ากระต่าย ที่แม้ว่าจะวิ่งออกจากจุดสตาร์ทมาเร็วกว่า แต่ก็ไปแอบงีบพักเหนื่อย ทำให้เจ้าเต่าค้วมเตี้ยมเข้าเส้นชัยได้ก่อน

แต่ถ้าเป็นโลกของการออม รับรองว่า กระต่ายจะไม่มีทางแพ้เต่าอย่างเด็ดขาด เพราะถ้าเปรียบเทียบแล้ว กระต่ายก็คือคนออกตัวเร็วเริ่มต้นออมก่อนเต่า แต่พอเดินไปสักพักก็เริ่มเหนื่อย เลยขอออกไปนอนพักเอาแรง ในตอนนั้นเองที่เต่าเริ่มต้นออกเดินทาง แต่ที่เส้นชัย เงินออมของกระต่ายก็ยังมีมากกว่าเต่าที่แสนเชื่องช้า นั่นเพราะในโลกของการออม

เคล็ดลับแห่งชัยชนะอยู่ที่ "การเริ่มต้น"

คนที่เริ่มต้นออมเร็วกว่าจะได้เปรียบคนที่เริ่มต้นช้า เพราะ "พลังของดอกเบี้ยทบต้น" ที่ช่วยให้เงินออมงอกเงยขึ้นได้ แม้ว่าจะหยุดออมเงินไปแล้ว กรณีของเต่ากับกระต่าย ถ้ากระต่ายเริ่มออมตั้งแต่อายุ 20 ปี เดือนละ 1,000 บาท และทำแบบนี้ทุกเดือนไปจนอายุ 40 ปี แล้วก็หยุดพักเลิกออม แต่เงินทั้งหมดที่กระต่ายออมมาตลอด 20 ปี ยังไม่หยุดทำงาน มันเดินหน้าต่อไปโดยได้รับดอกเบี้ยเฉลี่ยปีละ 2% ไปจนกระทั่งกระต่ายอายุครบ 60 ปี เงินออมของกระต่ายจะงอกเงยขึ้นมาเป็น 439,638 บาท

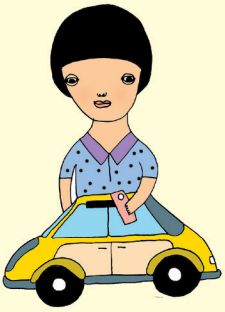
ในขณะที่เต่ามาเริ่มออมเมื่ออายุ 40 ปี ด้วยจำนวนเงินและดอกเบี้ยเท่ากับกระต่าย และออมต่อเนื่องไปจนอายุ 60 ปี (รวมระยะเวลาการออม 20 ปีเท่าๆ กัน) แต่เต่าก็จะมีเงินเพียง 294,796 บาทเท่านั้น หรือถ้าเต่าต้องการมีเงินออมแซงหน้ากระต่ายให้ได้ล่ะก็ เต่าต้องออกแรงให้มากขึ้นโดยการออมเพิ่มเป็นเดือนละ 1,500 บาท แทนที่จะเป็นเดือนละ 1,000 บาท

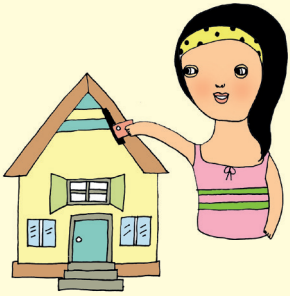
แล้วทีนี้เราอยากจะเป็น "กระต่าย" หรือ "เต่า" ในโลกของการออม

ที่อยู่ของเงินออม

ในวัยเด็ก (ถ้ายังพอจะจำกันได้) หลังจากที่หยอดเหรียญจนแน่นกระปุกแล้ว ก็ได้เวลา "แคะกระปุก" แล้วรวบรวมเงินไปฝากธนาคาร

แต่ในวัยผู้ใหญ่ (อย่างเราๆ) แล้ว ที่อยู่ของเงินออมไม่ได้มีแค่ในกระปุกออมสิน หรือในบัญชีเงินฝากอีกแล้ว

การฝากเงินไว้กับธนาคาร มีไว้แค่พอให้ใช้สอยในชีวิตประจำวันและเผื่อฉุกเฉินก็พอแล้ว เพราะการทิ้งเงินออมเอาไว้ในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์จำนวนมากๆ ไม่ใช่เรื่องที่เหมาะสมนัก เพราะเท่ากับว่า เราปล่อยโอกาสดีๆ ที่จะทำให้เงินออมงอกเงย นั่นเพราะดอกเบี้ยเงินฝากสำหรับการฝากเงินแบบออมทรัพย์นั้นน้อยมาก และมันจะน่าเศร้ามากขึ้น ถ้าเกิดในช่วงนั้น "อัตราเงินเฟ้อ" อยู่ในระดับที่สูงกว่าดอกเบี้ยเงินฝาก เพราะมันจะทำให้เงินออมอันน้อยนิดของเราเคยโตไม่ทันเงินเฟ้อ จึงเหมือนกับว่า เงินจำนวนเท่าเดิม แต่มูลค่าของเงินน้อยลงเรื่อยๆ และนั่นคือสถานการณ์ที่เราเจออยู่ในทุกวันนี้

เพราะไม่ว่าจะหันไปทางไหนก็มีแต่ของแพง เมื่อก่อนถ้ามีเงิน 40 บาท ในกระเป๋าออกจากบ้านไปกินก๋วยเตี๋ยวปากซอยได้ 2 ชาม อิ่มจนพุงกาง แต่มาวันนี้เงินคิดกระเป๋ายังเป็น 40 บาทเท่าเดิม แต่ที่ไม่เหมือนเดิม คือ ก๋วยเตี๋ยวหน้าปากซอยไม่ได้ราคาชามละ 20 บาทอีกแล้ว เพราะฉะนั้นหมดโอกาสที่จะกินชามที่สอง นี่ล่ะคือผลของ "เงินเฟ้อ"

ทีนี้ก็มาดูกันว่า นอกจากกระปุกออมสินกับธนาคารแล้ว เรามีช่องทางการออมอะไรบ้าง ที่น่าสนใจ

สลากออมสิน และ สลาก ธ.ก.ส.

เงินออมในรูปแบบนี้รูปแบบคล้ายการฝากประจำ เพราะมีกำหนดเวลาในการฝากแน่นอน เช่น 3 ปี หรือ 5 ปี และจะได้รับดอกเบี้ยแบบเดียวกับการฝากเงิน โดยที่ดอกเบี้ยก็ไม่ได้สูงกว่าดอกเบี้ยเงินฝากมากนัก แต่ก็น่าสนใจสำหรับคนที่หวังว่าจะ **"โชคดี"** เพราะว่า จะได้ลุ้นถูกรางวัลเป็นของแถม ถ้าโชคเข้าข้างก็มีสิทธิถูกรางวัลเลขท้ายคล้ายกับถูกสลากกินแบ่งรัฐบาล และถ้าโชคดีสุดๆ มีโอกาสถูกรางวัลใหญ่ ที่แม้ว่าโอกาสควงดีถูกแจ็กพ็อตจะมีอยู่น้อยมาก แต่การเสี่ยงดวงด้วยสลากออมสิน กับ สลาก ธ.ก.ส. น่าจะดีกว่าไปเสี่ยงดวงในแบบอื่นๆ เพราะอย่างน้อย "เงินต้น" ไม่หายไปไหน

ประกันออมทรัพย์

เป็นการออมระยะยาวในอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าจะยังไม่ค่อยคุ้นหูกันสักเท่าไร แต่เชื่อได้เลยว่าหลังจากทำงานมีรายได้ไปสักระยะจะต้องคุ้นเคยกับการออมในรูปแบบนี้ เพราะจะมีผู้หวังดีมาเชิญชวนให้เราออมเงินกับประกันชีวิตแบบออมทรัพย์แน่ๆ

รูปแบบการออมคล้ายกับการฝากประจำ โดยสามารถเลือกระยะเวลาการออมได้ ซึ่งมีตั้งแต่ 5 ปี 10 ปี 15 ปี หรือนานกว่านั้น ซึ่งเงินที่เรานำไปออมจะเรียกว่า "เบี้ยประกัน" ที่มักจะจ่ายกันเป็นรายปี จะแบ่งเป็นรายไตรมาส หรือรายเดือนก็พอได้ เมื่อรับเงินออมจากเราไปแล้ว บริษัทประกันจะนำเงินนั้นไปหาดอกผล แล้วจ่ายผลตอบแทนให้เราตามที่ตกลงกันไว้ตั้งแต่ตอนที่ซื้อประกัน ซึ่งบางครั้งคนขายประกันมักนำผลตอบแทนสูงๆ เป็นร้อยๆ เปอร์เซ็นต์มาชักจูงใจ **(ถูกต้อง "ผลตอบแทนเป็นร้อยๆ เปอร์เซ็นต์")**

แต่ถ้านำเอา "ผลตอบแทนเป็นร้อยๆ เปอร์เซ็นต์" มาคิดเป็นผลตอบแทนต่อปีแล้ว เราน่าจะได้สูงกว่าดอกเบี้ยของตราสารหนี้ระยะยาวนิดหน่อย **แต่ข้อดีของการออมในรูปแบบนี้ คือ เรามั่นใจได้ว่าจะได้เงินออมตามเป้าหมายแน่นอน แม้ว่าเราจะ "จากไป" ก่อนที่ประกันออมทรัพย์จะครบอายุ**

สหกรณ์

เป็นสถาบันการเงินที่ระดมเงินจากสมาชิกโดยการ "ขายหุ้น" และนำเงินที่ระดมได้นั้นไปบริหารจัดการเพื่อให้ได้ดอกผลงอกเงย ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์แต่ละประเภท ซึ่งหลักการของสหกรณ์ก็เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้ออมเงิน ให้ความช่วยเหลือ และรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก

แต่สหกรณ์ที่จะเป็นเครื่องมือการออมของมนุษย์เงินเดือน ก็คงจะเป็น สหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งหลายหน่วยงาน หลายบริษัทมีสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นของตัวเอง เพื่อเป็นทางเลือกในการออมเงินอีกทางหนึ่ง และยังเป็นแหล่งเงินกู้ให้กับสมาชิกที่ต้องการกู้ยืมอีกด้วย โดยผลตอบแทนที่สมาชิกได้รับเรียกว่า "เงินปันผล" ซึ่งโดยมากมักจะดีกว่าดอกเบี้ยเงินฝาก

นอกจากนี้ การออมในรูปแบบนี้มักจะเป็นการหักจากเงินเดือน ที่ทำให้เราไม่มีโอกาสได้แตะต้องเงินจำนวนนั้น แต่นี่เป็นวิธีการออมดีที่สุด (จำได้มั้ย) คือ

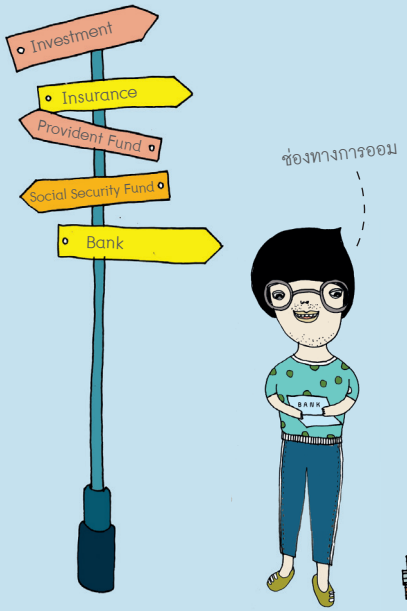
รายได้ - เงินออม = ค่าใช้จ่าย

กองทุนประกันสังคม

ถ้ามีฐานะเป็น "ลูกจ้าง" ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างของบริษัทเล็กๆ หรือบริษัทใหญ่ๆ จะต้องมี "ประกันสังคม" ซึ่งส่วนใหญ่เรามักจะเข้าใจแค่ว่าประกันสังคมมีประโยชน์แค่สามารถใช้บริการรักษาพยาบาลฟรีเวลาเจ็บป่วยเท่านั้น แต่จริงๆ แล้ว ในจำนวนเงินที่เราและนายจ้างช่วยกันจ่ายสมทบให้กองทุนประกันสังคมนั้น ส่วนหนึ่งถูกแบ่งออกไปเป็นเงินออมเพื่อวัยเกษียณ

แต่เพราะประกันสังคมเป็นเพียงแค่ "สวัสดิการขั้นพื้นฐาน" สำหรับอาชีพลูกจ้างเท่านั้น เพราะฉะนั้นเงินออมในวันนี้ที่จะถูกเปลี่ยนเป็นเงินออมเพื่อวัยเกษียณจะมีจำนวนเล็กน้อยมาก เมื่อเทียบกับมาตรฐานชีวิตหลังเกษียณในแบบที่เราฝันไว้ ดังนั้นอย่าวางใจกับเงินออมก้อนนี้มากนัก

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ถ้าเงินจากกองทุนประกันสังคมไม่พอสำหรับชีวิตหลังเกษียณ ก็คงต้องหันมาพึ่ง "กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ" สำหรับพนักงานบริษัทเอกชน หรือ "กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ"(กบข.) สำหรับข้าราชการ ซึ่งเป็นการออมเงินเพื่อวัยเกษียณอีกรูปแบบหนึ่ง

ทั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และ กบข. ต้องบอกว่า เป็นความใจดีของนายจ้าง เพราะเป็นกองทุนที่ตั้งขึ้นมาเพื่อให้ลูกจ้างได้มีเงินออมไว้ใช้ในยามเกษียณ โดยนอกจากเราออมด้วยตัวเองแล้ว นายจ้างจะช่วยออกเงินให้อีกส่วนหนึ่งด้วย

สำหรับข้าราชการ จะต้องสะสมเงินเข้ากองทุนเดือนละ 3% ของค่าจ้าง (สามารถออมเงินสะสมส่วนเพิ่มได้อีก 1-12% และเมื่อรวมกับเงินสะสมปกติแล้วไม่เกิน 15% ของรายได้) และรัฐบาลจะสมทบให้อีก 3% เท่าๆ กัน

หากเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เราสามารถเลือกได้ว่าจะออมเงินไว้ในกองทุนเดือนละกี่เปอร์เซ็นต์ของค่าจ้างซึ่งมีตั้งแต่ 2-15% และนายจ้างจะช่วยสมทบเงินให้อีกส่วนหนึ่ง (ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่บริษัทกำหนดไว้ในข้อบังคับกองทุน)

แต่ไม่ใช่ "มนุษย์เงินเดือน" ทุกคนจะโชคดี เพราะไม่ใช่บริษัททุกแห่งที่จะมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ดังนั้นหากโชคดีได้อยู่ในองค์กรที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพก็อย่าลังเลที่จะสมัครเป็นสมาชิกกองทุน และจะให้ดี ถ้ามีอัตราการจ่ายเงินสะสมให้เลือกก็อย่าลังเลที่จะเลือกสะสมในอัตราที่สูงที่สุด เพราะนอกจากจะเป็นการออมเพื่อวัยเกษียณแล้ว เรายังเหมือนได้เงินเดือนเพิ่มขึ้นจากการสมทบของนายจ้างอีกด้วย

ทั้งนี้ เราจะได้รับเงินที่สะสมเอาไว้ก็เมื่อเกษียณอายุ หรือลาออกจากงานเท่านั้น ซึ่งในกรณีที่ลาออกอาจจะไม่ได้เงินส่วนของนายจ้างมาเต็มจำนวนก็ได้ เพราะหลายๆ บริษัทจะมีกฎระเบียบชัดเจนว่า ลูกจ้างจะได้รับเงินสมทบจากนายจ้างเต็ม 100% เมื่อทำงานมาไม่น้อยกว่า 5 ปี

หลังจากเงินของเราและเงินของนายจ้างสะสมเข้าไปในกองทุนแล้ว จะมีผู้จัดการกองทุนนำเงินนั้นไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนตามกรอบการลงทุนที่กองทุนกำหนดไว้ ซึ่งโดยมากก็มักจะเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำๆ และแน่นอนว่า ผลตอบแทนที่ได้ก็จะไม่มากนัก

จริงๆ แล้ว นโยบายการลงทุนที่กองทุนกำหนดไว้อาจจะไม่ถูกใจเราเท่าไรนัก เพราะ "วัยรุ่นอย่างเรา" ยังมีเวลาอีกหลายปีกว่าจะเกษียณ แล้วจะกลัวอะไรกับความเสี่ยง เพราะฉะนั้นบางคนก็อาจจะอยากลงทุนในหุ้น หรือสินทรัพย์อื่นๆ ที่มีความหวือหวามากขึ้น

สบายใจได้เลย ถ้าเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีโปรแกรมที่เรียกว่า Employee's Choice แล้วล่ะก็ เราจะสามารถเลือกนโยบายการลงทุนที่เหมาะกับตัวเราได้ว่า ชอบความเสี่ยงน้อย ปานกลาง หรือสูงสุดก็ได้ แต่สิ่งสำคัญในการเลือกลงทุนในแบบ Employee's Choice คือ **"อย่าทำตามใคร"**

นอกจากการออมในรูปแบบต่างๆ นี้แล้ว ขั้นต่อไปของการออม คือ นำเงินออมไป "ต่อยอด" ให้ออกดอกออกผล ผ่านการลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินและทรัพย์สินประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นตราสารหนี้ หุ้น กองทุนรวม ทองคำ หรือจะข้ามขั้นเป็นอนุพันธ์ ก็ไม่ว่ากัน (แต่คงต้องอดใจไว้ไปคุยรายละเอียดกันในตอน รู้ขยายดอกผล) หลังจากที่หยอดเงินใส่กระปุกไปสักพัก เมื่อมีเงินออมเพิ่มพูนจน "เต็มกระปุก" แล้วถ้าจะต้องเลือกระหว่าง "รถคันแรก" กับ "เงินลงทุนก้อนแรก" ก็ขอให้คิดถึงการลงทุนก่อนที่จะคิดถึงการซื้อสินทรัพย์ที่ไม่สร้างรายได้

รู้ใช้ : ใช้เงินอย่างฉลาด สร้างโอกาสเพิ่มเงินออม

เงิน...หามาได้ ต้องใช้ให้เป็น

ใกล้เข้ามาแล้ว ใกล้ที่จะมีเงินเดือนเดือนแรก หรือรายได้ก้อนแรกกันแล้ว ว่าแต่คิดไว้หรือยังว่า อยากจะใช้อะไร... ถ้าจะขอให้เขียนรายการ "ของที่อยากได้" สงสัยว่า จะยาวเป็นหางว่าว และถ้าวันนั้นมาถึง วันที่กำเงินก้อนแรกที่เป็นของเราเองออกไปเผชิญหน้ากับของที่อยากได้ เชื่อหรือไม่ว่า ยังไม่ทันจะรู้ตัว เงินก็เกลี้ยงกระเป๋าเสียแล้ว

เพราะว่า "เงิน" เป็นของหายาก แต่ใช้ง่าย เด็กน้อยยังไม่ทันเข้าอนุบาลก็ใช้ได้แล้ว แต่แบบไหนถึงจะเรียกว่า "ใช้เป็น"

เรื่องนี้ไม่ยาก เพราะเพียงแค่มีคาถา อ.ย. ที่ประกอบด้วยคำ 4 คำง่ายๆ นั่นคือ

"อย่า อยู่ อย่าง อยาก"

แค่ 4 คำง่ายๆ แต่หลายคนบอกว่า ไม่เห็นจะง่ายอย่างที่บอกเลยสักนิด เพราะเราก็เป็นแค่ "คนธรรมดาคนหนึ่ง" จะไม่ให้รู้สึก "อยาก" ได้อย่างไร เพราะฉะนั้นก่อนที่จะใช้เงินเราต้องมาบริหาร "ความอยาก" กันสักหน่อย

เหตุผล หรือ ข้ออ้าง

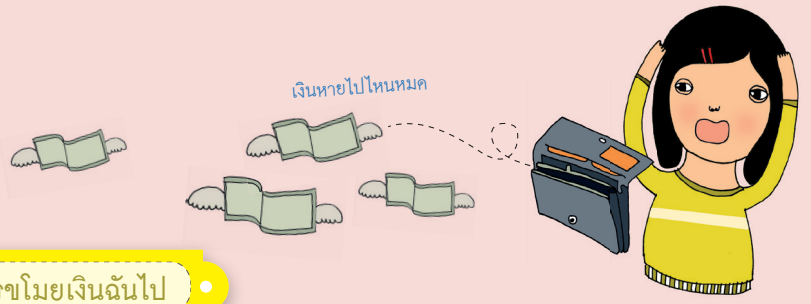
จริงๆ แล้ว เวลาที่เราอยากได้นั่น อยากซื้อนี่ มันสามารถแบ่งเป็นประเภทค่าใช้จ่ายตาม ระดับความอยากได้ 2 แบบ คือ "มันจำเป็นจริงๆ" กับ "ก็แค่อยากได้"

ถ้าอยากรู้ว่า ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นจริงๆ กับ ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น แต่แค่อยากได้ ทั้งสองค่าใช้จ่ายนี้ต่างกันอย่างไร ไม่ต้องไปถามใครอื่นเลย

เพราะดีที่สุด คือ **"ถามใจตัวเราเอง" เพราะค่าใช้จ่ายจำเป็นในความเห็นของคนอื่น มันอาจจะเป็นแค่ค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยสำหรับเราก็ได้**และคำถามที่หัวใจกับสมองต้องทำงานร่วมกัน คือ หาเหตุผลให้ได้ว่า เราอยากได้ของสิ่งนั้นเพราะอะไร เราต้องการ เพราะมันเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับชีวิต เราจะอยู่ไม่ได้ถ้าไม่มีของสิ่งนั้น หรือว่า มันก็เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น แต่เป็นแค่ความอยากได้

เมื่อได้เหตุผลแล้วพบว่า มันคือ "ค่าใช้จ่ายจำเป็น เพราะ...(สารพัดเหตุผล)..." ก็อย่าเพิ่งรีบตัดสินใจ ให้ลองถามใจตัวเองอีกสักทีว่าเหตุผลทั้งหมดนี้ความจริงแล้วมันเป็นเหตุผล หรือเป็นแค่ข้ออ้างที่เราหลอกตัวเองว่ามันคือเหตุผล

เพราะถ้ามองข้าวของเครื่องใช้ที่เรามีอยู่หลายครั้งที่บอกกับตัวเองว่ามันคือของจำเป็น แต่พอเวลาผ่านไปสักระยะ เราแทบไม่ได้ใช้ประโยชน์ของจำเป็นชิ้นนั้นให้สมกับที่มันเป็นของจำเป็นเลยสักนิด แถมยังพยายามมองหา "ของจำเป็น" ชิ้นต่อๆ ไปและต่อๆ ไปไม่รู้จักจบ

ใครขโมยเงินฉันไป

เวลาเปิดกระเป๋าสตางค์แล้วเคยรู้สึกตกใจ แล้วอุทานออกมาด้วยประโยคแบบนี้ไหม... "เฮ้ย! เงินหายไปไหนหมด" แล้วก็เผลอคิดว่ามีใครขโมยเงินเราหรือเปล่า และทุกครั้งก็ได้คำตอบที่ทำให้ปวดใจว่า จริงๆ แล้วไม่มีใครขโมย แต่เราขโมยเงินของเราเอง นั่นเพราะเราไม่เคยจำได้เลยว่า ในแต่ละวันเราใช้จ่ายอะไรไปบ้าง จำนวนเงินเท่าไร กว่าจะมารู้ตัวอีกทีก็ตอนที่เงินเกลี้ยงกระเป๋า

เพราะฉะนั้นถ้าอยากรู้ว่า เราขโมยเงินของตัวเราเองไปตอนไหน เท่าไรบ้าง ก็ต้อง **"ติดตั้งกล้องวงจรปิด"** คอยตรวจสอบเส้นทางเดินของเงินนั่นคือ การจดบันทึกรายได้-ค่าใช้จ่าย

การจดบันทึกรายได้-ค่าใช้จ่าย ไม่มีอะไรยุ่งยาก แค่มีสมุดโน้ตเล่มเล็กๆ ติดตัว ก่อนเข้านอนก็หยิบขึ้นมาจดลงไปว่า วันนี้ใช้อะไรไปบ้าง จำนวนเงินเท่าไร หรือจะใช้เครื่องมือที่ทันสมัยกว่านั้นก็ไม่ว่ากัน โดยเฉพาะแอพพลิเคชั่นบนโทรศัพท์มือถือซึ่งทำให้การจดบันทึกรายได้-ค่าใช้จ่ายทำได้ง่ายและสนุกขึ้นเยอะ

แต่ไม่ว่า จะใช้เครื่องมืออะไร สิ่งที่ต้องทำเหมือนกัน คือ จดไปทุกวัน ทำอย่างสม่ำเสมออย่าได้ขาด พอครบเดือนก็มารวบรวมรายการสักที แล้วจัดแบ่งประเภทรายได้-ค่าใช้จ่ายออกเป็นหมวดหมู่

รายได้ก็จัดแยกออกมาว่า เป็นรายได้ที่มาจากทางไหนบ้าง เช่น เงินเดือน รายได้พิเศษ ค่าคอมมิชชั่น โบนัส รวมทั้งรายได้จากการลงทุน เช่น กำไรจากการลงทุน เงินปันผล

ทางฝั่งค่าใช้จ่ายก็เช่นกัน นำมาจัดเป็นประเภทของค่าใช้จ่าย ซึ่งโดยทั่วไปมีอยู่ 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน ค่าใช้จ่ายคงที่ และค่าใช้จ่ายผันแปร

ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน

คือ เงินที่เรานำไปลงทุนหรือเงินออม เพื่อหวังผลตอบแทนในอนาคต ที่แนะนำกันไว้ว่าให้หักออกจากรายได้แล้วนำไปออมก่อน แล้วค่อยนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายคงที่

คือ ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเป็นงวดๆ รู้จำนวนเงินแน่นอน และถ้าคิดจะลดค่าใช้จ่ายส่วนนี้อาจจะยากสักหน่อย เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าผ่อนรถ ค่าเบี้ยประกัน

ค่าใช้จ่ายผันแปร

คือ ค่าใช้จ่ายที่ไม่เท่ากันในแต่ละเดือนบางเดือนอาจจะมากบางเดือนอาจจะน้อยซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นประเภทย่อยๆได้อีกหลายรายการเช่น ค่าอาหาร ค่าข้าวของเครื่องใช้ ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง และค่าเดินทาง

หลังจากแบ่งรายได้-ค่าใช้จ่ายออกเป็นหมวดหมู่เรียบร้อยก็ถึงเวลาแห่งความตื่นเต้น เพราะเราจะนำทั้งสองรายการมาลบกัน เพื่อดูว่า เดือนที่ผ่านมารายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายอยู่เท่าไร หรืออาจจะเป็นรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่ายอยู่เท่าไร

บันทึก รายได้-ค่าใช้จ่าย

วันที่	รายการ	รายได้	เงินออม	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ
	รวม	①	②	③	

สรุปเดือนนี้

เหลือเงินอีก ① - ② - ③ _____ บาท ④

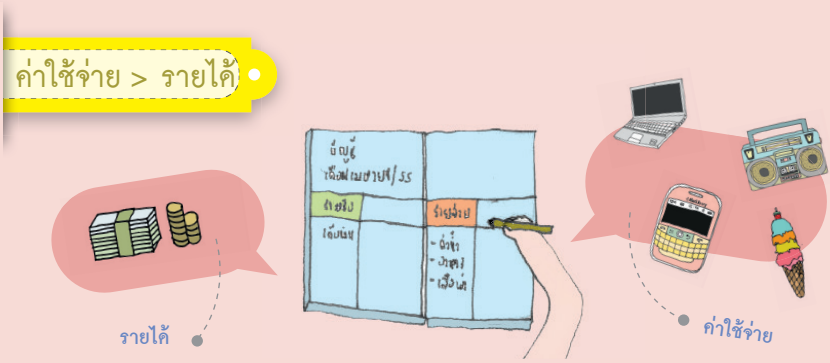
รวมเงินออม ② + ④ _____ บาท

- รายได้ > ค่าใช้จ่าย = เงินเหลือ (เอาไปฝากธนาคาร/ใช้หนี้)
- ค่าใช้จ่าย > รายได้ = เงินไม่พอ (ต้องลดค่าใช้จ่าย/เพิ่มรายได้)

การจดบันทึกทำให้รู้แค่ว่า เงินที่เข้ามาในกระเป๋ามาจากที่ไหนบ้าง และเงินที่ออกจากกระเป๋าไปที่ไหนบ้าง และผลสุดท้ายในแต่ละเดือนออกมาเป็นบวก หรือลบ

หากผลออกมาเป็นบวก รายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย ก็สบายๆ ชิลๆ ไป แต่อย่าลืมนำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายไปออมเพิ่ม ไม่ใช่ว่า เห็นเงินเหลือแล้วหงุดหงิดต้องขอออกไปช้อปแก้เซ็งกันสักหน่อย

แต่ถ้าผลที่ออกมาเป็นลบ ก็เตรียมตัวได้เลย เพราะนี่เป็นสัญญาณเตือนว่า ถ้าปล่อยให้เงินติดลบอยู่บ่อยๆ อีกไม่ช้าจะได้เจอกับปัญหาทางการเงินแน่นอน

ถ้าการจดบันทึกทำให้รู้แค่ว่าเดือนนี้ค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ก็คงไม่มีใครออกมาการันตีว่า "จดแล้วไม่จน" เพราะข้อดีของการจดบันทึก นอกจากจะทำให้รู้ว่า ในแต่ละเดือนเงินเราหายไปไหนแล้ว ยังช่วยให้มองเห็นว่าในบรรดาสารพัดค่าใช้จ่าย (มากมาย) ที่เราจ่ายออกไปจนทำให้รายได้ติดลบนั้น เกิดขึ้นจากสาเหตุอะไร

เพราะทันทีที่มีปัญหาเราจะต้องหันกลับไปมองค่าใช้จ่ายแต่ละรายการ แต่ละประเภทว่ารายการไหนที่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกินจำเป็น เกินพอดี และที่สำคัญค่าใช้จ่ายไหนที่จัดอยู่ในกลุ่ม "แค่อยากได้" ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายจำเป็น

เมื่อพบแล้วก็จัดการ "ตัด" และ "เฉือน" ค่าใช้จ่ายส่วนเกินเหล่านี้ออกไป โดยตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยออกไปให้หมด และเฉือนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นออกไปบ้างโดยที่ไม่ทำให้ชีวิตขัดสนเกินไป

การตัดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และเฉือนค่าใช้จ่ายจำเป็นจะช่วยลดค่าใช้จ่ายลงได้และทำให้รายได้พลิกกลับมามากกว่าค่าใช้จ่ายเหมือนเดิม

แต่ถ้าแค่ลดค่าใช้จ่ายลงแล้วยังไม่ช่วยอะไร ก็ให้เดินหน้าต่อไป โดยการเพิ่มรายได้ เช่น การหารายได้พิเศษในวันหยุด ทำงานล่วงเวลา หรือนำของที่ซื้อไปเพราะความอยากได้เพียงชั่ววูบ ของที่มีมากเกินจำเป็นออกไปขายในตลาดมือสอง รับรองว่า ถ้าได้ลองแล้วจะติดใจ

วางแผนล่วงหน้า

ถ้าการต้องคอยมาตัดและเฉือนค่าใช้จ่ายทำร้ายจิตใจกันเกินไป จะลองเปลี่ยนมาใช้วิธีที่น่าจะทำให้เครียดน้อยลง เพราะอย่างน้อยเราจะไม่ต้องคอยมานั่งลุ้นตอนสิ้นเดือนว่าจะเป็นบวก หรือลบ แทนที่จะไล่ตามค่าใช้จ่ายแต่ละเดือน โดยการจดบันทึกรายได้-ค่าใช้จ่ายเพียงอย่างเดียว เราจะเพิ่มขั้นตอนเข้าไปอีกหนึ่งอย่าง คือ **เราจะตั้งงบประมาณให้กับค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท** โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายผันแปร

ให้กำหนดไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรว่า **เดือนนี้เราจะใช้เงินสำหรับค่าใช้จ่ายประเภทนี้ไม่เกินกี่บาท**

และเพื่อทำให้การควบคุมให้ค่าใช้จ่ายเป็นไปตามงบประมาณที่ตั้งไว้

เราควรจะนำงบประมาณต่อเดือนออกมาเฉลี่ยให้เป็นงบประมาณต่อวัน เช่น ตั้งงบประมาณค่าอาหารต่อเดือนไว้ 3,000 บาท ก็ให้เฉลี่ยออกมาเป็นงบประมาณค่าอาหารต่อวันไม่เกิน 100 บาท

ดังนั้นหากวันนี้เราจ่ายค่าอาหารไป 120 บาท ซึ่งเกินกว่า 100 บาทที่ตั้งใจไว้ เราจะรู้ตัวทันทีว่าในวันพรุ่งนี้ ค่าอาหารเราจะลดเหลือ 80 บาท เพื่อไปถัวเฉลี่ยกับค่าใช้จ่ายวันนี้

เพราะฉะนั้นการตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายจะต้องทำควบคู่ไปกับการจดบันทึกรายได้-ค่าใช้จ่ายเสมอ เพื่อทำให้เราสามารถควบคุมการใช้จ่ายให้อยู่ในงบประมาณ และไม่ทำให้รายได้ติดลบในปลายเดือน

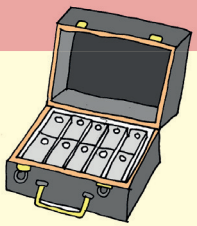
นอกจากนี้การควบคุมค่าใช้จ่ายยังมีเทคนิควิธีการที่ช่วยให้เราไม่ใช้จ่ายเกินตัวอีกหลายวิธี เช่น

การทำ "รายการสิ่งของที่ต้องซื้อ" ก่อนไปช้อปปิ้งทุกครั้ง เพราะถ้าลองสังเกตตัวเองจะเห็นว่าการไปเดินช้อปปิ้งแบบไร้แผนจะทำให้เราซื้อนั่นซื้อนี่ ทั้งๆ ที่มันอาจจะไม่จำเป็นเลยด้วยซ้ำ

อย่าลืม**เปรียบเทียบราคา** เพื่อให้ได้ของดีที่ราคาเหมาะสม แต่อย่าไปคาดหวังว่าจะเจอกับ "ของดีราคาถูก" เพราะมันไม่มีอยู่จริง นอกจากนี้การเลือกซื้อของควรจะมองไปที่คุณภาพด้วย

ท้ายที่สุด คือ "อดทนรอคอย" เพราะหลายครั้งที่มูลค่าของสิ่งที่อยากได้มีราคาสูงเกินกว่าที่จะซื้อได้ด้วยเงินสดที่มีอยู่ในตอนนี้ และถ้าเราไม่รู้จักอดทนรอคอยให้เงินออมเพิ่มพูนขึ้นจนสามารถซื้อของชิ้นนั้นได้ เราก็อาจจะต้องไปหยิบยืมคนอื่นไปกู้เงิน หรือใช้บัตรเครดิต ซึ่งอาจจะเป็นการเปิดประตูไปสู่ปัญหานี้เกินตัวก็เป็นได้

ฐานะการเงิน

ถ้าการใช้จ่ายเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ฐานะการเงินของเราจะค่อยๆ มั่นคงขึ้นเรื่อยๆ มีเงินออมเพียงพอที่จะเอาตัวรอดเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน มีเงินลงทุนที่พร้อมจะให้ผลตอบแทนอย่างต่อเนื่อง มีบ้าน มีรถยนต์ จนเข้าขั้น "มั่งคั่ง" ได้ในที่สุด

คนทั่วไปมักจะคิดว่า มีบ้านหลังโต รถคันโก้ เป็นป้ายประกาศแสดงฐานะที่มั่งคั่งมั่นคง แต่นั่นไม่ใช่ความคิดที่ถูกต้องทั้งหมด เพราะทั้งบ้านและรถที่เราคิดว่า เป็น "สินทรัพย์" ของเรามันยังไม่ใช่ของเราอย่างแท้จริง หากเรายังมีภาระที่ต้องผ่อน "หนี้สิน" เหล่านี้อยู่ทุกเดือน

ดังนั้น ถ้าจับเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่หักลบด้วยหนี้สินทั้งหมด อาจจะได้ผลลัพธ์ที่น่าตกใจ เพราะแทนที่จะมั่งคั่งอย่างที่คิดกลายเป็นว่า ฐานะการเงิน "ติดลบ"

วิธีการที่จะทำให้รู้ว่า ฐานะการเงินในตอนนี้ของเราเป็นอย่างไร เรียกว่า "งบแสดงฐานะการเงิน" หรือ "งบดุล" ที่เป็นเหมือนตราชั่งที่มีแขนยื่นออกไปสองข้าง ด้านหนึ่งเป็นสินทรัพย์ อีกด้านหนึ่งเป็นหนี้สิน ซึ่งคนที่มีฐานะการเงินมั่งคั่งมั่นคง น้ำหนักทางฝั่งสินทรัพย์ควรจะต้องมากกว่าฝั่งหนี้สิน

แต่ก่อนที่จะจับอะไรไปขึ้นตราชั่ง ต้องรู้ก่อนว่า อะไรบ้างที่จัดอยู่ในกลุ่มสินทรัพย์ และอะไรจัดว่าเป็นหนี้สิน

สินทรัพย์ คือ อะไรก็ตามที่เป็นของเราและสามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ ไม่ว่าจะเป็น เงินสด เงินฝาก บ้าน รถยนต์ เครื่องประดับต่างๆ ซึ่งโดยทั่วๆ ไปแล้วมักจะแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

สินทรัพย์สภาพคล่อง จะเป็นพวกที่มีความคล่องตัวสามารถนำไปใช้จ่ายได้ทันที เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร

สินทรัพย์ส่วนตัว คือ สินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน มีไว้เพื่อความสะดวกสบายและความสุขส่วนตัว เช่น บ้าน รถยนต์ โทรศัพท์มือถือ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องประดับ เครื่องเสียง โทรทัศน์ เสื้อผ้า

สินทรัพย์เพื่อการลงทุน เป็นสินทรัพย์ที่หวังว่าจะให้ผลตอบแทนในอนาคต เช่น พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้บริษัทเอกชน หุ้น กองทุนรวม กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)

สินทรัพย์อื่นๆ โดยมากสินทรัพย์ในกลุ่มนี้จะเป็นสินทรัพย์ที่มองไม่เห็น เช่น สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์

ตอนนี้ก็มาถึงเวลาหา "มูลค่า" ของสินทรัพย์แต่ละประเภท เพื่อที่จะใส่ตัวเลขลงไปในงบแสดงฐานะการเงิน และเพื่อให้รู้ฐานะในปัจจุบัน มูลค่าที่บันทึกลงไปจะต้องเป็น "ราคาปัจจุบัน" ที่มีวิธีคิดง่ายๆ คือ ถ้าเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ออกไปขายในตลาดมือสอง จะขายได้กี่บาท หรือในตลาดมือสองซื้อขายของแบบเดียวกัน ยี่ห้อเดียวกัน รุ่นเดียวกัน อยู่กี่บาท

หนี้สิน คือ เงินที่ไปกู้หรือยืมคนอื่นมา ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง เพื่อน หรือสถาบันการเงิน โดยมีสัญญาว่าจะจ่ายคืนในอนาคต ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

หนี้สินระยะสั้น คือ หนี้ที่ต้องจ่ายคืนภายในเวลาไม่เกิน 1 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนี้ที่เกิดจากการอุปโภคบริโภค เช่น หนี้บัตรเครดิต ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ที่ยังไม่ได้จ่าย และเป็นหนี้จากการซื้อสินค้าเงินผ่อน เช่น ซื้อโทรศัพท์มือถือด้วยเงินผ่อน

หนี้ระยะยาว คือ หนี้ที่มีระยะเวลาผ่อนชำระนานกว่า 1 ปี เช่น หนี้จากการกู้ซื้อรถยนต์ หนี้จากการกู้ซื้อบ้าน หนี้จากการกู้เพื่อการศึกษา

เวลาบันทึกหนี้สินลงในงบแสดงฐานะการเงิน ให้บันทึกเฉพาะ "หนี้ที่ยังค้างชำระ" อยู่เท่านั้น เช่น มีบัตรเครดิต 1 ใบ ให้วงเงินสำหรับใช้จ่ายไว้ 20,000 บาท แต่เมื่อเดือนที่ผ่านมานำไป "รูดปรื๊ด" เป็นเงิน 5,000 บาท และชำระไปแล้ว 4,000 บาท จึงเหลือส่วนที่เป็นหนี้อยู่ 1,000 บาท ที่ต้องนำไปบันทึกในฝั่งหนี้สิน

เมื่อรวบรวมตัวเลขทั้งสินทรัพย์และหนี้สินครบแล้ว ก็ได้เวลาขึ้นชั่ง
สินทรัพย์ - หนี้สิน = ความมั่งคั่งสุทธิ

และส่วนต่างที่ได้จากการชั่งน้ำหนัก ระหว่างสินทรัพย์กับหนี้สิน เราเรียกมันว่า "ความมั่งคั่งสุทธิ" ซึ่งส่วนนี้เป็น "ของ" ของเราอย่างแท้จริง และบอกว่า แท้จริงแล้วเรา **มั่งคั่ง** หรือ **ยากจน**

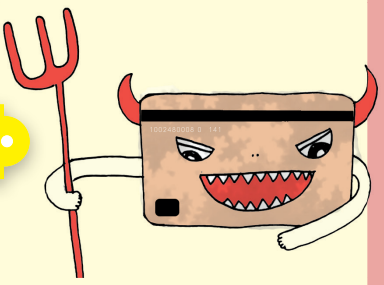
เป็นหนี้อย่างมีสติ

แม้ว่า "หนี้" จะเป็นตัวอันตรายทำร้ายความมั่งคั่งของเรา แต่การเป็นหนี้ไม่ใช่สิ่งเลวร้าย เพราะมีทั้งหนี้ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ เช่น เป็นหนี้เพื่อซื้อบ้าน เป็นหนี้เพื่อการศึกษา และหนี้ที่ไม่ก่อประโยชน์ เช่น หนี้เพื่อซื้อของฟุ่มเฟือย

เพราะฉะนั้นถ้าคิดจะเป็นหนี้ ต้องเป็นหนี้อย่างมีสติ

บัตรเครดิต ดีหรือร้าย เราเลือกเอง

รับรองได้เลยว่า หลังจากมีงานประจำทำไปสักระยะจะเริ่มมี "คนไม่รู้จัก" เข้ามาทักทายเพื่อแนะนำเครื่องมือทางการเงินที่เรียกว่า "บัตรเครดิต" บัตรพลาสติกใบเล็กๆ **ที่มักบอกกันว่า มันคือ "ดาบสองคม"**

เพราะเจ้าบัตรพลาสติกใบเล็กๆ นี้มีพลังมากพอที่จะทำให้การจับจ่ายใช้สอยเป็นเรื่องง่ายๆ และเจ้าบัตรพลาสติกใบเล็กๆ นี้เช่นกัน ที่มีพลังมากพอที่จะทำให้คนธรรมดาๆ กลายเป็นคนที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว

มารู้จักพลังในด้านดี (ที่มีอยู่มากมาย) ของบัตรเครดิตกันก่อน...

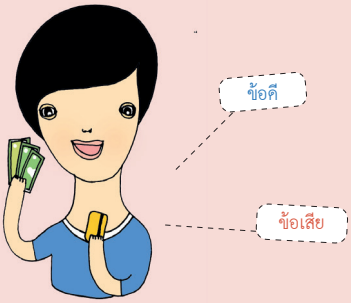
อย่างแรก คือ บัตรเครดิตทำให้เราสามารถช้อปกระจายได้ด้วยบัตรพลาสติกเพียงใบเดียว ไม่ต้องพกเงินสดจำนวนมากๆ ให้คอยกังวลว่าจะสูญหายระหว่างทาง ซึ่งเหมาะมากสำหรับการเดินทางไปต่างประเทศ

ลำดับถัดมา คือ เหมือนมีคนใจดีให้ยืมเงินไปใช้ แบบไม่คิดดอกเบี้ย เพราะบัตรเครดิตทุกใบจะมี "ระยะเวลาปลอดดอกเบี้ย" ซึ่งจะอยู่ราวๆ 45-55 วัน ดังนั้นหากเรานำบัตรเครดิตไปใช้และชำระคืนแบบเต็มจำนวน ภายในกำหนดเวลา ก็จะไม่เสียดอกเบี้ยแม้แต่บาทเดียว หรือมีโปรแกรมซื้อของเงินผ่อน โดยไม่เสียดอกเบี้ย

แต่หากไม่สามารถชำระได้ทั้งหมดภายในครั้งเดียว ก็สามารถแบ่งจ่าย โดยอย่างน้อยต้องจ่ายคืนไม่ต่ำกว่า "ยอดขั้นต่ำ" ที่กำหนดไว้ในแต่ละเดือน ซึ่งอยู่ที่ 10% ของยอดค้างชำระ

นอกจากนี้ บัตรเครดิตยังเป็นเหมือนแหล่งเงินสำรอง เพราะถ้าเกิด "ช็อตเงิน" สามารถใช้บริการ "เบิกเงินสดล่วงหน้า" โดยนำบัตรเครดิตไปเบิกเงินจากเครื่องเอทีเอ็มได้ทันที เพียงแต่ต้องจ่ายดอกเบี้ยบวกกับค่าธรรมเนียมในการเบิกเงินสดล่วงหน้า

ข้อดีที่มองข้ามไม่ได้เลยสำหรับบัตรเครดิต คือ สิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ผู้ออกบัตรเครดิตจะตอบแทนให้กับผู้ถือบัตรชั้นยอดอย่างเรา ซึ่งมีทั้งส่วนลดร้านค้า และการสะสมคะแนนเพื่อแลกซื้อสินค้าได้หลากหลาย และถ้ามียอดใช้จ่ายมากพออาจจะได้ "ตั๋วเครื่องบินฟรี"

แต่บอกแล้วว่า บัตรเครดิต คือ ดาบสองคม เพราะฉะนั้นอย่าลืมมองอีกด้านหนึ่ง ซึ่งถ้าพลาดคมดาบด้านนี้อาจจะบาดเจ้าของดาบเจ็บเจียนตายได้ไม่ยาก

ข้อเสียของบัตรเครดิต คือ ดอกเบี้ย แม้ว่า ดอกเบี้ยสำหรับหนี้บัตรเครดิตจะไม่ได้สูงที่สุดในกลุ่มสินเชื่อบุคคล แต่ที่อัตราประมาณ 20% ต่อปี ถือว่า ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับสินเชื่อประเภทอื่นๆ ของสถาบันการเงิน และยังมีค่าธรรมเนียมในการเบิกเงินสดล่วงหน้าอีก 3% ของยอดเงินที่เบิกออกไป

วิธีคิดดอกเบี้ยจากการซื้อสินค้าจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นยอดค้างชำระจากรอบบัญชีก่อน และยอดใช้จ่ายในรอบบัญชีนี้

ดอกเบี้ยของยอดค้างชำระจากรอบบัญชีก่อนจะคำนวณจาก

$$\frac{\text{เงินค้างชำระ} \times \text{ดอกเบี้ยต่อปี} \times \text{จำนวนวัน (จากวันสรุปยอดครั้งก่อนจนถึงวันสรุปยอดครั้งนี้)}}{365}$$

ขณะที่ยอดใช้จ่ายในรอบปัจจุบัน ไม่ว่า จะกี่รายการก็ตาม ดอกเบี้ยจะเริ่มเดินตั้งแต่วันที่รูดซื้อสินค้า หรือสถาบันการเงินบางแห่ง จะระบุไว้ชัดเจนว่า จะเริ่มคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่สถาบันการเงินจ่ายเงินให้กับร้านค้า ซึ่งอาจจะเป็น 1 หรือ 2 วัน หลังจากที่เราใช้บัตรไปแล้ว โดยการคำนวณจะแยกแต่ละรายการออกจากกัน ก่อนจะคำนวณตามสูตร

$$\frac{\text{ยอดใช้จ่าย} \times \text{ดอกเบี้ยต่อปี} \times \text{จำนวนวัน (ตั้งแต่วันซื้อสินค้าจนถึงวันสรุปยอด)}}{365}$$

จากนั้นจึงนำดอกเบี้ยแต่ละรายการมารวมกัน และนำไปเรียกเก็บในรอบบัญชีถัดไป

ในกรณีเบิกเงินสดล่วงหน้า การคำนวณดอกเบี้ยจะใกล้เคียงกัน คือ คิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่เบิกเงิน จนถึงวันที่ชำระ บวกกับค่าธรรมเนียมถอนเงินสด ซึ่งส่วนใหญ่คิด 3% ตามจำนวนเงินที่ถอน

แต่สถาบันการเงินไม่มีสิทธิจะนำดอกเบี้ยมาทบเป็นเงินต้นและนำไปคิดดอกเบี้ยอีก เพราะฉะนั้นหากยังมียอดค้างชำระในรอบบัญชีถัดไป สถาบันการเงินจะคิดดอกเบี้ยจากส่วนของเงินต้นเท่านั้น

เพราะฉะนั้นก่อนจะใช้บัตรเครดิต ลองประเมินความสามารถของตัวเราสักนิดว่า **"ไหวมั้ย"** เพราะความสุขชั่วคราวที่เกิดจากการใช้จ่ายเกินความสามารถที่มี อาจจะนำความทุกข์ยาวนานมาให้ก็ได้ โดยเฉพาะถ้าเราเลือก **"จ่ายขั้นต่ำ"** ตามตัวเลขที่ธนาคารคิดมาให้ หนี้ก้อนนี้จะไม่มีวันหมด

และห้ามเด็ดขาด คือ การก่อหนี้ใหม่มาจ่ายหนี้เก่า เพราะมันจะยิ่งทำให้หนี้โป่งพองขึ้นเรื่อยๆ จนอาจจะระเบิดเข้าสักวัน

บัตรเครดิตจะเป็น "ประโยชน์" หรือ "โทษ" ก็ขึ้นอยู่กับการใช้ของตัวเราเอง ถ้าใช้แบบขาดสติเราจะตกเป็นทาสบัตรเครดิต แล้วการใช้บัตรแบบไหนที่จะทำให้เรายกระดับจากทาสขึ้นมาเป็น "นาย"

แน่ใจว่ามีเงินจ่าย

โดยทั่วไปการ "ควักเงินสด" จากกระเป๋าเป็นจำนวนเงินสูงๆ น่าจะสร้างความรู้สึก "เสียดายเงิน" ได้ง่ายกว่าการ "ควักบัตรเครดิต" ออกไปรูด

ดังนั้นก่อนจะใช้บัตรเครดิตต้องแน่ใจว่า มีเงินมากพอที่จะซื้อสินค้าชิ้นนั้นๆ ด้วยเงินสด แต่เลือกใช้บัตรเครดิตเพราะต้องการความสะดวกสบาย อยากได้สิทธิประโยชน์จากบัตรเครดิต และพร้อมจะชำระเต็มจำนวนเมื่อครบกำหนดชำระ

ถ้าไม่มีเงินสดมากพอที่จะซื้อของที่กำลังตัดสินใจจะใช้บัตรเครดิตอยู่แล้วล่ะก็ ให้พิจารณาเพิ่มอีกนิดว่า ของสิ่งนั้น "จำเป็น" หรือไม่ ถ้าไม่จำเป็นก็อย่าได้ใช้บัตรเครดิตรูดซื้อเป็นอันขาด ให้เปลี่ยนเป็นค่อยๆ เก็บออมจนกว่าจะมีเงินมากพอจะซื้อ

แต่ถ้าเป็นสิ่งจำเป็น เช่น ค่าซ่อมรถ ค่ารักษาพยาบาล ก็ใช้บัตรเครดิตให้เป็นประโยชน์ เพียงแต่ต้องวางแผนในการผ่อนชำระให้ชัดเจนว่า จะทำให้ก้อนนี้หมดไปภายในกี่เดือน

ชำระเต็มจำนวนทุกครั้ง

กฎที่สำคัญที่สุด สำหรับการใช้บัตรเครดิตอย่างชาญฉลาด คือ จ่ายเต็มจำนวนทุกเดือน อย่าให้มียอดค้างชำระ หรือหากไม่สามารถชำระเต็มจำนวนได้ทุกครั้ง อย่างน้อยต้องพยายามจ่ายให้ได้มากที่สุด

จำไว้ให้ขึ้นใจว่า ถ้ามีความสามารถชำระได้เพียง "ยอดชำระขั้นต่ำ" ในแต่ละเดือน นั่นเป็นสัญญาณว่า ภาวะหนี้สินเกินตัวกำลังถามหา เพราะฉะนั้นควรจะหยุดใช้บัตรเครดิตจนกว่าจะจ่ายหนี้จนหมด

ชำระตรงเวลา

ถึงเราจะตั้งใจที่จะไม่ค้างชำระ เพื่อป้องกันการเป็นหนี้ แต่บางครั้งก็ยุ่งเสียจนไม่มีเวลาแม้แต่จะไปชำระเงิน และนั่นจะกลายเป็น "ต้นทุน" อีกอย่างหนึ่งในการถือบัตร ทั้งๆ ที่มันไม่ควรจะเกิดขึ้น

ไม่ว่าจะเป็น "ค่าธรรมเนียมติดตามทวงถาม" หรือ "ค่าปรับชำระล่าช้า" และแม้ว่าค่าธรรมเนียมพวกนี้จะไม่ได้ "สูงมาก" แต่การชำระช้าอาจเป็นเหตุให้ประวัติสินเชื่อของคุณด่างพร้อย

ถือบัตรเพียง 1-2 ใบ

ชีวิตนี้ขอให้ตั้งใจเอาไว้เลยว่า จะมีบัตรเครดิตแค่ 1-2 ใบก็เพียงพอแล้ว หรืออาจจะแค่ 1 ใบ สำหรับคนโดยทั่วไป และ 2 ใบ สำหรับคนที่เข้าข่าย "นักธุรกิจ" ที่ต้องเดินทางไปต่างประเทศเป็นประจำ และ 2 ใบที่มีก็ควรจะเป็นบัตรเครดิตที่ใช้จ่ายกันคนละเครือข่าย เช่น อาจมี "วีซ่า" กับ "มาสเตอร์การ์ด" อย่างละ 1 ใบ เผื่อว่า บางร้านอาจจะรับบัตรใดบัตรหนึ่งจะได้ไม่หน้าแตกเวลาจ่ายเงิน

เพราะยิ่งมีบัตรเครดิตมากเท่าไรยิ่งมีโอกาส "สร้างหนี้" ได้มากขึ้นเท่านั้นและถ้าเมื่อใดที่ต้องหยิบบัตรเครดิตออกมาเบิกเงินสดจากบัตรหนึ่งเพื่อชำระหนี้ของบัตรอีกใบ ให้รู้ไว้เลยว่า นี่คือเส้นทางสู่ปัญหาทางการเงินอย่างแท้จริง

บ้านในฝัน...ไม่ไกลเกินหวัง

เคยคิดไหมว่า ถ้าจะมีบ้าน บ้านของเราจะหน้าตาเป็นอย่างไร ตกแต่งแบบไหน สนามหญ้าหน้าบ้านกว้างใหญ่ไพศาลสักเท่าไร มีสระว่ายน้ำหรือเปล่า หรือมีที่จอดรถกี่คัน... นั่นล่ะบ้านในฝัน บางคนอาจจะฝันไว้ใหญ่โต หรูหรา แต่บางคนก็อาจจะฝันเล็กๆ แค่พอเหมาะกับวิถีชีวิตแบบคนรุ่นใหม่

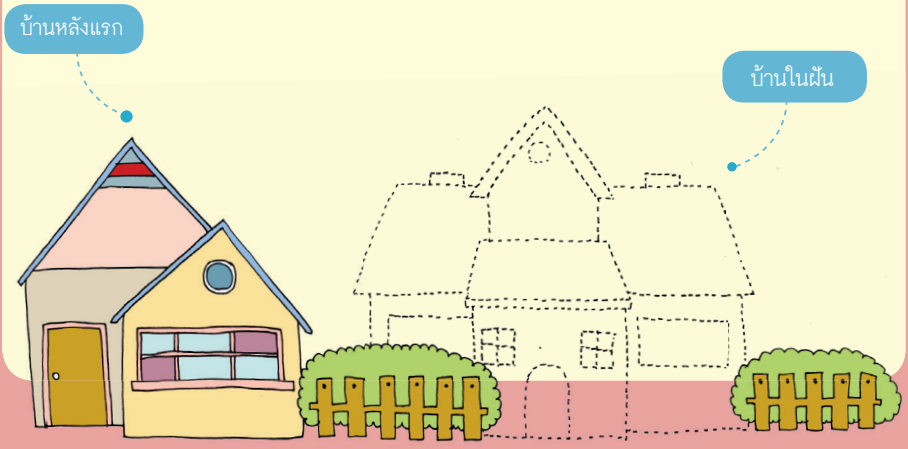
จริงๆ แล้ว "บ้านหลังแรก" อาจจะไม่ใช่ "บ้านในฝัน" ไม่ได้สวยหรู ไม่ได้ใหญ่โต ไม่ได้มีสระว่ายน้ำ และอาจจะไม่มีแม้กระทั่งที่จอดรถ แต่นั่นมันไม่สำคัญ เท่ากับว่า เราฝันไว้ว่าเราจะมีบ้านหลังแรกตอนอายุเท่าไร เพราะนั่นเป็นความฝันที่เราต้องตั้งหน้าตั้งตาทำให้เป็นความจริงให้ได้

แต่สมัยนี้บ้านหลังหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นบ้านเดี่ยวย่านชานเมือง (มากๆ) หรือจะเป็นคอนโดเล็กๆ (กระจิ๋วหลิว) กลางใจเมือง ราคาไม่ใช่น้อยๆ และส่วนมากมักจะเริ่มต้นที่หลักล้านบาท

เพราะฉะนั้นถ้าจะต้องเก็บหอมรอมริบเพื่อ "ซื้อด้วยเงินสด" สงสัยคงจะหง่อมกันพอดี แบบนี้เห็นที...ต้องกู้

ไม่ใช่ว่า เพราะราคาบ้านที่ค่อนข้างสูงสำหรับ "เด็กจบใหม่" เพียงอย่างเดียว ที่ทำให้ต้องหันไปหวังพึ่งเงินกู้จากสถาบันการเงิน แต่เป็นเพราะราคาบ้านเพิ่มขึ้นทุกปี เพราะฉะนั้นถ้ามัวแต่เก็บออม โดยที่ไม่ได้นำเงินไปหาผลตอบแทนที่มากพอ เงินออมของเราก็ไม่มีทางโตทันราคาบ้านที่เพิ่มขึ้น

เพราะฉะนั้นต้องขอย้ำกันอีกทีว่า แบบนี้เห็นที...ต้องกู้

และสำหรับการกู้ซื้อบ้าน ที่แม้ว่า จะทำให้เป็นหนี้ก้อนโต แต่ถือได้ว่า เป็นหนี้ที่มีสาระ ไม่ใช่หนี้ไร้สาระ เพราะอย่างน้อยๆ ก็พอจะนับให้เป็น "การลงทุน" ก็เพราะราคาบ้านปรับเพิ่มขึ้นทุกปี มูลค่าในอนาคตเพิ่มขึ้นเห็นๆ ดังนั้นจึงเข้าตำราการลงทุนที่ว่า "ซื้อถูกขายแพง"

บางคนอาจจะแอบเถียงในใจว่า การซื้อบ้านเพื่ออยู่อาศัย ไม่ใช่การลงทุนสักหน่อย เพราะไม่ได้สร้างรายได้อะไรให้กับเราเลยสักนิด แถมยังมีแต่เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายอีกสารพัด แถมอยากจะขายก็ขายยาก และอาจจะขาดทุนก็ได้... ก็ถือว่า นานาจิตตัง แล้วแต่มุมมอง แต่การมีบ้านเป็นของตัวเอง ถือว่า เป็นหนึ่งก้าวในชีวิตสำหรับการสร้าง "รากฐานชีวิต" และที่สำคัญมันคือความภาคภูมิใจของ "เจ้าของบ้าน"

ขอกู้หน่อย

แต่ก่อนที่จะเดินเข้าไปที่ธนาคารแล้วประกาศว่า "ขอกู้หน่อย" มันต้องมีการเตรียมความพร้อมกันหน่อย การไปขอกู้เงินไม่ใช่เรื่องยาก (บางธนาคารเปิดกว้างให้กับคนที่มีอายุมากกว่า 20 ปีขึ้นไป ก็สามารถขอสินเชื่อเพื่อซื้อบ้านได้แล้ว) แต่สิ่งที่ยาก คือ ทำอย่างไรให้ธนาคารยอมให้เรากู้ต่างหาก

เพราะฉะนั้นอย่างแรก คือ ต้องประเมินความสามารถในการกู้ของเราเองเสียก่อน จะได้ไม่หน้าแตก ถ้าไปขอกู้แล้วธนาคารไม่อนุมัติ

เวลาที่ธนาคารจะอนุมัติหรือไม่อนุมัติสินเชื่อให้ใครก็จะดูจาก "ความสามารถในการผ่อนชำระ" เป็นหลัก เพื่อให้แน่ใจว่า ลูกหนี้จะมีเงินมาผ่อนชำระจนตลอดรอดฝั่ง เพราะธนาคารก็อยากได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้มากกว่าที่จะอยากมายึดบ้าน (ถ้าลูกหนี้ไม่ยอมผ่อนชำระ)

หลักการประเมินความสามารถในการกู้เพื่อซื้อบ้านมีอยู่ไม่กี่อย่าง แต่ต้องบอกว่า แต่ละอย่างก็ไม่ใช่จะสร้างได้ง่ายๆ เพราะต้องพิจารณาว่า...

รายได้มั่นคงแค่ไหน โดยสิ่งที่ธนาคารจะประเมิน คือ หน้าที่การงานมีความมั่นคงแค่ไหน ในอนาคตจะมีรายได้เข้ามาอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ เพราะการกู้ซื้อบ้านเป็นการกู้ที่ยาวนาน (ถึงนานมาก) เพราะเราสามารถเลือกที่จะผ่อนชำระภายในเวลา 15 ปี 20 ปี หรือ 30 ปี

ข้อนี้ "มนุษย์เงินเดือน" ที่ทำงานอยู่ในบริษัทใหญ่ ที่มีความมั่นคง ออกจะได้เปรียบคนที่ทำงานในบริษัทเล็กๆ คนที่ทำธุรกิจส่วนตัว หรือไม่ได้ทำงานประจำ แต่ก็ไม่ใช่ว่า คนกลุ่มนี้จะไม่สามารถกู้ได้ แค่ต้องใช้เวลาพิสูจน์ตัวเองนานหน่อย

รายได้เพียงพอที่จะผ่อนหรือไม่ นอกจากจะต้องมีรายได้ที่มั่นคงแล้ว ยังต้องมีรายได้ให้เพียงพอที่จะผ่อนด้วย โดยทั่วไป ธนาคารมักจะกำหนดจำนวนเงินที่จะผ่อนบ้านในแต่ละเดือนไม่ต่ำกว่า 20-40% ของรายได้ต่อเดือน แล้วแต่ความเข้มงวดของแต่ละธนาคาร ซึ่งไม่เท่ากัน

บางธนาคารที่เข้มงวดมากหน่อยอาจจะบอกว่าจะต้องมีรายได้เหลือมาผ่อนไม่น้อยกว่า 40% ของรายได้ต่อเดือน แปลว่า ถ้าเงินเดือน 20,000 บาท ต้องมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายอื่นๆ ทั้งหมดไม่น้อยกว่า 8,000 บาท ธนาคารจึงจะยอมให้กู้

นอกจากนี้ โดยมากแล้วธนาคารไม่ได้ดูความเพียงพอของรายได้ที่จะมาผ่อนจาก "รายได้ต่อเดือน" แต่จะดูจาก "รายได้สุทธิต่อเดือน" ซึ่งก็คือ รายได้ที่หักภาระค่าใช้จ่ายที่เรามีอยู่ออกทั้งหมด รวมทั้งภาระที่ต้องจ่ายหนี้อื่นๆ ที่เรามีอยู่

หากเราไปก่อหนี้ประเภทอื่นๆ ไว้มากแล้วจนทำให้รายได้สุทธิต่อเดือนเหลือน้อยเกินไป ธนาคารก็อาจจะไม่ให้กู้ก็ได้ เพราะธนาคารกลัวว่า ถ้าเรามีภาระหนี้มากเกินไป ก็มีความเสี่ยงที่จะ "เบี้ยวหนี้"

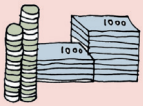

บ้านราคาเท่าไร จริงๆ แล้ว หลังจากรู้ว่า ในแต่ละเดือนเรามีเงินจำนวนเท่าไรสำหรับการผ่อนบ้าน ก็จะทำให้ประเมินได้เลยว่า เราควรจะซื้อบ้านในราคาเท่าไร เพราะธนาคารจะมีวิธีการคำนวณหา "วงเงินกู้" โดยดูจากจำนวนเงินที่จะผ่อนได้ในแต่ละเดือน เช่น ถ้ามีเงินเหลือมาผ่อนบ้านเดือนละ 8,000 บาท ก็สามารถซื้อบ้านในราคา "ล้านต้นๆ" ได้ไม่ยาก

แต่ถ้ามีเงินเหลือน้อยกว่านั้นก็อาจจะต้อง "ลดขนาดความฝัน" โดยหันไปมองบ้านหลังเล็กลง หรือบ้านมือสอง หรือเปลี่ยนทำเลไปอยู่ชานเมืองมากขึ้น เพื่อทำให้ราคาบ้านต่ำลงจนอยู่ในความสามารถที่จะซื้อได้

แต่ถ้ายังยืนยันความตั้งใจเดิมที่จะต้องได้บ้านอย่างใจฝัน ก็อาจจะต้องไปหาทางทำให้มีรายได้มากขึ้น หรือไปหาญาติพี่น้องให้มา "กู้ร่วม" เพื่อทำให้ความสามารถในการผ่อนชำระมากขึ้น

"เงินดาวน์" ล่ะ มีไหม แม้ว่า ผ่านด่านการตรวจสอบ "ความสามารถในการผ่อนชำระ" เรียบร้อยแล้ว แต่ก็ยังไปกู้ไม่ได้ เพราะส่วนใหญ่ธนาคารไม่ได้ให้กู้เท่ากับราคาบ้านที่เราซื้อ แต่จะให้กู้ประมาณ 70-80% ของราคาบ้าน หรือราคาที่ธนาคารประเมิน ซึ่งอาจจะต่ำกว่าราคาที่เราซื้อก็ได้ (ยกเว้นในบางกรณี เช่น เงินกู้ที่เป็นสวัสดิการพนักงานที่จะกู้ได้ 100% ของราคาประเมิน)

ตัวอย่างเช่น ธนาคารแห่งหนึ่งที่ขึ้นชื่อว่า มีความเข้มงวดในการปล่อยกู้มากๆ กำหนดเงื่อนไขในเบื้องต้นเอาไว้ว่า ถ้าจะซื้อบ้านราคา 1.5 ล้านบาท จะต้องมีรายได้ประจำอย่างน้อย 20,000 บาท มีเงินเหลือมาผ่อนชำระเดือนละ 8,000 บาท แต่ธนาคารจะให้กู้แค่ 1 ล้านบาท หรือประมาณ 70% ของราคาประเมินเท่านั้น ส่วนที่เหลืออีก 30% ต้องไปหามาเอง

ดังนั้นส่วนที่เหลืออีก 20-30% ของราคาบ้าน เราจะต้องมี "ทุนตั้งต้น" ที่เรียกว่า "เงินดาวน์" เตรียมไปด้วย นอกจากนี้ เงินดาวน์ ที่เรามียังจะเป็นเครื่องยืนยันความสามารถในการผ่อนชำระของเราได้อีกทางหนึ่งด้วย

เพราะฉะนั้น "เด็กจบใหม่" ที่ฝันใหญ่อยากมีบ้านเป็นของตัวเอง จะต้องวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 2-3 ปี เพื่อเก็บออมให้ได้เงินก้อนหนึ่งสำหรับใช้เป็นเงินดาวน์

จ่ายดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก ขึ้นชื่อว่า เงินกู้ก็ต้องมี "ดอกเบี้ย" เป็นของคู่กัน แต่สำหรับดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อเพื่อซื้อบ้านจะเป็นดอกเบี้ยแบบ "ลดต้นลดดอก" โดยธนาคารจะคิดดอกเบี้ยจากเงินต้นที่ยังค้างชำระเท่านั้น ซึ่งอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารจะนำมาคิดก็จะขึ้นๆ ลงๆ ขึ้นอยู่กับภาวะดอกเบี้ยในขณะนั้น หรือขึ้นอยู่กับสัญญาที่ทำไว้ ซึ่งอาจจะเป็นดอกเบี้ยคงที่ หรือลอยตัวก็ได้

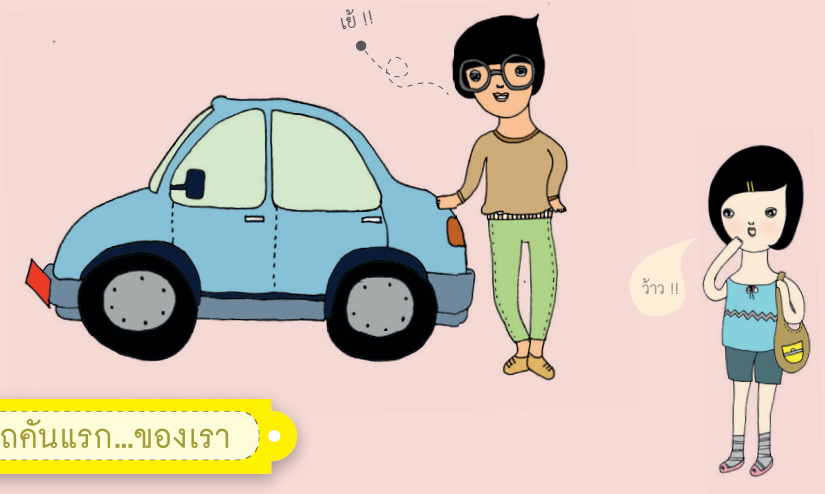
นอกจากนี้ ในแต่ละงวดที่เราผ่อนไป ส่วนหนึ่งจะไปจ่ายดอกเบี้ย และอีกส่วนหนึ่งจะไปจ่ายคืนเงินต้น ทำให้เงินต้นก็ลด ดอกเบี้ยก็ลด

ในช่วงแรกๆ ของการกู้ เงินงวดที่ผ่อนไปส่วนใหญ่จะไปจ่ายดอกเบี้ย เพราะเงินต้นที่เรากู้มายังมีจำนวนมากอยู่ แต่เมื่อเงินต้นลดลง ก็จะทำให้ดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายในแต่ละเดือนลดลงด้วย

ตัวอย่างเช่น เรากู้เงินมา 1 ล้านบาท ต้องผ่อนเดือนละ 8,000 บาท ในจำนวนเงิน 8,000 บาทนี้ ในช่วง 2-3 ปีแรก เงินจำนวนนี้อาจจะเป็นส่วนของดอกเบี้ยประมาณ 6,000 บาท และที่เหลืออีก 2,000 บาท เป็นส่วนที่ไปจ่ายคืนเงินต้น

แต่พอปีท้ายๆ ของการกู้ เรายังคงจ่ายเงินงวดเดือนละ 8,000 บาท เท่าเดิม แต่เงินต้นลดลงเหลือแค่ไม่กี่แสนบาท ทำให้ส่วนที่เป็นดอกเบี้ยอาจจะเหลือแค่ 2,000 บาท และส่วนที่เหลืออีก 6,000 บาทจะไปจ่ายคืนเงินต้น จนหมดในที่สุด

หรือระหว่างที่ผ่อนชำระไปแล้ว อยากจะจ่ายมากกว่าเงินงวด เงินส่วนเกินจะไปชำระเงินต้น ทำให้เงินต้นลดลงเร็วมากขึ้น หรือถ้ามีเงินก้อนมาจ่ายทีเดียวหมดปิดบัญชีก็ชำระแค่ส่วนที่เป็นเงินต้นที่เหลืออยู่เท่านั้น ดอกเบี้ยไม่ต้อง...เท่านี้เราก็ได้ชื่อว่า เป็นเจ้าของบ้านแบบเต็มตัว เสียที

รถคันแรก...ของเรา

พวกเราหลายคนมีรถขับตั้งแต่ยังเรียนไม่จบ แต่ส่วนใหญ่เป็นรถที่ได้มาด้วยอุปการคุณของ "ป่าป๊า-หม่าม้า" แต่นับจากวันนี้ เราจะพยายามมีรถคันแรก "ของเรา" เพราะเราจะซื้อมันด้วยตัวเอง

แต่ในวัยเริ่มต้นการทำงานอย่างเรา คงต้องเลือกระหว่าง "ผ่อนบ้าน" กับ "ผ่อนรถ" เพราะถ้าเลือกจะผ่อนรถ ก็แทบจะไม่เหลือเงินไปผ่อนบ้าน แต่สำหรับบางคนมีบ้านอยู่แล้ว อาศัยอยู่กับพ่อแม่พี่น้อง และต้องการใช้รถเพื่อความสะดวกในการเดินทาง ก็เตรียมพร้อมสำหรับการมีรถคันแรกได้เลย

แม้ว่า ราคารถยนต์จะไม่สูงเหมือนกับบ้าน แต่รถยนต์คันหนึ่งก็ไม่ใช่แค่หลักหมื่น อย่างน้อยๆ ก็ไม่น่าจะต่ำกว่า 200,000 บาท ยิ่งเป็นรถใหม่ป้ายแดง ยิ่งไม่ต้องพูดถึง ราคาเกือบครึ่งล้าน

เพราะฉะนั้นคงต้องพึ่งพาเงินกู้อีกเช่นเคย ซึ่งสินเชื่อสำหรับการซื้อรถจะเรียกว่า สินเชื่อเช่าซื้อ แต่ส่วนใหญ่คนมักจะเรียกกันจนติดปากว่า "ไฟแนนซ์" แต่ไม่ว่าจะเป็นไฟแนนซ์หรือสินเชื่อเช่าซื้อ หรือสินเชื่อประเภทไหนก็ตาม สิ่งที่ต้องทำเหมือนๆ กัน คือ ประเมินความสามารถว่า เรามีกำลังเงินมากพอที่จะรับผิดชอบหนี้ก้อนนี้ให้ได้ตลอดรอดฝั่งหรือไม่

นั่นเพราะสถาบันการเงินที่ให้กู้ก็จะประเมินความสามารถในการผ่อนชำระของเรา ไม่ต่างจากการประเมินในการให้สินเชื่อเพื่อซื้อบ้านของธนาคาร ที่จะประเมินจากความมั่นคงของรายได้ ความเพียงพอของรายได้ โดยทั่วไปแล้วค่างวดที่ต้องผ่อนรถในแต่ละเดือนบวกกับภาระในการจ่ายหนี้อื่นๆ (ยกเว้นการกู้ซื้อบ้าน) ไม่ควรจะมากกว่า 20% ของรายได้ในแต่ละเดือน เพราะหากมากกว่านี้จะทำให้เรามีภาระหนี้มากเกินไป

และก็เช่นเดียวกัน สิ่งที่เราต้องเตรียมพร้อม คือ "เงินดาวน์" เพราะไฟแนนซ์ก็ไม่ได้ให้เรากู้ได้เต็ม 100% ของราคารถ เพราะฉะนั้น เราควรจะมีเงินดาวน์เตรียมไว้ประมาณ 25-30% ของราคารถที่เล็งเอาไว้

แต่สิ่งที่ทำให้การกู้เงินเพื่อซื้อบ้านกับการกู้เพื่อซื้อรถแตกต่างกัน คือ "วิธีการคิดดอกเบี้ย" ในขณะที่สินเชื่อบ้านคิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก แต่สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์จะคิดดอกเบี้ยแบบ "คงที่" ไม่ขึ้นหรือลงตามอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด และไม่ลดลงแม้ว่าจะผ่อนชำระไปแล้วกี่งวด

การคิดดอกเบี้ยแบบคงที่จะคิดง่ายๆ แบบตรงไปตรงมา เข้าใจง่าย (แต่ทำใจยาก) โดยการนำเงินต้น หรือเงินที่เราต้องการกู้ คูณด้วย อัตราดอกเบี้ยต่อปี และคูณด้วย จำนวนปี ก็จะได้ออกมาเป็นจำนวนดอกเบี้ยทั้งหมดที่ต้องจ่ายให้กับไฟแนนซ์ ซึ่งบอกได้เลยว่า ตัวเลขนี้อาจจะทำให้หลายคนตาค้างได้เลย

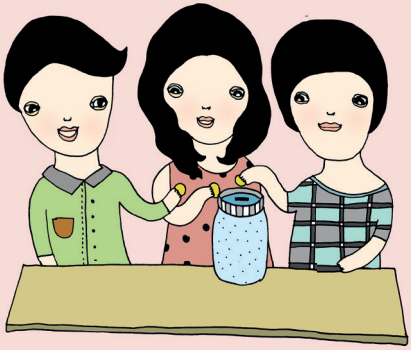
จากนั้นนำจำนวนดอกเบี้ยทั้งหมดบวกเงินต้นที่ต้องการกู้ แล้วไปหารด้วยจำนวนงวดที่เราต้องการจะผ่อน (เช่น ผ่อน 3 ปี ก็เท่ากับ 36 งวด) จะออกมาเป็นจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระต่อเดือน

สรุปง่ายๆ ก็คือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยเท่ากัน แต่ใช้วิธีคำนวณต่างกัน (คนหนึ่งคิดแบบลดต้นลดดอก กับอีกคนคิดแบบคงที่) จะทำให้จำนวนดอกเบี้ยที่เราต้องจ่ายไม่เท่ากัน โดยที่การคิดดอกเบี้ยแบบคงที่จะทำให้เสียดอกเบี้ยมากกว่าแบบลดต้นลดดอกเสมอ

วิธีการเปรียบเทียบง่ายๆ คือ เอาอัตราดอกเบี้ยที่คิดแบบคงที่ คูณ 2 จะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก เพราะฉะนั้นเห็นตัวเลขดอกเบี้ยเช่าซื้อรถ (หรือดอกเบี้ยเงินกู้แบบอื่นๆ ที่คิดดอกเบี้ยแบบเดียวกัน เช่น การซื้อของเงินผ่อน) ที่บอกว่า ดอกเบี้ยแค่ไม่กี่เปอร์เซ็นต์ต่อปี อย่าลืมคิดออกมาเป็นตัวเงินจะได้รู้ว่าจริงๆ แล้วเราต้องเสียดอกเบี้ยกี่บาท

นอกจากนี้ ถ้าผ่อนไปสักระยะแล้วเบื่อการเป็นหนี้ อยากจะจ่ายหมดปิดบัญชีก่อนครบสัญญา ก็สามารถทำได้ แต่ไม่ได้จ่ายเฉพาะเงินต้นที่ยังค้าง แต่ต้องจ่ายทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยที่คิดไปล่วงหน้าแล้วด้วย แต่ยังดีที่มีข้อกำหนดให้ไฟแนนซ์ต้องคืนดอกเบี้ยส่วนที่คิดไปล่วงหน้าให้เราอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง

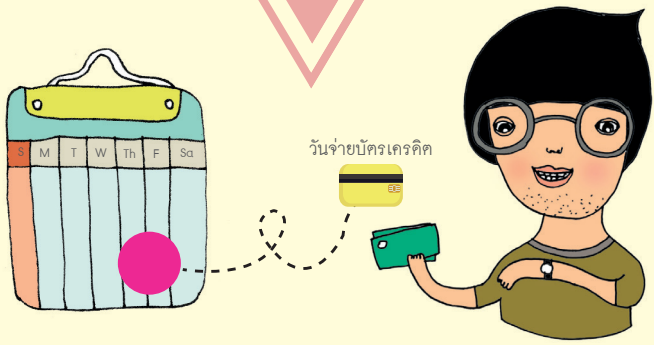
เช่น ยอดเงินกู้ 350,000 บาท มีเลือกผ่อน 24 งวด งวดละ 15,000 บาท ซึ่งในจำนวนนี้แบ่งเป็นเงินต้น 10,000 บาท และดอกเบี้ย 5,000 บาท เท่ากันทุกเดือน แต่เมื่อผ่อนไปแล้ว 12 งวด อยากจะปิดบัญชี ก็จะเหลือเงินต้นอยู่ 12 งวด รวมเป็นเงิน 120,000 บาท กับดอกเบี้ย 12 งวด เท่ากับ 60,000 บาท

แต่ไม่ใช่ว่า จะชำระแค่เงินต้น 120,000 บาท เพราะเราต้องจ่ายดอกเบี้ยส่วนที่เหลือด้วย แต่จ่ายแค่ 30,000 บาท หรือครึ่งหนึ่งของดอกเบี้ยส่วนที่ยังไม่ได้ชำระ

ถ้าไม่อยากจะเสียดอกเบี้ยเยอะ ก็ต้องวางเงินดาวน์ในสัดส่วนที่มากขึ้น เพื่อให้เหลือส่วนที่ต้องผ่อนน้อยลง

แต่ว่ากันว่า "ซื้อรถ... มีแต่ลด" เพราะทันทีที่ถอยรถป้ายแดงออกมาจากโชว์รูม มูลค่าของมันจะลดลง กลายร่างเป็น "รถเก่า" ไปในทันที นำไปขายต่อในตลาดมือสองก็จะไม่ได้ราคาเท่ากับที่ซื้อมาอีกแล้ว

แถมยังต้องเตรียมพร้อมรับสถานการณ์น้ำมันแพง และค่าซ่อมบำรุงที่จะตามมาอีก เพราะฉะนั้นถ้าไม่จำเป็น ไม่ต้องรีบร้อน ใช้บริการขนส่งมวลชนไปพลางๆ ก่อน มีเพื่อนร่วมทางหลายคนอบอุ่นดีออก

รักษาประวัติเครดิตไว้เท่าชีวิต

ไม่ได้ "โอเว่อร์" ถ้าบอกว่า ประวัติเครดิต ต้องรักษาเอาไว้เท่าชีวิต เพราะเวลาที่ธนาคารหรือสถาบันการเงินจะปล่อยกู้จะดู "ประวัติเครดิต" ของเราเป็นส่วนประกอบหลักด้วย ถ้าประวัติดีก็มีสิทธิ ถ้าประวัติไม่ดีก็ต้องขออภัย...

เพราะธนาคารกลัวว่า "ประวัติศาสตร์จะซ้ำรอย" แต่ไม่ต้องกลัว เพราะ "ประวัติเครดิตที่ดี" เราสร้างได้ **เพียงแค่ต้องยึดคติ "จ่ายตรง จ่ายครบ"** ไม่ว่า จะเป็นหนี้อะไรก็ตาม รวมทั้งภาระหนี้จากการกู้ยืมเพื่อการศึกษาด้วย เพราะสิ่งที่เราทำจะส่งผลต่อการขอสินเชื่อของเราในอนาคต

เพราะข้อมูลด้านสินเชื่อของเรา ไม่ว่าจะไปกู้กับสถาบันการเงินไหน จำนวนเงินเท่าไร ผ่อนมาแล้วกี่เดือน เหลืออีกกี่เดือน และที่สำคัญผ่อนตรงเวลาหรือไม่ ทั้งหมดนี้จะถูกเก็บรวบรวมไว้ที่คนกลางที่เรียกว่า "เครดิตบูโร"

"ข้อมูลเครดิต" ของเราจะเป็นความลับ เครดิตบูโรไม่มีสิทธิจะนำไปเปิดเผยให้ใครรู้ เว้นแต่ว่า เราจะเป็นคนอนุญาต ดังนั้นเมื่อเราไปขอกู้จากสถาบันการเงิน เราก็จะต้องอนุญาตให้สถาบันการเงินไปขอดูข้อมูลเครดิตของเรา เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาสินเชื่อ

วันนี้เราอาจจะยังไม่เห็นคุณค่าของการรักษาประวัติเครดิต แต่ลองคิดถึงอนาคตอันรุ่งโรจน์เป็นเจ้าของกิจการใหญ่ที่อยากจะกู้เงินเพื่อใช้ในการขยายกิจการไปต่างประเทศ ธนาคารเห็นแล้วว่า ธุรกิจมีโอกาสเติบโตกำไรเป็นร้อยล้านได้ไม่ยาก ตัดสินใจจะให้กู้ แต่ไปเปิดดูประวัติเครดิตแล้วต้องหงายหลังเพราะดัน "ติดเครดิตบูโร"

เพราะฉะนั้น ตั้งแต่วันที่เริ่มมีหนี้ แม้จะแค่เล็กๆ น้อยๆ
ก็ต้องรักษาประวัติเครดิตอย่าให้มีรอยมลทิน จะได้ไม่เสียใจภายหลัง

รู้ขยายดอกผล : ลงทุนถูกที่ ความมั่งมีงอกงาม

การลงทุน...ทางลัดสู่ความมั่งคั่ง

ก็ไม่อยากจะทำให้ "วัยรุ่นเซ็ง" หรอกนะ เพราะรู้ว่า กว่าจะเอาชนะ "ความอยาก" กว่าจะอดใจให้อดออมได้ในแต่ละเดือนก็เลือดตาแทบกระเด็น แต่คงต้องบอกความจริงว่า สมัยนี้แค่เงินออมอย่างเดียวคงไม่พอที่จะทำให้เงินเติบโตมาสู้กับเงินเฟ้อได้ทัน เมื่ออุตส่าห์อดออมจนมี "เงินก้อนเล็กๆ" สักก้อน อย่าลืมคิดถึงเรื่องการลงทุน **เพราะเงินลงทุนก้อนแรกสำคัญกว่าเงินดาวน์รถคันแรก** เงินลงทุนก้อนแรกอาจจะเป็นที่มาของรถคันแรกและคันต่อไปได้ เพราะการลงทุนเป็นการต่อยอดเงินออมไปสู่ความมั่งคั่ง ขณะที่รถคันแรกจะเป็นที่มาของหนี้ก้อนแรก และนำไปสู่หนี้ก้อนต่อๆ ไปได้ไม่ยาก

เพราะมูลค่าของ "รถ" ก็มีแต่จะ "ลด" แต่มูลค่าเงินลงทุนมีโอกาสที่จะเพิ่ม ก่อนจะไปเริ่มต้นลงทุนคงต้อง "ขอเสียงวัยรุ่นหน่อย... พร้อมที่จะลงทุนกันแล้วหรือยัง" หวังว่าคำตอบที่ได้ คือ "ยัง" เพราะการเริ่มต้นจริงๆ ของการลงทุน ไม่ใช่แค่มีเงิน แต่ต้องเริ่มจาก ทำความเข้าใจ โดยต้อง เข้าใจตัวเอง เข้าใจความเสี่ยงของการลงทุน และเข้าใจสิ่งที่จะลงทุน

เพราะถ้าเริ่มจากความไม่เข้าใจ บอกได้เลยว่า การลงทุนครั้งนี้อาจจะทำให้เงินที่อุตส่าห์อดออมมาตั้งนานหมดไปในเวลาไม่นาน

รู้จักตัวเอง

เจอหัวข้อนี้ น่าจะมีเสียงค้านในใจหลายเสียงเลยว่า เกิดมาจนจะทำงานมีรายได้เป็นของตัวเองอยู่แล้ว จะมาบอกว่า "ไม่รู้จัก ไม่เข้าใจตัวเอง...เป็นไปไม่ได้" แต่เชื่อเถอะมันเป็นไปได้จริงๆ

ถ้าไม่เชื่อ ลองถามตัวเองดูว่า ณ วันนี้ วันที่เราจะเริ่มลงทุน เรารู้หรือยังว่า เราตั้งใจจะลงทุนไปเพื่ออะไร ตั้งเป้าหมายอะไรไว้สำหรับการลงทุน

การมีเป้าหมายการลงทุนที่ชัดเจน เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะการลงทุนที่มีเป้าหมายต่างกันอาจจะต้องลงทุนในรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น การลงทุนเพื่อวัยเกษียณ จะมีรูปแบบการลงทุนเพื่อหวังผลกำไรในระยะยาว

ถ้าไม่เชื่อ ลองถามตัวเองดูว่า เรายอมรับความเสี่ยงจากการลงทุนได้มากน้อยแค่ไหน เชื่อหรือไม่ว่า คนหลายคนยังหลอกตัวเองด้วยคำตอบว่า "ความเสี่ยงเหรอ... กะ กะ กลัว ที่ไหน"

แต่เคยถามตัวเองหรือยังว่า ถ้าลงทุนด้วยเงิน 100 บาท จะยอมให้ขาดทุนได้สักกี่บาท ซึ่งหากบอกว่า หายไปไม่ได้แม้แต่บาทเดียว นั่นเรียกว่า "กลัวสุดๆ"

เพราะ ความเสี่ยง คือ โอกาสที่เราจะไม่ได้ผลตอบแทนจากการลงทุนตามที่คิดไว้ ซึ่งการลงทุนทุกประเภทมีความเสี่ยง เพียงแต่จะมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป (แต่ความเสี่ยงเหล่านี้เราสามารถบริหารจัดการได้)

นอกจากนี้ ความเสี่ยงกับผลตอบแทนที่คาดหวัง ยังมีความสัมพันธ์กันด้วย เพราะถ้าเราอยากได้ผลตอบแทนมากๆ ก็ต้องทำใจเอาไว้ด้วยว่า การลงทุนนั้นจะมีโอกาสขาดทุนสูงเช่นกัน

ถ้าคิดไม่ออกว่า ผลตอบแทนสูง จะมาพร้อมกับความเสี่ยงสูงได้อย่างไร ให้ลองสมมติว่าตัวเราเป็นแค่คนธรรมดาหน้าตาบ้านๆ แต่ฝันสูงอยากจะได้ "ดาว" หรือ "เดือน" สาวสวยหนุ่มหล่อประจำคณะมาเป็นคู่ใจ (นี่คือผลตอบแทน) ทั้งที่รู้อยู่แก่ใจว่า โอกาสที่จะเจ็บเพราะถูกเมินมีอยู่สูงมาก (นี่คือความเสี่ยง)

แล้วกล้าไหมที่จะลอง ถ้าไม่กล้าเสี่ยงก็ลองลดระดับ "เป้าหมาย" ลงมาสักหน่อยให้เหมาะกับความสามารถ ที่อาจจะทำให้ผลตอบแทนน้อยลงสักนิด แต่โอกาสที่จะผิดหวังก็น้อยลงตามไปด้วย

เข้าใจสิ่งที่จะลงทุน

เมื่อรู้จักตัวเอง รู้เป้าหมายการลงทุน และรู้ว่าเสี่ยง...แต่ยังต้องขอลองแล้ว ก็ต้องไปทำความรู้จักสิ่งที่เราจะลงทุนกันก่อน เพราะทุกวันนี้มีช่องทางให้เลือกลงทุนมากมาย และนับวันจะยิ่งมีให้เลือกมากขึ้นๆ ทุกที แต่ทั้งหมดก็เป็นประโยชน์กับคนที่อยากจะลงทุน

ตราสารหนี้

เวลาที่รัฐบาล หรือบริษัทเอกชน อยากจะกู้เงินจากประชาชนก็จะออกตราสารทางการเงินชนิดหนึ่ง เรียกรวมๆ ว่า ตราสารหนี้ แต่หากรัฐบาลเป็นผู้ออกจะเรียกว่า "พันธบัตร" และถ้าเป็นของบริษัทเอกชนจะเรียกว่า "หุ้นกู้"

เมื่อเรานำเงินไปซื้อตราสารหนี้ ไม่ว่าจะเป็นพันธบัตร หรือหุ้นกู้ เราก็จะกลายเป็นเจ้าหนี้ และเราจะได้ดอกเบี้ยเป็นค่าตอบแทน เพราะฉะนั้นการลงทุนในตราสารหนี้ จะทำให้ได้ผลตอบแทนที่แน่นอนและสม่ำเสมอ ตามอัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาที่กำหนดไว้ จึงเหมาะกับคนที่ไม่ค่อยชอบความเสี่ยง

ถ้าให้รัฐบาลกู้ก็เบาใจได้ว่า รัฐบาลจะไม่เบี้ยวหนี้เราแน่ๆ แต่ถ้าเป็นบริษัทเอกชนซักเริ่มจะไม่แน่ใจว่า จะถูกเบี้ยวหนี้หรือไม่

เพราะฉะนั้น ก่อนจะลงทุนในหุ้นกู้จะต้องดูให้แน่ใจว่า บริษัทนั้นมีฐานะมั่นคง มีเงินจะจ่ายดอกเบี้ยและเงินต้นคืน ซึ่งโดยมากจะดูจาก "อันดับความน่าเชื่อถือ" ที่จะมีบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือมาประเมินความเสี่ยงและบอกว่า แต่ละบริษัทมีความเสี่ยงมากน้อยแค่ไหน

แต่ก็ไม่ใช่ว่า บริษัทที่มีความเสี่ยงสูง หรือมีอันดับความน่าเชื่อถือไม่สูงนัก จะไม่สามารถลงทุนได้ เพียงแต่ถ้าความเสี่ยงสูง บริษัทที่ออกหุ้นกู้จะต้องให้ดอกเบี้ยที่สูงขึ้นด้วย

ขณะที่ตราสารหนี้ที่มีอายุสั้นๆ ก็จะให้ดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าตราสารหนี้ที่มีอายุยาวๆ เพราะยิ่งอายุยาวก็ยิ่งทำให้ประเมินได้ยากว่า จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต จึงทำให้มีความเสี่ยงสูงกว่า

อย่างไรก็ตาม สำหรับนักลงทุนมือใหม่อย่างเรา การลงทุนตราสารหนี้โดยตรงอาจจะยังไกลเกินไป เพราะจะต้องใช้เงินลงทุนเริ่มต้นจำนวนมาก แต่ก็ไม่ได้บอกว่า เราจะไม่สามารถลงทุนในตราสารหนี้ได้ (ต้องติดตามกันต่อไป)

หุ้น

ถ้าก่อนหน้านี้บอกว่า ไม่เคยได้ยินคำว่า "หุ้น" หรือ "ตลาดหุ้น" ยังพอให้อภัย แต่ถ้านับจากวันนี้ไปแล้วไม่ทำความรู้จักกับหุ้นสงสัยจะมีเคือง เพราะหุ้นเป็นเครื่องมือที่ทำให้เงินลงทุนมีโอกาสงอกเงยได้มากและไม่ใช่เรื่องยาก เพราะอภิมหาเศรษฐีที่รวยอันดับต้นๆ ของโลกที่ชื่อว่า "วอร์เรน บัฟเฟตต์" ก็ร่ำรวยจากการลงทุนหุ้นตั้งแต่อายุเพียง 11 ปีเท่านั้น

ผลตอบแทนที่จะได้จากการ "ถือหุ้น" ที่ทำให้เรามีฐานะเป็น "เจ้าของกิจการ" จะมีอยู่ 2 ทาง คือ เงินปันผล และกำไรจากการซื้อขาย

เงินปันผล คือ ผลตอบแทนที่จะได้รับจากการถือหุ้น โดยเมื่อบริษัทที่เรา (มีส่วน) เป็นเจ้าของมีกำไรจากการทำธุรกิจ ก็จะแบ่งเงินส่วนหนึ่งมาจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละเท่าๆ กัน เพราะฉะนั้นยิ่งมีหุ้นจำนวนมากๆ ก็จะได้ผลตอบแทนมากตามไปด้วย

ดังนั้น หากเราเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ทำกำไรได้ดีต่อเนื่อง ก็จะมีโอกาสได้รับเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ แต่บางครั้งบริษัทที่เราเข้าไปลงทุนอาจจะยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นธุรกิจ หรือต้องใช้เงินในการขยายธุรกิจมากๆ ก็อาจจะยังไม่สามารถจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นได้ แต่เรายังสามารถทำกำไรจากการซื้อขายหุ้นได้

กำไรจากการซื้อขายหุ้น หรือที่เรียกว่า "ส่วนต่างราคา" (Capital Gain) ที่จะเกิดขึ้นเมื่อเราสามารถซื้อหุ้นในราคาถูกแล้วมาขายเมื่อราคาแพง ซึ่งในแวดวงนักลงทุนจะเรียกกันสั้นๆ ว่า "ซื้อถูก ขายแพง" ซึ่งเป็นหลักการง่ายๆ ในการทำกำไร แต่นักลงทุนจำนวนไม่น้อยที่ต้องขาดทุน เพราะทำสิ่งตรงกันข้าม คือ "ซื้อแพง ขายถูก"

นั่นเพราะราคาหุ้นมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอด เดี๋ยวขึ้น เดี๋ยวลง ไม่มีใครที่จะคาดได้อย่างแม่นยำ 100% ว่าราคาหุ้นจะขึ้นหรือจะลงสักเท่าไร เนื่องจากปัจจัยที่ทำให้หุ้นขึ้นหรือลงนั้นมีอยู่หลายปัจจัย ซึ่งบางอย่างคาดการณ์ได้ แต่บางอย่างก็ยากจะคาดเดา

แต่ที่แน่ๆ คือ ถ้าเราเป็นนักลงทุนที่ทำการบ้านมาดี เลือกหุ้นที่มีอนาคตดี ราคาเหมาะสมไม่แพงเกินไป และลงทุนในระยะเวลาที่ยาวนานพอ ก็มีโอกาสที่ราคาหุ้นของบริษัทนั้นจะปรับเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

และที่สำคัญ คือ แม้ว่าเราจะมีเงินออมอยู่เล็กๆ น้อยๆ ก็สามารถลองฝึกมือลงทุนในหุ้นด้วยตัวเองได้ เพียงแค่ติดต่อไปที่บริษัทหลักทรัพย์ (โบรกเกอร์) ขอเปิดบัญชีซื้อขายหุ้นประเภทเงินสดแบบเงินฝาก (Cash Balance Account หรือ Pre-Paid)

บัญชี Cash Balance เป็นบัญชีซื้อขายหุ้นที่เราต้องนำเงินไปฝากไว้ที่โบรกเกอร์ และสามารถซื้อหุ้นได้ตามจำนวนเงินที่เราไปฝากเอาไว้เท่านั้น ซึ่งโบรกเกอร์หลายแห่งไม่ได้กำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำเอาไว้ ทำให้นักลงทุนมือใหม่ที่มีเงินออมไม่กี่พันบาทก็สามารถเริ่มต้นลงทุนได้

นอกจากนี้ คนรุ่นใหม่หัวใจติดเน็ตอย่างเราๆ ยังควรจะใช้บริการซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ต เพราะสามารถส่งคำสั่งซื้อขายแค่ 100-200 หุ้นได้ โดยไม่ต้องอายใคร และค่าธรรมเนียมหรือค่าคอมมิชชั่นสำหรับซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ต ยังต่ำกว่าการส่งคำสั่งซื้อขายผ่านผู้แนะนำการลงทุน (Investment Consultant) อีกด้วย

กองทุนรวม

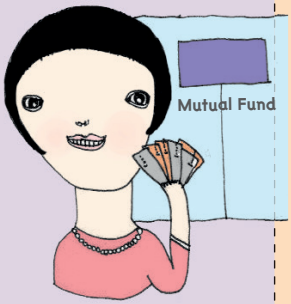
ด้วยเงินออมจำนวนไม่มากที่มีอยู่ ถ้านำไปซื้อหุ้นอาจจะซื้อได้ไม่กี่บริษัท และซื้อได้ไม่กี่หุ้น นอกจากนี้ ถ้าเกิดหุ้นที่ซื้อมา ราคาร่วงไม่เป็นท่า ก็จะทำให้เงินจำนวนน้อยนิดอันนี้หดหายไปหลายบาท

แต่ถ้านำเงินจำนวนไม่มากนี้ไปซื้อกองทุนรวมที่เน้นลงทุนในหุ้น จะทำให้เราสามารถลงทุนหุ้นได้หลายๆ ตัวพร้อมๆ กัน เป็นเจ้าของกิจการได้แม้จะมีเงินแค่ไม่กี่พันบาท

นั่นเพราะกองทุนรวม คือ การระดมเงินลงทุนจำนวนน้อยๆ จากคนจำนวนมากๆ ไปรวมกัน ตั้งเป็นกองทุนขึ้นมาเพื่อนำไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ ตามนโยบายการลงทุนของแต่ละกองทุน และมีชื่อเรียกต่างกันไปตามนโยบายการลงทุน

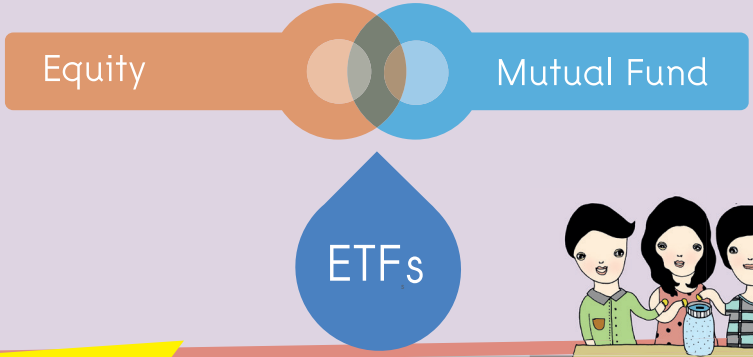
ถ้ากองทุนเน้นลงทุนในหุ้น ก็จะเรียกว่า กองทุนหุ้น ถ้าลงทุนในตราสารหนี้ ก็จะเรียกว่ากองทุนตราสารหนี้ หรือถ้าลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ ก็จะเรียกว่ากองทุนอสังหาริมทรัพย์

นอกจากนี้ กองทุนรวม ยังสามารถออกไปลงทุนในต่างประเทศได้อีกด้วย ทำให้เรามีโอกาสได้เป็นเจ้าของกิจการระดับโลก ผ่านทางกองทุนที่เรียกว่า กองทุน FIF ซึ่งขณะนี้ในบ้านเรามีกองทุน FIF ให้เลือกจำนวนมาก มีทั้งไปลงทุนหุ้นในประเทศใดประเทศหนึ่ง เช่น หุ้นประเทศจีน หรือลงทุนหุ้นของบริษัทยักษ์ใหญ่ของโลก ที่พวกเรารู้จักเป็นอย่างดี

กองทุนรวม จะมีผู้จัดการกองทุน ซึ่งถือว่าเป็น "มืออาชีพ" ด้านการลงทุน มาคอยศึกษาว่า หุ้นตัวไหนจะอนาคตดี ตราสารหนี้อะไรที่น่าสนใจ คอยติดตามสถานการณ์การลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งมีผลต่อการลงทุน และคอยซื้อขายเพื่อทำกำไรเมื่อมีจังหวะที่ดี

ดังนั้นเมื่อมี "มืออาชีพ" มาคอยดูแลเงินของเราอย่างใกล้ชิดแบบนี้แล้ว เราก็ไม่ต้องกังวลกับการลงทุน และ "มืออาชีพ" ก็น่าจะทำให้เรามีโอกาสได้รับผลตอบแทนที่ดีกว่า "นักลงทุนมือใหม่" ที่มีความรู้ด้านการลงทุนแบบงูๆ ปลาๆ อย่างเรา

อีทีเอฟ

ถ้าจะบอกว่า หุ้น กับ กองทุนรวม แต่งงานกันแล้วออกลูกมาเป็น อีทีเอฟ (Exchange Traded Fund: ETF) จะเชื่อไหม... เชื่อเถอะ เพราะมันคือเรื่องจริง

อีทีเอฟ เป็นลูกผสมระหว่างหุ้นกับกองทุนรวม ที่รวมเอาข้อดีของการลงทุนในหุ้นและกองทุนรวมมาไว้ด้วยกัน

โดยที่หุ้นจะสามารถซื้อขายทำกำไร (หรือขาดทุน) ได้ตลอดทั้งวัน แต่ต้องเลือกว่าจะซื้อหุ้นบริษัทอะไร ซึ่งคนเงินน้อยๆ คงเลือกซื้อได้ไม่กี่ตัว ขณะที่การซื้อกองทุนหุ้นเหมือนกับการซื้อหุ้นได้หลายๆ ตัวในคราวเดียวกัน แต่จะรู้ราคาซื้อขายเมื่อสิ้นวันเท่านั้น

ดังนั้น อีทีเอฟ จึงเป็นเหมือนกับการที่เราซื้อหุ้นได้หลายๆ ตัวพร้อมๆ กัน แบบเดียวกับกองทุนหุ้น แต่สามารถซื้อขายได้ตลอดทั้งวันเหมือนกับหุ้น

แต่ อีทีเอฟ ไม่ได้มีแค่หุ้นอย่างเดียว ยังเป็นอีทีเอฟของสินทรัพย์ประเภทอื่นๆ ได้อีก เช่น อีทีเอฟทองคำ ซึ่งทำให้เราสามารถซื้อขายทองคำได้เหมือนกับว่า มันเป็นหุ้นตัวหนึ่ง

ถ้าไม่ชอบสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่สามารถจับต้องได้ จะเปลี่ยนเป็นการลงทุนในสินทรัพย์ที่จับต้องได้อย่าง ทองคำ อสังหาริมทรัพย์ ของสะสม หรืออื่นๆ ที่อาจเพิ่มค่าในอนาคตก็ไม่ว่ากัน

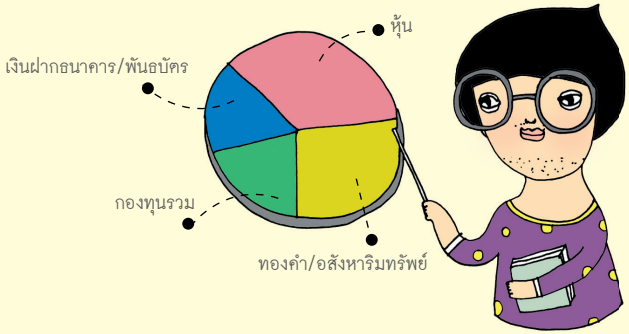
หรือจะข้ามขั้นไปศึกษาการลงทุนรูปแบบใหม่ที่เรียกรวมๆว่า "อนุพันธ์" ก็ได้ แม้ว่ามันจะไม่ง่าย แต่การลงทุนในตราสารอนุพันธ์ เช่น Futures และ Derivative Warrants (DW) ถูกออกแบบมาให้เหมาะกับนักลงทุนที่มีเงินลงทุนจำนวนไม่มากให้สามารถหาผลตอบแทนสูงๆ ได้

บริหารพอร์ตลงทุน

รู้จักตัวเองดีแล้ว เข้าใจสิ่งที่จะลงทุนเรียบร้อยแล้ว แต่ "วัยรุ่น" อย่าเพิ่งใจร้อน เพราะการลงทุนที่ดีและมีโอกาสประสบความสำเร็จ มันต้องมีการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งภาษาของนักลงทุนเขาจะเรียกกันเท่ๆ ว่า **"บริหารพอร์ต"**

หลักการง่ายๆ ในการบริหารพอร์ตให้ประสบความสำเร็จ คือ การกระจายความเสี่ยง หรือ การกระจายการลงทุน ไม่ลงทุนในสินทรัพย์ตัวใดตัวหนึ่งเพียงอย่างเดียว เหมือนกับคำเปรียบเทียบที่ว่า "อย่าใส่ไข่เอาไว้ในตะกร้าใบเดียวกัน" โดยที่ ตะกร้า ก็คือ การลงทุนในสินทรัพย์อะไรสักอย่างหนึ่ง และ ไข่ ก็คือ เงินลงทุนทั้งหมดที่เรามี

เพราะถ้าโชคร้ายตะกร้าใบเดียวที่เรามีเกิดตกลงพื้น ไข่ทั้งหมดในตะกร้าก็แตกกระจาย แต่ถ้าเรามีตะกร้าหลายใบ แล้วแบ่งไข่ไปใส่ตะกร้านั้นบ้าง ตะกร้านี้บ้าง เวลาเกิดอุบัติเหตุกับตะกร้าใบหนึ่ง อย่างน้อยก็ยังเหลือไข่ในตะกร้าอีกใบ

ดังนั้น อย่าทุ่มใจไปที่สินทรัพย์ประเภทใดประเภทหนึ่งจนหมดใจ เพราะถ้าเกิดเหตุการณ์ไม่เป็นอย่างที่หวังมันจะเจ็บหนัก เพราะฉะนั้นต้อง "เผื่อใจเอาไว้" บ้าง

แต่การกระจายการลงทุนที่ดี ก็ไม่ใช่ว่า การลงทุนในโลกนี้มีกี่ประเภทก็จัดเต็มมันไปทุกอย่าง เพราะการลงทุนที่หลากหลายมากเกินไป ก็ทำให้วุ่นวาย เพราะจะลงทุนอะไรก็ต้องทำความรู้จัก ทำความเข้าใจ และต้องคอยติดตามข่าวสารที่เกี่ยวข้อง และเราก็ไม่ใช่ยอดมนุษย์ที่จะเก่งไปทุกเรื่อง

เพราะฉะนั้นเลือกลงทุนที่คิดว่า แจ๋วจริง และ เจ๋งพอ จะดีกว่า ซึ่งสำหรับมือใหม่หัดลงทุน แนะนำให้เริ่มที่ "กองทุนรวม" จะเหมาะกว่า เพราะอย่างน้อยๆ ก็จะมีคนที่เจ๋งกว่ามาช่วยดูแลเงินของเรา

และในระหว่างนั้นก็ใช้เวลาว่างๆ ศึกษาหาความรู้การลงทุนอย่างอื่น เช่น หุ้น ไปด้วย และเมื่อถึงเวลาที่คิดว่า พร้อมบินเดี่ยวแล้ว ค่อยเริ่มชิมลางลองลงทุนด้วยตัวเอง

นอกจากจะต้องมีการกระจายการลงทุน เพื่อลดความเสี่ยงของการลงทุนแล้ว ยังต้องเป็นการกระจายการลงทุนที่มีการจัดสรรสัดส่วนการลงทุนที่เหมาะสม ซึ่งความเหมาะสมสามารถตัดสินได้จาก "อายุ" หรือ "การยอมรับความเสี่ยง"

สำหรับวัยเริ่มต้นทำงาน โดยทฤษฎีแล้วสามารถจัดสรรเงินลงทุนส่วนใหญ่ไปอยู่ในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง เช่น กองทุนหุ้น หุ้น หรือ ตราสารอนุพันธ์ ก็ยังได้ และส่วนที่เหลือจึงจัดสรรไปลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ เช่น ตราสารหนี้

เพราะวัยนี้อายุยังน้อย ยังโสด ไม่มีภาระทางการเงินมากมายเหมือนคนที่มีครอบครัวแล้ว และยังมีเวลาให้ผ่านร้อนผ่านหนาวได้อีกหลายสิบปี

ไม่เหมือนคนที่อายุมากแล้ว ที่เหลือเวลาทำงานทำเงินอีกไม่กี่ปี เพราะฉะนั้นจึงไม่เหมาะที่จะเอาเงินส่วนใหญ่ไปลงทุนอะไรที่มีความเสี่ยงสูง เพราะถ้าเกิดขาดทุนหนักๆ จะไม่มีโอกาสแก้ตัวอีกแล้ว จึงต้องหันไปลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อย และแน่นอนว่า โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนสูงๆ ก็แทบจะไม่มี

เพราะฉะนั้นต้องไซโย 3 ที ให้กับความเพียรพยายามอดออมที่ทำให้เราสามารถเริ่มต้นลงทุนได้ตั้งแต่อายุยังไม่มาก แม้ว่าเงินลงทุนจะไม่มากเช่นกัน

นอกจากการปรับพอร์ตตามการเปลี่ยนแปลงของตัวเราเอง เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากที่สุดแล้ว เรายังสามารถปรับพอร์ตลงทุนตามสถานการณ์ด้านการลงทุนที่เปลี่ยนไปอีกด้วย เพราะสินทรัพย์เพื่อการลงทุนที่มีอยู่หลากหลายประเภทนั้นมักจะไม่ขึ้นหรือลงพร้อมกันหมด

บางปีตลาดหุ้นก็คุดคันวิ่งเป็นกระทิงเปลี่ยว ทำให้นักลงทุนได้กำไรกันเป็นกอบเป็นกำ แต่ในปีเดียวกันนั้น ตลาดตราสารหนี้อาจจะกำลังหงอยเหงา เพราะได้ดอกเบี้ยกระจุ๋มกระจิ๋ม แต่พอปีถัดมาตลาดหุ้นกลับดิ่งลง นักลงทุนเซื่องซึมยิ่งกว่าหมีจำศีล ในขณะที่ตลาดตราสารหนี้ดีด๊ำได้ใจ

เพราะฉะนั้นคงจะดีถ้าเราประเมินได้ล่วงหน้าว่าปีนี้จะเป็นปีของตลาดหุ้น ก็เพิ่มสัดส่วนการลงทุนในหุ้นให้มากหน่อย เพื่อเพิ่มโอกาสที่จะมีกำไรจากการลงทุนมากขึ้น และลดสัดส่วนตราสารหนี้ลงมาหน่อย แต่เมื่อถึงปีที่ตลาดหุ้นย่ำแย่ ก็เพียงแค่ลดสัดส่วนการลงทุนหุ้นลงมาบ้างจะได้ไม่เจ็บหนัก

ลงทุนน้อยๆ แต่ลงทุนเป็นประจำ

ไม่มีคำว่า "น้อยเกินไป" สำหรับการเริ่มต้นลงทุน เพราะไม่ว่าจะลงทุนด้วยเงินจำนวนเล็กๆ น้อยๆ แค่ไหนก็ตาม มีสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้เงินจำนวนเล็กๆ ไปถึงเป้าหมายแห่งความมั่งคั่งได้ไม่ยาก คือ ทำเป็นประจำ ทำอย่างสม่ำเสมอ โดยจะใช้หลักการของ Dollar Cost Averaging (DCA) หรือการลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน

ถ้ายังจำได้ หลักการลงทุนของการลงทุนหุ้น คือ ซื้อถูก ขายแพง แต่ในความเป็นจริงเราไม่มีทางรู้เลยว่า ตอนที่เราตัดสินใจซื้อหุ้นนั้น มันเป็นวันที่หุ้นราคาถูก หรือราคาแพง เพราะไม่มีใครสามารถคาดเดาราคาหุ้นได้อย่างถูกต้อง ในบางครั้งจึงทำให้นักลงทุนขาดทุนเพราะเดาผิด

ด้วยเหตุนี้ จึงเกิดหลักการลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน ที่มาช่วยให้นักลงทุนไม่ต้องพยายามที่จะคาดเดาทิศทางราคาหุ้น แต่สิ่งที่เราจะทำ คือ แทนที่จะซื้อหุ้นด้วยเงินทั้งหมดที่มีภายในครั้งเดียว เราจะแบ่งเงินออกเป็นส่วนๆ แล้วค่อยๆ ทยอยซื้อ ซึ่งจะทำให้ซื้อหุ้นได้ใน "ราคาเฉลี่ย"

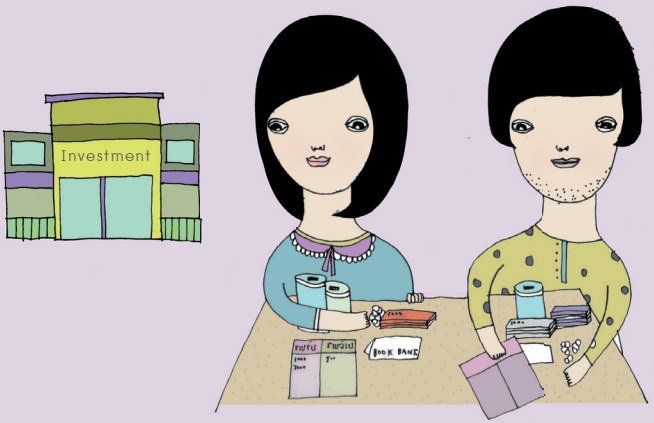
เช่น มีเงิน 10,000 บาท อยากจะซื้อหุ้น ABC วิธีการแรก เราจะต้องคอยเฝ้าดูว่า ราคาหุ้นขึ้นหรือลงไปเท่าไร และเมื่อแน่ใจว่า ได้ราคาที่เหมาะสม ซึ่งอาจจะเท่ากับ 10 บาท ก็ตัดสินใจนำเงิน 10,000 บาท ลงทุนไปทั้งหมด จะได้หุ้น ABC มาทั้งหมด 1,000 หุ้น แต่จะรู้สึกอย่างไร ถ้าในอีก 2 วันต่อมา ราคาหุ้น ABC ลดลงไปเหลือแค่ 8 บาท

แต่หากเราเปลี่ยนมาใช้หลักการลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน ที่อาจจะแบ่งเงิน 10,000 บาท ออกเป็น 4 ส่วน วันแรกใช้เงิน 2,000 บาท ซื้อหุ้น ABC ที่ราคา 10 บาท ได้ 200 หุ้น อีก 2 วันต่อมาราคาลดเหลือ 8 บาท เราก็ใช้เงินอีก 2,400 บาท ซื้ออีก 300 หุ้น ดังนั้นต้นทุนเฉลี่ยของหุ้น ABC คือ 8.80 บาทเท่านั้น จากนั้นก็ทำแบบนี้ไปจนครบจำนวนเงินลงทุนที่ตั้งใจไว้ในท้ายที่สุดแล้ว เราอาจจะซื้อหุ้น ABC ได้ในราคาเฉลี่ยที่ต่ำลงไปอีกก็เป็นได้

นอกจากนี้ เรายังสามารถนำหลักการลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน มาใช้กับวิธีการลงทุนแบบอัตโนมัติได้อีกด้วย โดยการตัดเงินจากรายได้ไปลงทุนแบบอัตโนมัติ ซึ่งทำได้ง่ายมาก

ทั้ง กองทุนรวม หุ้น หรือแม้กระทั่งทองคำ ก็สามารถลงทุนน้อยๆ แต่สม่ำเสมอ ด้วยระบบอัตโนมัติได้เช่นเดียวกัน เพราะบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) แทบทุกแห่ง และโบรกเกอร์หลายแห่ง มีโครงการที่ให้นักลงทุนลงทุนด้วยจำนวนเงินไม่มาก แต่สม่ำเสมอ

แทนที่จะหักเงินเดือนออกไปออมในบัญชีออมทรัพย์ที่แทบจะไม่ได้ผลตอบแทนเลย ก็เปลี่ยนมาเป็นหักเงินเดือน 10% ทุกเดือนออกไปลงทุนในกองทุนรวม หุ้น หรือทองคำ ที่มีโอกาสได้ผลตอบแทนมากกว่า โดยไม่ต้องสนใจว่า ในวันนั้นราคาจะขึ้นหรือลง และทำแบบนี้ไปเรื่อยๆ รับรองเลยว่า เงินล้านอยู่ไม่ไกลเกินเอื้อม

ลงทุนอย่างมีความสุข

คิดจะเป็นนักลงทุนทั้งที มันต้องมีความสุข ซึ่งความสุขของ "นักลงทุน" คือ กำไรจากการลงทุน แต่เชื่อไหมว่า ถ้าเราลงทุนอย่างมีความสุข "กำไร" จะตามมาเอง ถ้า...

ลงทุนสิ่งที่ชอบจะเป็นสุข

นักลงทุนที่ยิ่งใหญ่ของโลกอาจจะมีหลักการและวิธีการมากมายที่ทำให้พวกเขาประสบความสำเร็จ แต่เชื่อเถอะว่า สิ่งหนึ่งที่พวกเขามีเหมือนๆ กัน คือ ความชอบ และความรัก ในสิ่งที่พวกเขาลงทุน

วอร์เรน บัฟเฟต์ อภิมหาเศรษฐีคนดังของโลกชอบลงทุนหุ้น, โรเบิร์ต คิโยซากิ ผู้เขียนหนังสือ "พ่อรวยสอนลูก" ชอบลงทุนอสังหาริมทรัพย์

เมื่อเรามีความสุขที่ได้ลงทุนในสิ่งที่รัก ที่ชอบ จะทำให้เอาใจใส่ ศึกษาหาความรู้ และเมื่อมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ลงทุน จะทำให้มีความสุข ไม่ว่าระหว่างทางของการลงทุนจะต้องเจอกับสถานการณ์ที่ไม่เป็นใจ

เพราะถ้าบอกกับตัวเองว่า "ชอบลงทุนหุ้น" ก็ต้องยิ้มรับได้เมื่อเห็นหุ้นตก

อดีตไม่ใช่ปัจจุบัน

ผู้จัดการกองทุนรู้เคล็ดลับความสุขของการลงทุนข้อนี้ดี แม้ว่าผลการดำเนินงานในอดีตเป็นการบ่งบอกฝีมือของผู้จัดการกองทุน แต่ผู้จัดการกองทุนจะบอกกับนักลงทุนเสมอว่า "ผลการดำเนินงานในอดีตไม่ใช่เครื่องยืนยันผลตอบแทนในอนาคต" เพื่อให้นักลงทุนไม่ยึดติดอยู่กับผลการดำเนินงานในอดีต ซึ่งมันผ่านไปแล้ว และไม่รู้ว่า มันจะเกิดขึ้นได้อีกหรือไม่ในอนาคต

เพราะฉะนั้นการลงทุนที่มีความสุขควรจะพอใจกับผลตอบแทนที่ได้ในปัจจุบัน โดยไม่ต้องไปคิดว่า ปีที่แล้วได้กำไรเป็นกอบเป็นกำ แต่ทำไมปีนี้ถึงได้ขาดทุนยับเยินขนาดนี้

เตรียมใจรับความผิดหวัง

คาดไว้เลยว่า จะต้องเจอกับความผิดพลาด เพราะไม่มีใคร "ชนะ" ได้ตลอดเวลา และเป็นเรื่องยากและน้อยคนนักที่จะประสบความสำเร็จตั้งแต่ครั้งแรกที่ลงมือทำ เพราะกว่าที่จะประสบความสำเร็จต้องผ่านความล้มเหลวมาแล้วนับครั้งไม่ถ้วน

ความกลัวที่จะล้มเหลวต่างหากที่ทำให้ชีวิตล้มเหลว เพราะฉะนั้นอย่ากลัวที่จะขาดทุนจากการลงทุน เพราะมันจะเกิดขึ้นแน่ๆ และเมื่อขาดทุนแล้วอย่าไปฟูมฟาย แค่ค้นให้เจอว่าเพราะอะไรถึงทำให้ขาดทุน และทำอย่างไรถึงจะป้องกันได้ แล้วลุกขึ้นมาสู้กันใหม่

แต่หากเราลงทุนด้วยความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เราจะลงทุน มีการ "บริหารพอร์ต" ที่ดีและกระจายการลงทุนอย่างเหมาะสม จะช่วยลดโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดลงได้ เพราะในหลายๆ ครั้ง ความผิดพลาดก็อยู่นอกเหนือการควบคุม

บริหารภาษี... อีกวิธีสร้างความมั่งคั่ง

ในช่วงแรกๆ ของการทำงาน อาจจะยังไม่ค่อยร้อนหนาวกับคำว่า "ภาษี" เท่าไรนัก เพราะรายได้อาจจะยังไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

ถ้าเมื่อไรที่รายได้เพิ่มขึ้นจนเข้ามาอยู่ในโซนที่ต้องเสียภาษีแล้วจะรู้ว่า ทำไมคำว่า ภาษี ถึงทำให้หลายคนหนาวจับขั้วหัวใจ โดยเฉพาะมนุษย์เงินเดือน ที่มองสลิปเงินเดือนในแต่ละเดือนแล้วอ่อนใจ เพราะโดนหักนั่นหักนี่จนแทบจะไม่เหลืออะไร และหนึ่งในรายการที่ถูกหักออกไป คือ ภาษี

แต่อย่าเข้าใจผิดคิดว่า การบริหารภาษี คือ การเลี่ยงภาษี เพราะการบริหารภาษี คือ การใช้สิทธิเพื่อลดหย่อนภาษี "แบบถูกต้องตามกฎหมาย" เพื่อช่วยให้เสียภาษีลดลง ซึ่งการเสียภาษีลดลง 1 บาท เท่ากับว่า เรามีรายได้เพิ่มขึ้น 1 บาท แล้วแบบนี้จะไม่บริหารภาษีได้อย่างไร

สิทธิในการลดหย่อนภาษีมีอยู่หลายแบบ หลายวิธี ขึ้นอยู่กับว่า เราชอบแบบไหนและเป็นคนแบบไหน

คนกตัญญู

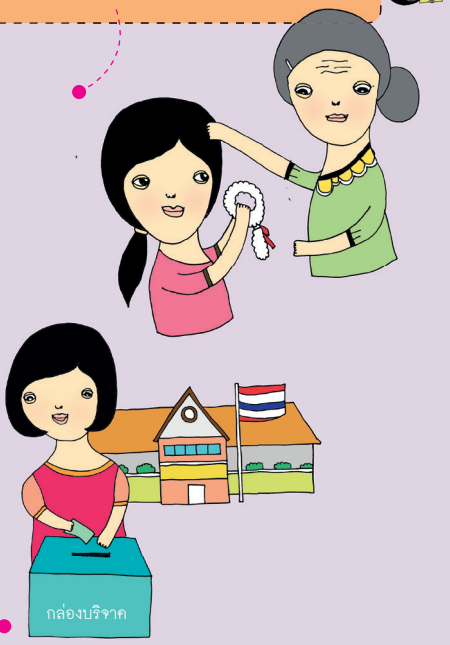
ข้อดีอย่างแรก ของการมีรายได้เป็นของตัวเอง คือ ทำให้เราได้ทดแทน "ผู้มีพระคุณ" ซึ่งรัฐให้รางวัลคนกตัญญูด้วยการให้ค่าลดหย่อนบิดามารดา

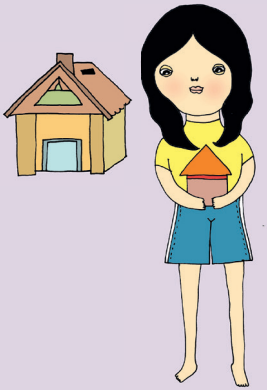
สำหรับคนที่ "อุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ (รายได้ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อปี)" มีสิทธิหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาได้คนละ 30,000 บาท แต่ในกรณีที่พ่อแม่มีลูกหลายคนจะสามารถใช้สิทธิได้แค่คนเดียว

คนใจดี

เพื่อเป็นการตอบแทนน้ำใจให้กับ "คนใจดี" รัฐจึงอนุญาตให้นำเงินบริจาคมาเป็นค่าลดหย่อนภาษี ไม่ว่าจะเป็นการบริจาคเพื่อการศึกษา บริจาคเพื่อการกุศลสาธารณะ และการบริจาคเงินสนับสนุนการกีฬา

แต่การบริจาคได้สิทธิลดหย่อนภาษีมากที่สุด คือ เงินสนับสนุนเพื่อการศึกษา โดยสามารถหักลดหย่อนได้ 2 เท่าของจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริง หรือ ที่เรียกว่า "ให้ 1 แต่ได้ถึง 2" แต่ต้องไม่เกิน 10% ของเงินคงเหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่นๆ แล้ว

คนมีบ้าน

สำหรับคนที่ยังต้อง "ผ่อนบ้าน" ก็สามารถนำดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะเป็นการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารอยู่อาศัย โดยจำนองอาคารที่ซื้อหรือสร้างเป็นประกันการกู้ยืม มาหักลดหย่อนค่าใช้จ่ายได้ตามจำนวนเงินที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 1 แสนบาท

ในกรณีที่ผู้มีเงินได้หลายคนร่วมกันกู้ยืม ก็ให้หักลดหย่อนได้ทุกคน แต่ต้องเฉลี่ยค่าลดหย่อนกัน และรวมกันแล้วต้องไม่เกินจำนวนที่จ่ายจริง และไม่เกิน 1 แสนบาทเช่นกัน

คนพร้อมเกษียณ

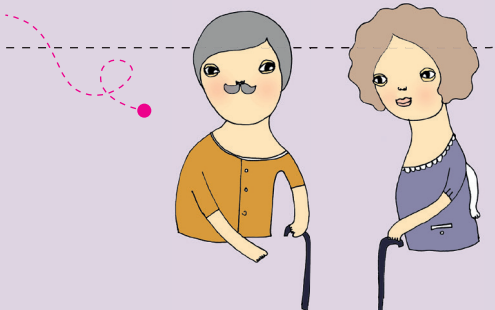
คงเป็นเพราะรัฐบาลรู้ว่า คนชรา ที่ไม่มีรายได้พอเลี้ยงชีพนั้นสร้างภาระให้กับประเทศแค่ไหน ถึงได้ให้สิทธิลดหย่อนภาษีกับการออมเพื่อวัยเกษียณ ไม่ว่าจะเป็นเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)

กองทุน RMF เป็นการออมเงินไว้ใช้หลังจากเกษียณอายุ ซึ่งมีนโยบายการลงทุนที่หลากหลาย ตั้งแต่กองทุนตลาดเงินที่มีความเสี่ยงต่ำที่สุด ไปจนถึงการลงทุนในตลาดหุ้นที่มีความเสี่ยงสูง โดยนักลงทุนสามารถเลือกลงทุนให้เหมาะกับความเสี่ยงและระยะเวลาที่จะเกษียณอายุของแต่ละคน

แต่ต้องทำตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ คือ ต้องลงทุนต่อเนื่องทุกปี โดยลงทุนขั้นต่ำอย่างน้อย 3% ของรายได้ในแต่ละปี หรือ 5,000 บาท แล้วแต่ว่าจำนวนใดจะน้อยกว่า ทั้งนี้ไม่ต้องซื้อทุกปีก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องซื้อแบบปีเว้นปี นอกจากนี้ ต้องถือหน่วยลงทุนจนอายุครบ 55 ปี และต้องลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่ซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรก

เงินลงทุนในกองทุน RMF จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกิน 15% ของเงินได้ในแต่ละปี แต่เมื่อนับรวมกับเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) แล้ว ต้องไม่เกิน 5 แสนบาท

ขณะที่เงินสะสมที่เราจ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จะสามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายไปจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 490,000 บาท จะได้รับยกเว้นภาษี

และที่มาใหม่ คือ "ประกันชีวิตแบบบำนาญ" ที่สามารถลดหย่อนภาษีได้ถึง 200,000 บาท แต่ต้องไม่เกิน 15% ของเงินได้พึงประเมิน และเมื่อรวมกับเงินได้ที่จ่ายเข้ากองทุนประเภทเดียวกันอื่นๆ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กบข. กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมาย และเงินลงทุนกองทุน RMF แล้วจะต้องไม่เกิน 5 แสนบาท

ประกันชีวิตแบบบำนาญ (Annuity) จะต่างจากประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เพราะประกันชีวิตแบบบำนาญจะเป็นการประกันว่า เราจะมีรายได้อย่างต่อเนื่องหลังจากที่เกษียณอายุแล้ว

ในช่วงแรกเราจะเป็นคนจ่ายเบี้ยประกันไปเรื่อยๆ ซึ่งเรียกว่า "ช่วงก่อนรับเงินบำนาญ" ซึ่งในช่วงนี้เราจะไม่ได้รับผลตอบแทนอะไร ไปจนถึงวันที่เกษียณอายุ จะเรียกว่า "ช่วงรับเงินบำนาญ" บริษัทประกันจะเป็นคนจ่ายเงินบำนาญให้กับเราเป็นงวดๆ ไปจนถึงอายุ 85 ปี หรือมากกว่า ตามเงื่อนไขที่ระบุในกรมธรรม์

แต่ไม่ได้หมายความว่า พอเห็นว่าเป็น "ประกันชีวิตแบบบำนาญ" แล้วจะสามารถนำมาลดหย่อนเพิ่มเติมได้เหมือนกันหมด เพราะต้องให้ทางบริษัทประกันระบุในใบเสร็จรับเงินเบี้ยประกันไว้อย่างชัดเจนว่าเป็น "เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ" สามารถลดหย่อนภาษีได้ตามกฎกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ กรมธรรม์ประกันชีวิตแบบบำนาญที่สามารถนำไปใช้สิทธิหักลดหย่อนภาษีเงินได้ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ คือ

1. มีระยะเวลาเอาประกันภัย 10 ปีขึ้นไป นับตั้งแต่เริ่มทำประกันชีวิต จนถึงอายุสุดท้ายที่รับบำนาญ

2. เริ่มจ่ายเงินบำนาญเป็นรายงวดเท่าๆ กัน ตั้งแต่ผู้ทำประกันอายุครบ 55 ปีขึ้นไป จนถึงอายุ 85 ปี หรือมากกว่า

3. ไม่มีการจ่ายผลประโยชน์อื่นใดก่อนรับเงินบำนาญ ยกเว้นผลประโยชน์กรณีการเสียชีวิต

4. กรณีเสียชีวิตในช่วงก่อนรับเงินบำนาญ ผลประโยชน์ที่ได้รับอาจจะมากกว่าเบี้ยประกันภัยที่ชำระไปเล็กน้อย แต่กรณีเสียชีวิตในช่วงรับเงินบำนาญ ผลประโยชน์ที่ได้รับจะไม่เกินเบี้ยประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยชำระมาทั้งหมด หักด้วยผลประโยชน์เงินบำนาญที่ได้รับไปแล้วทั้งหมด

5. ไม่มีการจ่ายผลประโยชน์ใดๆ ในวันครบกำหนดชำระเบี้ยประกันภัย หรือวันครบรอบปีกรมธรรม์ประกันภัยปีสุดท้ายก่อนรับเงินบำนาญ

6. การจ่ายเงินบำนาญต้องจ่ายเป็นรายงวดอย่างสม่ำเสมอ เช่น รายปี หรือ รายเดือน

7. ต้องมีวงเล็บไว้ด้วยว่าเป็นกรมธรรม์ "บำนาญแบบลดหย่อนได้"

คนชอบลงทุน

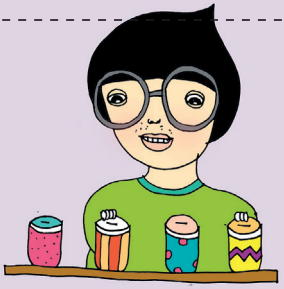
น่าจะเป็นโชคดีของ "คนชอบลงทุน" เพราะมีกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) เป็นช่องทางหนึ่งในการใช้สิทธิลดหย่อนภาษี

กองทุน LTF ถูกออกแบบมาให้เป็นกองทุนเพื่อสนับสนุนการลงทุนหุ้นระยะยาว เพราะฉะนั้นนโยบายการลงทุนของกองทุน LTF จึงเน้นการลงทุนหุ้นเป็นหลัก แต่อาจจะมีบางกองทุนที่ใช้ตราสารอนุพันธ์เข้ามาทำให้ความเสี่ยงต่ำลง

อย่างไรก็ตาม การลงทุนใน LTF ไม่ได้บังคับว่า ต้องลงทุนต่อเนื่องกันเหมือนกับกองทุน RMF แต่ถ้าปีไหนที่ลงทุนไปแล้วต้องถือเอาไว้อย่างน้อย 7 ปีปฏิทิน เช่น ซื้อกองทุนในช่วงปลายปี 2560 จะสามารถขายกองทุนได้โดยไม่ผิดเงื่อนไขทางภาษีได้ตั้งแต่ต้นปี 2566

สำหรับเงินลงทุนในกองทุน LTF จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่จ่ายจริงสูงสุดไม่เกิน 15% ของเงินได้ในแต่ละปี และเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ภาษีแบบเต็มเม็ดเต็มหน่วย จะต้องลงทุนไม่เกิน 5 แสนบาท เพราะส่วนที่เกิน 5 แสนบาทจะเสียภาษีเงินได้หากมีกำไรจากการขายคืนเงินหน่วยลงทุน

เพราะฉะนั้นการลงทุนในกองทุน LTF จึงเหมือนกับได้กำไร 2 ต่อ เพราะนอกจากจะมีโอกาสได้กำไรจากการลงทุนแล้ว ยังได้ลดหย่อนภาษีเป็นของแถม

คนมีประกัน

หลายคนอาจจะไม่เคยคิดถึงการทำประกันชีวิตเลยจนกระทั่งได้ยินคนขายประกันบอกว่า "เอาไปใช้ลดหย่อนภาษีได้" สำหรับกรมธรรม์ประกันชีวิตมีกำหนดเวลาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

รัฐอนุญาตให้นำ "เบี้ยประกัน" ที่เราจ่ายไปในปีภาษีนั้นๆ มาหักลดหย่อนได้ตามจำนวนเงินที่จ่ายไปจริง ส่วนแรกหักได้ 1 หมื่นบาท ส่วนที่เกิน 1 หมื่นบาท จะหักได้ไม่เกินเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย แต่ไม่เกิน 9 หมื่นบาท หรือที่คนขายประกันจะบอกรวมๆ กันว่า สามารถหักลดหย่อนได้ไม่เกิน 1 แสนบาท

เกณฑ์การหักลดหย่อนภาษีนี้ ยังรวมถึงการฝากเงินออมสินประเภทสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวด้วย

บทส่งท้าย : แค่รู้...ไม่ช่วยอะไร

ไชโย! ในที่สุดก็อ่านมาจนถึงตอนจบเสียที

ต้องแสดงความยินดีกับคนที่อ่านมาจนถึงตรงนี้ เพราะอย่างน้อยน่าจะเรียกได้ว่า "จบหลักสูตร" แม้ว่า จะเป็นแค่หลักสูตรพื้นฐาน แต่ถือเป็นการเริ่มต้นสำหรับการเดินทางไปสู่ความมั่งคั่งอย่างมั่นคง เพราะไม่มีเวลาไหนที่จะเหมาะกับการเริ่มต้นเดินทางได้มากเท่านี้อีกแล้ว

ถ้ายังจำกระต่ายกับเต่าในโลกของการเงินได้ จะรู้ทันทีเลยว่า ความเร็วในการออกตัวจากจุดสตาร์ทมีความสำคัญมากขนาดไหน

นอกจากนี้ เรายังสามารถจะเป็น "กระต่ายติดเทอร์โบ" ที่วิ่งเร็วกว่ากระต่ายธรรมดาๆ เพราะเรารู้วิธีการและช่องทางในการนำเงินออมไปลงทุนเพื่อขยายดอกออกผลได้มากกว่าการฝากเงินกินดอกเบี้ย เพราะถ้าลองคิดเล่นๆ ว่า จะเกิดอะไรขึ้นถ้าผลตอบแทนที่กระต่ายได้รับไม่ใช่แค่ 2% ต่อปี แต่เป็น 8% ต่อปี กระต่ายจะมีเงินเกือบ 3 ล้านบาท ในวันที่อายุครบ 60 ปี จากการออมเพียงแค่เดือนละ 1,000 บาท ภายในระยะเวลา 20 ปี นับตั้งแต่อายุ 20 ถึง 40 ปี **แล้วใครล่ะจะไม่อยากเป็นเหมือนกระต่ายตัวนั้น**

แต่สิ่งที่น่าเสียดาย คือ หลายคนที่แม้จะรู้วิธีการหารายได้ รู้จักเก็บออม รู้ว่าควรจะใช้จ่ายอย่างไร และรู้ว่า ทำอย่างไรถึงจะทำให้เงินออมขยายดอกออกผล แต่กลับไปไม่ถึงฝั่งฝัน

เพราะต่อให้เรารู้ว่า เราไม่ควรจะพึ่งพารายได้จากแหล่งเดียว หรือไม่ควรชะล่าใจเกินไปจนคิดว่า รายได้เพียงทางเดียวที่มีอยู่จะมั่นคงและเพียงพอ แต่ควรจะมี "รายได้เสริม" เพื่อทำให้มีรายได้มากขึ้นและมันอาจจะเป็นโอกาสดีๆ ที่จะนำไปสู่การสร้างฐานะที่มั่นคงมากขึ้นในอนาคต

และถึงแม้ว่า เราจะรู้สารพัดเคล็ดลับและวิธีการออมที่มีอยู่มากมายหลายวิธี ก็คงไม่มีประโยชน์อะไร ถ้าเงินแม้แต่บาทเดียว ยังไม่เคยตกลงไปถึงก้นกระปุกออมสิน

เรื่องการรู้จักใช้จ่ายยิ่งไม่ต้องพูดถึง เพราะแม้จะรู้อยู่แก่ใจว่า เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้าและอื่นๆ อีกมากมายที่อยากได้นั้นมันเป็นแค่ของไม่จำเป็น แต่ก็หลอกตัวเองให้ซื้อมาจนได้เพราะว่า "มันจำเป็น จริงๆ นะ"

เมื่อเป็นแบบนี้ ก็คงยากที่จะมีเงินออมมากพอที่จะไปต่อยอดให้ออกดอกออกผล และเราคงจะได้เห็นกระต่ายตัวนี้นอนสลบอยู่ที่จุดสตาร์ท แล้วปล่อยให้เต่าต้วมเตี้ยมเอาชนะไปได้อย่างขาดลอย เพราะเพียง "แค่รู้" ไม่ได้ช่วยให้ประสบความสำเร็จในทางการเงิน ที่มีหลุมพรางดักรออยู่เต็มถนน

ก็คงจะเหมือนกับ "ว่าที่บัณฑิต" ที่พอจบหลักสูตรแล้วก็จะต้องนำความรู้ใน "ตำรา" ออกไปลงมือทำในชีวิตจริง ซึ่งบางอย่างก็อาจจะตรงตามตำราไม่มีผิดเพี้ยน แต่บางอย่างก็เหมือนกับมาจากตำราคนละเล่ม ซึ่งโดยมากแล้วไม่มีอะไรที่เหมือนกับตำราเป๊ะ

เพราะฉะนั้น **คนที่จะอยู่รอด คือ คนที่รู้จักการนำความรู้ในตำรามาปรับประยุกต์ให้เข้ากับสถานการณ์ และคนที่จะประสบความสำเร็จ คือ คนที่ไม่หยุดที่จะเรียนรู้**

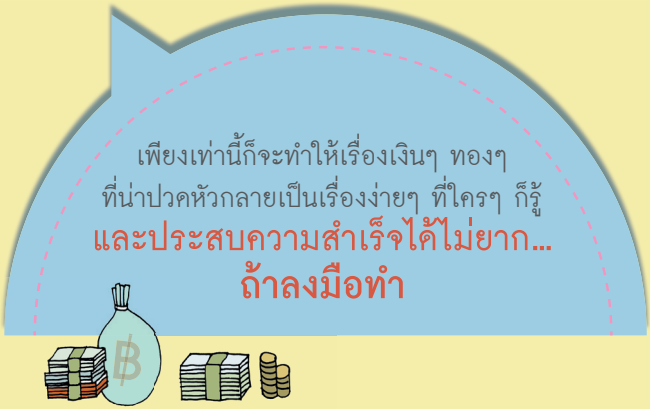
แม้ว่าตั้งแต่บรรทัดแรกจนถึงบรรทัดสุดท้ายจะมีแต่เรื่องเงินๆ ทองๆ ตั้งแต่การหาเงิน ออมเงิน ใช้เงิน และนำเงินไปขยายดอกผล แต่อยากจะบอกไว้ว่า **เงินไม่ใช่ทุกอย่างในชีวิต และเงินซื้อความสุขที่แท้จริงไม่ได้**

แม้ว่า ในมุมหนึ่งสำหรับคนที่มีเงินน้อยและยังไม่รู้จักบริหารจัดการการเงินให้ดี อาจจะกลายเป็นคนที่มีความทุกข์ที่สุด แต่คนที่มีเงินเยอะที่สุด อาจจะไม่ใช่คนที่มีความสุขมากที่สุดก็ได้ โดยเฉพาะความร่ำรวยที่อยู่บนความทุกข์ของคนอื่น ความร่ำรวยที่ได้มาโดยไม่สุจริต

เพราะฉะนั้นความสุขจะเกิดเมื่อ **"รู้จักพอ"**

ถ้ามีการวางแผนชีวิตและวางแผนทางการเงินควบคู่กันไป จะทำให้เรารู้ระดับความพอดีของตัวเราเอง โดยไม่ทำให้ตัวเองเดือดร้อน ไม่สร้างความเดือดร้อนให้คนอื่น มีเหลือพอจุนเจือคนรอบข้างและเผื่อแผ่ให้สังคม

อ่านมาถึงตรงนี้ เราคงจะได้แนวคิดและเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนการเงินกันในระดับหนึ่งแล้ว ต่อจากนี้ไปจะเป็นเครื่องมือทางการเงินแบบง่ายๆ แต่เห็นผลเลิศ

ซึ่งหากเราได้นำไปใช้อย่างจริงจังและเป็นขั้นเป็นตอนแล้ว ผลที่ได้ขอบอกว่า "แจ่ม" ขอให้ลองศึกษาและเริ่มทำตั้งแต่วันนี้เถอะ ทีนี้ เราลองมาดูกันแบบ Step-by-Step เลยดีกว่า...

รู้จักตัวเอง... ด้วย "แบบทดสอบสุขภาพทางการเงิน"

สิ่งแรกคือ ต้องสมมติว่าเราเป็น "หมอเฉพาะทางด้านการเงิน" และเริ่ม "สำรวจตรวจตราสุขภาพทางการเงิน" ของตัวเราเอง ณ เวลาปัจจุบันให้ได้ว่าแข็งแรงขนาดไหน เพื่อจะได้พอมองเห็นภาพรางๆ ว่า เส้นทางการวางแผนการเงินที่จะไปสู่เป้าหมายที่ต้องการนั้นมีความยากง่ายหรือต้องใช้ความพยายามเพียงใด **ลองวิเคราะห์ตัวเองง่ายๆ เพียงตอบคำถามทั้ง 12 ข้อด้านล่างนี้** โดยขอให้ตอบตามจริงและตาม Life Style ของตัวเอง...

ป.ล. ห้ามลอกเพื่อนหรือแอบดูเฉลยซะก่อนล่ะ

1 เป้าหมายชีวิตและเป้าหมายทางการเงินของคุณ คือ (0 คะแนน)

เป้าหมายที่ต้องการ	จำนวนเงินเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย	ระยะเวลาไปถึงเป้าหมาย
ต้องการเงินดาวน์บ้านใหม่	300,000 บาท	2 ปี

2 ปัจจุบัน คุณแบ่งเงินออมในแต่ละเดือนคิดเป็นร้อยละเท่าใดของรายได้

- มากกว่า 20% ของรายได้ต่อเดือนขึ้นไป (0 คะแนน)
- 11-20% ของรายได้ต่อเดือน (1 คะแนน)
- 6-10% ของรายได้ต่อเดือน (2 คะแนน)
- 0-5% ของรายได้ต่อเดือน (3 คะแนน)

3 การออม / การลงทุนแบบไหนที่คิดว่าเหมาะสมกับตัวคุณมากที่สุด

- ฝากเงินกับธนาคาร (0 คะแนน)
- ซื้อพันธบัตร กองทุนรวม หรือหุ้น (1 คะแนน)
- ซื้อทองคำ (2 คะแนน)
- ซื้ออสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน คอนโด เป็นต้น (3 คะแนน)

4 สมมติว่าในวันนี้คุณตัดสินใจที่จะออม คุณจะใช้เวลาเก็บออมเงินนานแค่ไหน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (ตามข้อ 1) ที่คุณตั้งใจไว้

- มากกว่า 6 ปีขึ้นไป (0 คะแนน)
- 4-6 ปี (1 คะแนน)
- 1-3 ปี (2 คะแนน)
- ภายใน 1 ปี (3 คะแนน)

5 เมื่อระยะเวลาผ่านไปจนถึงวันครบกำหนดที่คุณต้องการใช้เงินออม (ตามข้อ 4) แต่คุณไม่นำเงินออมนั้นไปใช้ตามเป้าหมาย คุณคิดว่าเงินออมจำนวนดังกล่าวจะเพียงพอกับค่าใช้จ่ายของคุณไปอีกนานเท่าไร

- มากกว่า 10 ปีขึ้นไป (0 คะแนน)
- 6-10 ปี (1 คะแนน)
- 2-5 ปี (2 คะแนน)
- น้อยกว่า 2 ปี (3 คะแนน)

6 ด้วยฐานะและภาระที่คุณมีอยู่ในปัจจุบัน ถ้าคุณต้องเลือกทางใดทางหนึ่งใน 3 ทางนี้ คุณจะเลือกวิธีการใด เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการออมเงินของคุณได้

- ลดค่าใช้จ่าย เพื่อให้มีเงินเหลือไว้ออมมากขึ้น (1 คะแนน)
- เพิ่มรายได้ เพื่อจะได้มีเงินออมมากขึ้น (2 คะแนน)
- สร้างผลตอบแทนให้เพิ่มขึ้นโดยการนำเงินออมที่มีอยู่ไปลงทุน (3 คะแนน)

7 ถ้าในขณะนี้ คุณมีเงินเหลือใช้อยู่ในมือ สิ่งใดต่อไปนี้ที่คุณจะทำเป็นลำดับแรก

- ฝากธนาคาร (0 คะแนน)
- จ่ายชำระคืนหนี้สิน (1 คะแนน)
- ซื้อสินค้า/บริการที่จำเป็น (2 คะแนน)
- ท่องเที่ยว (3 คะแนน)

8 คุณเริ่มออมเงินตั้งแต่อายุเท่าใด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้

- ต่ำกว่า 20 ปี (1 คะแนน)
- 21-35 ปี (2 คะแนน)
- 36-50 ปี (3 คะแนน)
- มากกว่า 50 ปีขึ้นไป (4 คะแนน)

9 ปัจจุบันภาระหนี้สินประเภทใดที่คุณมีมากที่สุด

- ไม่มีภาระหนี้สิน (0 คะแนน)
- เงินกู้ระยะยาว เช่น บ้าน รถยนต์ เป็นต้น (1 คะแนน)
- เงินกู้ระยะสั้น เช่น เงินกู้ค่าผ่อนชำระสินค้า เงินกู้ค่าเทอมบุตร เป็นต้น (2 คะแนน)
- หนี้สินจากบัตรเครดิต (3 คะแนน)
- เงินกู้นอกระบบ (4 คะแนน)

10 คุณมีเงินสำรองเผื่อฉุกเฉินที่ทำให้คุณสามารถดำรงชีพอยู่ได้โดยไม่มีรายได้นานที่สุดกี่เดือน

- มากกว่า 10 เดือนขึ้นไป (0 คะแนน)
- 8-10 เดือน (1 คะแนน)
- 5-7 เดือน (2 คะแนน)
- 2-4 เดือน (3 คะแนน)
- ไม่ถึง 1 เดือน (4 คะแนน)

11 จำนวนบัตรเครดิตที่คุณใช้บริการอยู่ในปัจจุบันมีกี่ใบ

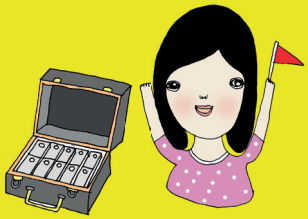
- ไม่มี (0 คะแนน)
- 1 ใบ (1 คะแนน)
- 2 ใบ (2 คะแนน)
- ตั้งแต่ 3 ใบขึ้นไป (3 คะแนน)

12 คุณมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการทำประกันชีวิต

- ต้องทำประกันชีวิตเพื่อเป็นหลักประกันแก่ตนเองและครอบครัว (1 คะแนน)
- ทำก็ได้ ไม่ทำก็ไม่เป็นไร (2 คะแนน)
- ไม่มีความจำเป็นต้องทำประกันชีวิต (3 คะแนน)

หลังจากที่ตอบคำถามครบทั้ง 12 ข้อแล้ว นำเอาผลคะแนนของคำตอบในแต่ละข้อที่เราเลือกมาบวกกัน แล้วมาลุ้นกับผลการทำนายดังนี้

ผล การทดสอบ

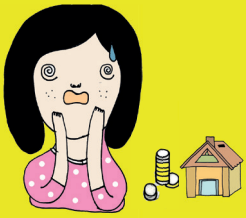

1 1-10 คะแนน
คุณมีสุขภาพทางการเงินระดับดีมาก

สุขภาพทางการเงินของคุณมีความแข็งแรงดี สามารถต้านทานความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันได้ดี มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต และเป็นไปได้สูงมากที่คุณจะบรรลุเป้าหมายตามที่ได้ตั้งไว้ (ข้อ 1) ด้วยมุมมองทัศนคติและวิธีการของคุณที่เน้นความมั่นคงและแน่นอนเป็นหลัก ทำให้ผลลัพธ์ที่ได้เป็นไปตามที่ต้องการ แม้ว่าผลตอบแทนจะไม่สูงมากนักก็ตาม

2 11-20 คะแนน
คุณมีสุขภาพทางการเงินระดับปานกลาง

จริงๆ แล้วสุขภาพการเงินของคุณอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้เลยทีเดียว ถึงแม้ว่าจะไม่แข็งแรงมากนักก็ตาม แต่ก็ควรใช้ความระมัดระวังเพิ่มเติม เพื่อที่จะสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ (ข้อ 1) และด้วยรูปแบบวิธีการดำรงชีวิตในปัจจุบันที่อาจจะมีสิ่งที่เกินความจำเป็นไปบ้างเล็กน้อย ถ้าหากว่าคุณสามารถลดปัจจัยที่ไม่จำเป็นเหล่านั้นได้ ก็จะช่วยทำให้สุขภาพทางการเงินของคุณแข็งแรงมากขึ้น

3 21 คะแนนขึ้นไป
สุขภาพทางการเงินของคุณไม่ค่อยจะดีนัก

คุณมีสุขภาพทางการเงินที่ไม่ค่อยจะดีนัก มีโอกาสสูงมากที่คุณจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ตั้งแต่แรก (ข้อ 1) อาจเนื่องด้วยรูปแบบวิธีการดำเนินชีวิต ที่เกินความจำเป็นอย่างมาก และถ้าหากว่าคุณต้องการให้สุขภาพทางการเงินแข็งแรงมากขึ้น คุณจะต้องปรับเปลี่ยนตัวเองมากพอสมควร อาทิ ลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็น เพิ่มรายได้ให้มากขึ้นอีก หรือแม้กระทั่งเริ่มลงทุนเพื่อให้เงินออมมีค่าเพิ่มขึ้น

สะกดรอยตาม "เงิน"... ด้วย "บันทึกรายได้-ค่าใช้จ่ายประจำเดือน"

หลังจากที่เรารู้ตัวแล้วว่า มีสุขภาพทางการเงินอยู่ในระดับใด ขั้นตอนต่อไปก็คือ เริ่มต้นจดบันทึกรายได้-ค่าใช้จ่ายประจำเดือน เพื่อให้รู้ว่าจากรายได้ที่เราหามานั้น เราใช้จ่ายอะไรไปบ้าง ใช้ซื้อสิ่งจำเป็นหรือช้อปปิ้งของฟุ่มเฟือยมากน้อยแค่ไหน ทำให้เราสามารถ "สะกดรอยตามพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน" ของตัวเองง่ายขึ้น รวมทั้งยังช่วย "สร้างวินัยการใช้จ่ายเงิน" ให้สามารถลดละสิ่งที่ฟุ่มเฟือย รู้ตัวว่าควรจัดการกับการใช้จ่ายอย่างไร เพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงสู่เป้าหมายชีวิตที่กำหนดไว้ต่อไป

ตัวอย่างบันทึกรายได้-ค่าใช้จ่าย

รับ-จ่ายเงินวันไหน ลงบันทึกไว้ทุกวัน จะได้ไม่หลงลืม

ได้เงินจากไหน จ่ายเงินค่าอะไร จดรายการไว้ นำกลับมาทบทวน

ได้เงินมา หลักร้อย หลักพัน ต้องจดกันให้ละเอียด

จ่ายเงินออกไปเท่าไร มากน้อยแค่ไหน จดไว้ทุกรายการ

ใส่รายละเอียด เพิ่มเติม ช่วยย้ำเตือน ตัวเอง

วันที่	รายการ	รายได้	เงินออม	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ
01/01/25...	เงินเดือน	15,000			
	ฝากธนาคาร		2,000		
	ค่าเช่าบ้าน			4,000	
02/01/25...	ค่าน้ำ + ค่าไฟ			600	ค่าน้ำ 150 / ค่าไฟ 450
31/01/25...	ค่าน้ำมันรถยนต์			3,000	
	ค่าโทรศัพท์มือถือ			1,000	
	รวม	**15,000** ①	**2,000** ②	**8,600** ③	

สรุปเดือนนี้

เหลือเงินอีก ① - ② - ③ 4,400 บาท ④

รวมเงินออม ② + ④ 6,400 บาท

- รายได้ > ค่าใช้จ่าย = เงินเหลือ (เอาไปฝากธนาคาร/ใช้หนี้)
- ค่าใช้จ่าย > รายได้ = เงินไม่พอ (ต้องลดค่าใช้จ่าย/เพิ่มรายได้)

อย่าลืม!!!

สรุปยอดรวมของ "รายได้" กับ "ค่าใช้จ่าย" ในแต่ละเดือน ช่วยย้ำเตือนว่า เราบริหารเงินเป็นหรือไม่ ตรวจสอบดู... ได้เงินมากับใช้จ่ายไป ส่วนไหนที่มากกว่ากัน!!!

ค้นพบตัวตนที่แท้จริง... ด้วย "งบการเงินส่วนบุคคล"

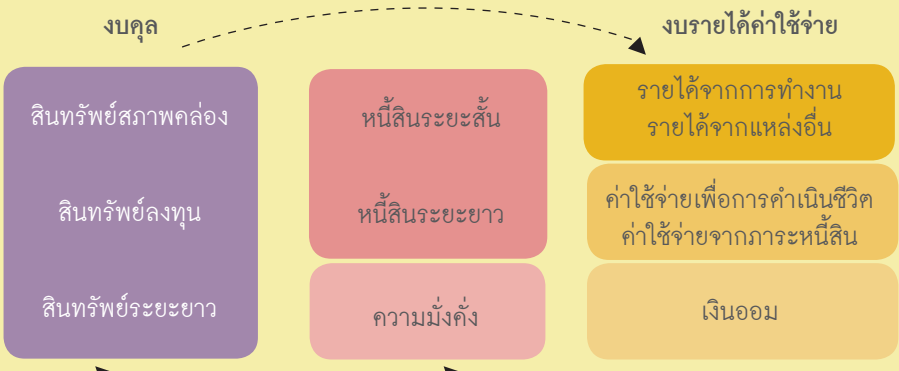
เมื่อพูดถึง "งบการเงิน" หลายคนอาจจะรู้สึกขนลุกขึ้นมาเองโดยไม่รู้สาเหตุ ภายในจินตนาการจะต้องมีแต่ตัวเลขที่ซับซ้อน เข้าใจยาก แต่อันที่จริงแล้ว "งบการเงิน" ที่เราจะพูดถึงต่อไปนี้ ไม่ได้ยากอย่างที่คิด เพราะตัวเลขที่ใส่เข้าไปก็มาจาก "เงิน" ที่เป็น "รายได้-ค่าใช้จ่าย" ในชีวิตประจำวันที่เราเคยใส่ข้อมูลเอาไว้ใน "บันทึกรายได้-ค่าใช้จ่าย" แต่ละเดือนนั่นเอง

ทบทวนความเข้าใจกันอีกครั้งหนึ่ง "งบการเงินส่วนบุคคล" เปรียบเสมือน "ไดอารี่ทางการเงิน" ที่ตัวเราเองเป็นคนบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระเป๋าสตางค์ของเรา ที่นี้ลองมาดูกันว่า "งบการเงินส่วนบุคคล" ที่ว่านี้ ประกอบด้วยอะไรบ้าง

"งบดุลส่วนบุคคล" เป็นงบส่วนที่แสดงถึงฐานะทางการเงิน ณ ขณะนั้นๆ ของเราว่า "มั่งคั่ง" มากน้อยขนาดไหน โดยดูง่ายๆ ว่า เรามี "สินทรัพย์" มากกว่า "หนี้สิน" เพียงใด โดยทั่วไปก็อาจจะทำงบนี้ทุกๆ สิ้นปี แล้วมาคอยดูกันว่า ความมั่งคั่งของเราเพิ่มขึ้นทันใจวัยรุ่นมั้ย?

"งบรายได้ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล" ก็ตรงตามชื่อ คือ เป็นงบส่วนที่แสดงถึงแหล่งที่มาของรายได้และพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของเราในแต่ละช่วงเวลา เพื่อสืบหา "ตัวปัญหา" ที่ทำให้เงินในกระเป๋าสตางค์ไม่ยอมอยู่กับเรานานๆ ซึ่งพอสืบไปสืบมารับประกันได้เลยว่าเราจะเริ่มสำนึกและหาวิธีการกำจัด "ตัวปัญหา" เหล่านั้นเองได้ในที่สุด (สู้ๆ!!!)

หลายคนอาจจะสงสัยว่า งบดุลส่วนบุคคล กับ งบรายได้ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล เกี่ยวข้องกันยังไง พูดให้เข้าใจง่ายๆ คือ "สินทรัพย์" ที่อยู่ในงบดุลก็ได้มาจากรายได้ต่างๆ ของเรา ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือนประจำ โบนัส หรือรายได้เสริม ส่วน "เงินออม" ก็คือ "ความมั่งคั่ง" ของเราเอง ซึ่งต่อไปเราอาจจะต่อยอดความมั่งคั่งนี้ด้วยการแปลงเงินออมนี้ไปอยู่ในรูปของ "สินทรัพย์ลงทุน" ทั้ง ตราสารหนี้ กองทุนรวม หรือหุ้นสามัญ หรือแปลงเป็น "สินทรัพย์ระยะยาว" ทั้งรถยนต์ หรือบ้านอันอบอุ่นของครอบครัวในอนาคต

งบดุลส่วนบุคคล
ณ วันที่ _____

สินทรัพย์
(กรอกมูลค่าปัจจุบัน หรือมูลค่าที่คาดว่าจะขายได้ในวันนี้)

สินทรัพย์สภาพคล่อง
- เงินสด/เงินฝากออมทรัพย์
- เงินฝากประจำ
- อื่นๆ _____
- สินทรัพย์สภาพคล่องรวม

สินทรัพย์เพื่อการลงทุน
- หุ้นสามัญ/หุ้นบุริมสิทธิ
- หุ้นกู้/พันธบัตร
- กองทุนรวม/กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ/กองทุน กบข.
- เงินออมเพื่อวัยเกษียณ
- มูลค่าเงินสดกรมธรรม์ประกันชีวิต
- อื่นๆ _____
- สินทรัพย์เพื่อการลงทุนรวม

สินทรัพย์ใช้ส่วนตัว หรือสินทรัพย์มีค่า
- รถยนต์/รถจักรยานยนต์
- บ้าน/คอนโด/ที่ดิน
- ของสะสม
- อื่นๆ _____
- สินทรัพย์ใช้ส่วนตัวรวม

สินทรัพย์อื่นๆ
- _____
- สินทรัพย์อื่นๆ รวม
- สินทรัพย์รวม

หนี้สิน
(กรอกยอดคงค้างในปัจจุบัน)

หนี้สินระยะสั้น
- หนี้บัตรเครดิต
- หนี้เงินกู้เพื่อซื้อสินค้า (ไม่เกิน 1 ปี) เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ
- หนี้เงินกู้ระยะสั้นอื่นๆ _____
- หนี้สินระยะสั้นรวม

หนี้สินระยะยาว
- หนี้เงินกู้เพื่อซื้อสินค้า (1 ปีขึ้นไป)
- หนี้จากการกู้ยืมเพื่อการศึกษา
- หนี้จากการกู้ยืมซื้อรถ
- หนี้จากการกู้ยืมซื้อบ้าน
- หนี้เงินกู้ระยะยาวอื่นๆ _____
- หนี้สินระยะยาวรวม
- หนี้สินรวม

ความมั่งคั่งสุทธิ (Net Worth)

- สินทรัพย์รวม
- หัก หนี้สินรวม
- ความมั่งคั่งสุทธิ

จำไว้ให้ขึ้นใจ!!!

หมั่นสะสม"สินทรัพย์รวม"ให้มากกว่า"หนี้สินรวม"เพื่อสร้าง"ความมั่งคั่งสุทธิ"ให้ได้ **ที่สำคัญ!** ถ้าไม่อยากสร้างหนี้ ต้องเร่งกำจัด "หนี้ก้อนที่มีดอกเบี้ยแพงที่สุด" ให้หมดโดยไวที่สุด

งบรายได้ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล

สำหรับรอบวันที่ _____ ถึง _____

รายได้

เงินเดือน/ค่าจ้าง/ค่าล่วงเวลา/ค่าคอมมิชชั่น/โบนัส/กำไรจากการประกอบธุรกิจขนาดย่อม	
ดอกเบี้ยรับจากเงินฝาก/พันธบัตร/หุ้นกู้	
เงินปันผลจากการลงทุนในหุ้น	
รายได้จากค่าเช่า/การขายสินทรัพย์/การขายหลักทรัพย์	
รายได้อื่นๆ	
มรดก	
เงินคืนภาษี	
เงินรางวัลสลากกินแบ่ง	
อื่นๆ _____	
รายได้รวม	

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายเพื่อการออมและการลงทุน	
การออม	
การลงทุน	
ค่าใช้จ่ายเพื่อการออมและการลงทุนรวม	
ค่าใช้จ่ายคงที่	
ชำระค่าสินค้าเงินผ่อน	
ค่าผ่อนรถยนต์	
ค่าเช่า/ค่าผ่อนบ้าน	
เบี้ยประกันภัย/ประกันชีวิต/ประกันสุขภาพ/อื่นๆ	
เงินสะสมเข้ากองทุนประกันสังคม	
เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	
อื่นๆ _____	
ค่าใช้จ่ายคงที่รวม	
ค่าใช้จ่ายผันแปร	
ค่าอาหาร	
ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า/ประปา/โทรศัพท์)	
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (ค่าน้ำมัน/ค่าทางด่วน ฯลฯ)	
ค่าใช้จ่ายสันทนาการ (สังสรรค์/ดูหนัง/ฟังเพลง/ท่องเที่ยว ฯลฯ)	
ค่าเสื้อผ้า/เครื่องสำอาง/เครื่องประดับ	
ค่าบัตรเครดิต	
ชำระคืนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	
ภาษีเงินได้/ภาษีอื่นๆ	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	
อื่นๆ _____	
ค่าใช้จ่ายผันแปรรวม	
ค่าใช้จ่ายรวม	
จำนวนเงินคงเหลือเกิน (ขาด)	

สร้างวินัยทางการเงิน!!!

เพียรตัดเงินรายได้มาเป็น **"เงินออม"** ก่อนคิดจับจ่าย และสร้างโอกาส **"ค่อยยอดความมั่งคั่ง"** ผ่าน **"การลงทุน"**

วิเคราะห์ตัวเอง... ด้วย "อัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล"

สุดท้าย เพื่อให้เราสามารถตอบตัวเองและคนรอบข้างอย่างมั่นใจได้ว่า "เราช่างเป็นผู้ที่มั่งคั่งจริงๆ" เราก็ควรฝึกวิเคราะห์สุขภาพทางการเงินของตัวเองด้วยเครื่องมือชั้นยอดที่เรียกว่า "การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล"

เริ่มต้นที่การวัด "สภาพคล่อง" เพื่อดูว่า เรามี "เงินสด" ติดตัวสำรองไว้เผื่อกรณีฉุกเฉินเท่าใด ซึ่งโดยทั่วไปก็ควรจะมีเผื่อไว้ประมาณ "3-6 เท่าของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน" เพื่อความสบายใจของตัวเองและครอบครัว

ต่อมาก็ต้องไม่ลืมดูแล "ภาระหนี้สิน" ให้อยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมกับ "รายได้รวม" ของตัวเอง เพื่อไม่ให้เกิดพฤติกรรมการใช้จ่ายเกินกำลังแบบ "รสนิยมสูง แต่รายได้ต่ำ" ดังนั้นหมั่นตรวจสอบและตั้งสัญญาณเตือนภัยไว้ "ไม่ให้มีหนี้สินเกินกว่าร้อยละ 35-45 ของรายได้รวม" เพื่อที่เราจะยังสามารถแบ่งเงินมาจ่ายหนี้ได้โดยไม่กระทบกับค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ส่วนสำคัญที่สุดของจุดเริ่มต้นของเส้นทางสู่ "อิสรภาพทางการเงิน" ของเราก็คือ "เงินออม" ซึ่งเราได้ตั้งใจไว้แล้วว่า จะ "ออมก่อนใช้" ดังนั้น เราควรตั้งต้นให้มี "ค่าใช้จ่ายเพื่อการออมและการลงทุน" และ "กระแสเงินสดสุทธิ" ซึ่งก็คือเงินที่เหลือเมื่อหักค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมถึงค่าใช้จ่ายเพื่อการออมและการลงทุนไปแล้ว เมื่อเทียบกับ "รายได้รวม" แล้ว ก็ควรจะ "มากกว่าร้อยละ 10"

ในท้ายที่สุด เราก็ยังสามารถเลือกใช้ "ทางลัดสู่อิสรภาพทางการเงิน" ได้ด้วยการแปลงเงินออมส่วนหนึ่งเป็น "สินทรัพย์ลงทุน" เพื่อแสวงหาโอกาสสร้างผลตอบแทนที่สูงขึ้น โดยทั่วไปก็ควรจะมีสินทรัพย์ลงทุน "มากกว่าร้อยละ 50" เมื่อเทียบกับ "ความมั่งคั่งสุทธิ" ซึ่งก็คือเงินที่เหลือจากการหักหนี้สินทั้งหมดของเราไปแล้วนั่นเอง ซึ่งอัตราส่วนลงทุนยิ่งสูงมากเท่าไร ก็หมายความว่าเราให้เงินทำงานแทนเรามากเท่านั้น ทำให้เราก้าวไปสู่ความมั่งคั่งได้เร็วยิ่งขึ้น

เพียงเท่านี้ เราก็สามารถพูดได้เต็มปากแล้วว่า **"เราก็สามารถเป็นเศรษฐีกับเค้าได้เหมือนกันนะ"**

	อัตราส่วน	สูตรการคำนวณ	เกณฑ์มาตรฐาน
สภาพคล่อง	อัตราส่วนสภาพคล่องพื้นฐาน	สินทรัพย์สภาพคล่อง / ค่าใช้จ่ายรวม	3-6 เท่า
หนี้สินและความสามารถในการชำระหนี้	อัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้	เงินชำระคืนหนี้สิน / รายได้รวม	< 35-45%
โอกาสในการสร้างความมั่งคั่ง	อัตราส่วนการออม	ค่าใช้จ่ายเพื่อการออม+การลงทุน+เงินสดคงเหลือต่อเดือน / รายได้รวม	≥10%
	อัตราส่วนการลงทุน	สินทรัพย์ลงทุน / ความมั่งคั่งสุทธิ	≥50%

อ่านจบแล้ว อยากได้ความรู้เพิ่ม
ต้องไปหาแหล่งข้อมูลที่ไหนดี?

เรียนรู้ง่ายๆ ได้ที่
www.set.or.th/education
แถมยังเข้าร่วมสังคมออนไลน์กับเราได้ที่
www.facebook.com/set.or.th

SET

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

www.set.or.th

คู่มือ เงินทองต้องวางแผน ตอน ก้าวสู่ชีวิตวัยทำงาน

